

ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

วิทยานิพนธ์

ของ

สรวิทย์ พวงเดชานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ตุลาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**EFFECTS OF USING POETIC STORYBOOKS FOR ENHANCING
LITERACY DEVELOPMENT OF THE 2ND YEAR
KINDERGARTEN STUDENTS**

Soravee Phuangdechanon

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Learning Management**

October 2016

Copyright Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2		
ผู้วิจัย	สรวิทย์ พวงเดชานนท์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.พัชนี กุลฑานันท์	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง 3) เพื่อวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านดงย่อ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 18 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม การศึกษาในครั้งนี้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ 4 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย จำนวน 6 เรื่อง 2) แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 24 แผน 3) แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยจำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า E_1/E_2 , E.I., และการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เท่ากับ 84.90/86.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. พัฒนาการทางภาษาหลังใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
3. คำนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้น 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71
4. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE	Effects of Using Poetic Storybooks for Enhancing Literacy Development of the 2 nd Year Kindergarten Students		
AUTHOR	Soravee Phuangdechanon		
THESIS ADVISORS	Dr. Sairung Sornsupharp	Major Advisor	
	Dr. Phatchanee Kultanan	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Learning Management
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2016

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the effectiveness of the poetic storybooks to enhance literacy development for the 2nd year kindergarten students with the standard criteria set at 80/80, 2) to compare the students' learning achievement before and after learning through the poetic storybooks for enhancing literacy development of the 2nd year kindergarten students 3) to investigate the effective index of the poetic storybooks for enhancing literacy development of the 2nd year kindergarten students and 4) to study the students' satisfaction towards the poetic storybooks. The samples were 18 kindergarten students studying at Bandongyo School, Kumoung District, Buriram Province, under Buriram Primary Educational Service Area Office 4, selected by using cluster random sampling. The instruments used in this study were 1) 6 the poetic storybooks, 2) 24 lesson plans, 3) a 30-item for learning achievement tests, and 4) a 10-item of satisfaction questionnaires. The statistics used for analyzing the collected data were mean, standard deviation, E_1/E_2 , E.I., and dependent samples t – test.

The findings were as follows:

1. The efficiency of the poetic storybooks for enhancing literacy development for the 2nd year kindergarten students had an efficiency of 84.90/86.30 which was higher than the standard criteria set at 80/80.
2. The learning activities of 2nd year kindergarten students after learning with the poetic storybooks for enhancing literacy development activities were higher than before learning at the .05 level of statistical significance.

3. The effectiveness index of the poetic storybooks for enhancing literacy development for 2nd year kindergarten students was 0.71 which showed that the students' development was 71%

4. The students' satisfaction towards the poetic storybooks for enhancing literacy development for 2nd year kindergarten students was at a high level.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์
ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.พัชนี กุลทานันท์ ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้
คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานในการทำ
วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน คือ นางเสมอจิตต์ ศรีนอก ศึกษาพิเศษชำนาญการ
พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 นายอุทัยาน ปิตามาตา ศึกษาพิเศษ
ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 และนางสาวทักษพร
แปลงไธสง ครูชำนาญการพิเศษสาขาปฐมวัย โรงเรียนสามัคคีสุราษฎร์บำรุง อำเภอนาโพธิ์
จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ นายสุนันท์ ประนัคศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคงย่อ อำเภอกุเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ คณะครูทุกท่านและนักเรียนทุกคนที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ นายธนเดช กมลเวช และครอบครัวทุกคน ที่ให้การสนับสนุนในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเป็นกำลังใจสำคัญยิ่งที่ทำให้การทำงานสำเร็จได้อย่างราบรื่น

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา
มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมาธิ ปัญญา
และให้การศึกษาอันเป็นพื้นฐานสำคัญแห่งความสำเร็จในครั้งนี้

สรวิทย์ พวงเดชานันท์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอวมติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศกฎปลการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546.....	10
พัฒนาการทางภาษา.....	19
ความหมายของภาษา.....	19
ความสำคัญของภาษา.....	20
ภาษาบทร้อยกรอง.....	22
ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา.....	24
พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย.....	26
การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย.....	29
การวัดและการประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินความพร้อมด้านภาษา.....	35
นิทาน.....	37
ความหมายของนิทาน.....	37
ประเภทของนิทาน.....	38
คุณค่าของนิทาน.....	42
วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก.....	44
เทคนิควิธีการเขียนนิทาน.....	45
การเล่านิทาน.....	54
การจัดประสบการณ์.....	62
หลักการจัดประสบการณ์.....	62
แนวทางการจัดประสบการณ์.....	62
แผนการจัดประสบการณ์.....	63
การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง.....	65
ประสิทธิภาพ.....	66
ดัชนีประสิทธิผล.....	71
ความพึงพอใจ.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
งานวิจัยในประเทศ.....	81
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	83
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	95
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	108
สมมติฐานของการวิจัย.....	108
วิธีดำเนินการวิจัย.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	115
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	115
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	115
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก.....	126
หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	127
ภาคผนวก ข.....	133
หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา.....	134
ภาคผนวก ค.....	144
แผนการจัดประสบการณ์.....	145
ภาคผนวก ง.....	241
แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา.....	249

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ	249
แบบสอบถามความพึงพอใจ.....	250
ภาคผนวก ฉ.....	251
แบบประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานร้อยกรอง.....	252
แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์.....	255
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ.....	259
ภาคผนวก ช.....	270
ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา	271
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ	272
ภาคผนวก ซ.....	274
ประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน (1:100).....	275
ประสิทธิภาพของกระบวนการของคะแนนระหว่างเรียน	277
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คะแนนสอบหลังเรียน.....	278
คะแนนทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนและหลังเรียน.....	279
สรุปประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรอง	280
คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย	281
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	282

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 กิจกรรมประจำวัน.....	18
2.2 แสดงหน่วยการเรียนรู้ และหนังสือนิทานร้อยกรอง.....	66
2.3 การหาค่าประสิทธิผล.....	73
3.1 แบบแผนการทดลอง.....	95
3.2 กำหนดการทดลองตามแผนการจัดประสบการณ์.....	96
4.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง.....	103
4.2 ประสิทธิภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง.....	104
4.3 ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรอง.....	104
4.4 การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน....	105
4.5 ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือนิทานร้อยกรอง.....	105
4.6 ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา.....	106

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

2.1 แผนผังสัมผัสสพทร้อยกรองกาพย์ยานี 11.....	48
--	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดสภาพที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งเป็นสังคมแห่งยุคข่าวสารไร้พรมแดน การรับรู้ข่าวสารจากซีกโลกแห่งหนึ่งไปยังซีกโลกอีกแห่งหนึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง จนกล่าวกันว่าผู้ใดสามารถรับรู้ข่าวสารได้เร็วกว่ามีประสิทธิภาพมากกว่า ย่อมมีความรู้และอำนาจในการต่อรอง มีข้อมูลในการตัดสินใจที่ถูกต้องและดีกว่า และบุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีย่อมจะได้เปรียบในการดำรงชีวิต เพราะสามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์ และความเป็นไปต่างๆ ได้ดี ดังนั้น การพัฒนาประชากรของประเทศจึงต้องคำนึงถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะต้องพัฒนาให้ประชากรมีทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพทัดเทียมและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ (วารางคานาง กันประชา. 2551 : 1)

มนุษย์จำเป็นต้องมีการเรียนรู้การใช้ภาษา เพื่อสื่อสารบอกความต้องการของมนุษย์ การเรียนรู้ภาษาของเด็กๆ ได้ตั้งแต่แรกเกิด จากการฟังและความสนใจนำไปสู่การเลียนแบบภาษา ทำทางออกเสียงและพูดคุย ภาษาไม่เพียงเป็นเพียงเครื่องมือสื่อความหมาย แต่ยังเป็นแนวทางในการแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ การส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาที่ถูกต้อง จึงช่วยให้เด็กสามารถแสดงความคิดความเข้าใจของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541 : 111-113) พัฒนาการทางภาษาสามารถส่งเสริมได้โดยใช้กระบวนการส่งเสริมทักษะทางภาษา ให้เด็กสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางภาษาประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะทางภาษาที่ควรได้รับการส่งเสริมสำหรับเด็กปฐมวัยคือทักษะการฟัง และการพูด (ประภัสสร ปรีเอี่ยม. 2546 : 1) ในการพัฒนา ด้านการฟังและการพูด ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกพูด ฝึกฟังอย่างอิสระ ในสภาพที่เป็นจริง เพื่อการตอบสนองความสามารถทางการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็พื้นฐานของความสามารถในการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วารางคานาง กันประชา. 2551 : 2)

การพัฒนาภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเพราะในวัย 2-7 ปี เป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว (อารี สันทรวี. 2537 : 183) ภาษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสติปัญญา ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาทำให้เด็กได้แสดงออกทางสติปัญญา ความคิดจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กได้ดียิ่งขึ้น การจัด

ประสบการณ์ทางความคิดที่หลากหลายกับบุคคลรอบข้างทำให้เด็กได้พัฒนาสติปัญญา มีความกล้า
 เชื่อมั่นในตนเอง ทั้งนี้การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการคิด (อุบล เวียง
 สมุทร. 2540 : 63) พัฒนาการทางภาษาในเด็กนั้นมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นการนำเด็กเข้าสู่โลก
 ใหม่ต่อไป และภาษาถือเป็นรากฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก ความคิดต่างๆที่จะ
 ถ่ายทอดต่อกันโดยผ่านภาษา สรุปได้ว่าภาษาคือเครื่องมือที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และมีพัฒนาการ
 ในทุกด้าน (นภเนตร ธรรมบวร. 2549 : 113) ในการพัฒนาด้านการฟังและการพูด ควรเปิดโอกาส
 ให้เด็กได้ฝึกฟังอย่างอิสระในสภาพที่เป็นจริง เพื่อการตอบสนองความสามารถทางการพูดการฟัง
 อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็พื้นฐานของความสามารถในการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ต่อไป (วารางคณา กัมประชา. 2551 : 1-2)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี
 มีความมุ่งหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การใช้ภาษา
 เป็นประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การแสดง
 ความรู้สึกด้วยคำพูด การเล่าประสบการณ์หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การอธิบายเกี่ยวกับ
 ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การฟังเรื่องราวจากนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน การอ่านในหลาย
 รูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก การอ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน
 (กรมวิชาการ. 2546 ก : 31-37)

สภาพปัจจุบันของโรงเรียนบ้านคงย่อ มีนักเรียนระดับปฐมวัยทั้งหมด 30 คน แบ่งเป็น
 นักเรียนชั้นอนุบาล 1 จำนวน 12 คน นักเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 18 คน มักมีปัญหาโดยเฉพาะ
 ด้านภาษาพูดและการออกเสียงไม่ถูกต้อง เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่พูดภาษาถิ่นมาจากทางบ้าน
 เมื่อมาโรงเรียนจึงพูดภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทย ซึ่งทำให้มีผลต่อการฟังภาษาไทยของเด็กอีกด้วย
 ทำให้เด็กไม่สามารถสื่อสาร และปฏิบัติตามคำสั่งได้ และเด็กระดับปฐมวัย จำเป็นต้องใช้ภาษา
 สำหรับการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเด็กระดับปฐมวัยใน
 ชนบทที่ใช้ภาษาพื้นบ้านในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มักจะมีปัญหาด้านภาษาจากการเรียนใน
 ชั้นเรียน ที่มีการใช้ภาษาสื่อสารที่แตกต่างจากทางบ้าน จึงส่งผลให้การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมี
 ปัญหาการสื่อสารที่ไม่ตรงกัน นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่รับฟัง ส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียน
 ไม่ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร ดังนั้นสิ่งที่ครูต้องคำนึงถึงในการ
 เสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาของเด็ก คือการสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษา (กรมวิชาการ. 2546 ข
 : 123)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
 โดยใช้นิทานเป็นสื่อมีพัฒนาการทางภาษาสูงขึ้น (นิสารัตน์ บึงลี. 2550 : 23-24) นิทานช่วย

ส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านภาษา ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะด้านการฟัง การพูด และการหยิบจับหนังสือ เปิดหน้าหนังสือ ยังช่วยให้กล้ามเนื้อของเด็กแข็งแรงขึ้น การแสดงออกทางอารมณ์ และสังคม โดยการแสดงออกสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กด้วยกัน และระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง ในทางด้านสติปัญญาจะช่วยให้เด็กฝึกคิดพิจารณา เกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นการเล่านิทานให้เด็กฟังจึงเป็นการสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตามวัยของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม (หรรษา แดงบุญเรือง. 2548 : 2) นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความเพ้อฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ของเด็ก นิทานที่จูงใจเด็กปฐมวัยไม่ใช่ นิทานที่น่ากลัว นิทานหวาดเสียว หรือนิทานผี แต่นิทานที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก คือนิทานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจของเด็ก เช่น สิ่งแวดล้อม สัตว์ ต้นไม้ และปรากฏการณ์รอบตัว (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2551 : 218) สื่อที่กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดีคือนิทาน การเล่านิทานจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการ ครูสามารถนำนิทานมาใช้เพื่อฝึกพัฒนาการทางภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี การเล่านิทานเป็นการพัฒนาการด้านการฟัง การพูด ซึ่งทำให้เด็กสามารถจดจำเกิดการเรียนรู้ภาษาที่ถูกต้อง เด็กจะมีความสนใจมีแรงจูงใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากแบบอย่างในนิทาน (กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. 2548 : 72-77)

หนังสือนิทานร้อยกรอง ก็เป็นหนังสือนิทานอีกประเภทหนึ่งที่มีประโยชน์ และอยู่ในความสนใจของเด็ก เด็กในวัย 4 – 6 ปี จะมีช่วงความสนใจในระยะสั้นๆ เท่านั้น คำกล่อมที่มีคำคล้องจอง และนิทานที่เป็นคำประพันธ์สัมผัสคล้องจองเด็กๆ จะชอบมาก (เกริก ยุ้นพันธ์. 2539 : 59) ทั้งนี้เนื่องจากเด็กทุกคนต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมท่ามกลางการเลี้ยงดู การให้อาหาร การใช้ภาษา การฝึกต่างๆ ซึ่งบทร้อยกรองสามารถที่จะสนองเกือบทุกด้าน ทั้งทางด้านการเลี้ยงดูกล่อมให้เด็กนอน สดุดีสถาน โดยเฉพาะด้านการฝึกใช้ภาษา ซึ่งบทร้อยกรองหรือบทกลอนจะมีลักษณะเด่นอย่างหนึ่งคือสั้นและง่ายต่อการจดจำ มีเนื้อหาและเสียงของคำที่สละสลวยและสดุดีสถาน (พงศ์ศักดิ์ สังขภิญโญ. 2543 : 2) สอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชูยี (2542 : 8) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก โดยเฉพาะหนังสือที่ใช้ภาษาสละสลวยอย่างหนังสือประเภทกวี คำประพันธ์ร้อยกรอง จัดเป็นสื่อการเรียนที่ดีสำหรับเด็ก เพราะจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงามได้เป็นอย่างดี หนังสือนิทานคำกลอนก็เป็นสื่อการเรียนที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจในเรื่องที่เห็น เพราะมีภาพที่สวยงาม คำที่สัมผัสคล้องจองอ่านแล้วเกิดความไพเราะ ช่วยทำให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สามารถอ่านคำ จำคำ รู้ความหมายของคำที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น (นิมมล มะลิ. 2550 : 71)

การนำนิทานมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน นอกจากจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการของผู้เรียนแล้วยังสอดคล้องความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การเล่านิทานอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นการกระตุ้น

พัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ของเด็ก โดยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกการพูด การฟัง การอ่าน ตลอดจนการฝึกให้เด็กช่วยกันลำดับเรื่องราวที่ได้ฟัง เช่น เมื่อเด็กฟังนิทานที่ครูเล่าแล้วเด็กเล่าเรื่องราวที่ได้ฟัง เปิดโอกาสให้เด็กได้พูด สนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็นร่วมกัน หรือจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทาน การจัดสภาพแวดล้อม การสร้างแรงจูงใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้เด็กเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้คำ ความหมายของคำ และสามารถพัฒนาภาษาในการพูดสื่อความหมายกับผู้อื่นได้ดีขึ้น (ปราณี ปรีวาที. 2551 : 72-71) การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่เด็กให้ความสนใจ อยากรู้ อยากทำตาม และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นิทานสามารถทำให้เด็กคล้อยตามเนื้อหานิทานที่ครูเล่า การได้มีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาจากการได้ฟังได้ตอบโต้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาภาษาได้อย่างดี (Rich & Liebert. 1991 : 298)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาความพร้อมทางภาษา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีพัฒนาการทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ในชั้นสูงต่อไปในอนาคตได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
3. เพื่อวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

สมมติฐานการวิจัย

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ
2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองมีพัฒนาการทางภาษาสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. เป็นแนวทางในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ สำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 7 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 7 ห้อง จำนวน 115 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านดงย้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มี 4 สาระ ได้แก่ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม 3) ธรรมชาติรอบตัว และ 4) สิ่งต่างๆรอบตัว ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือนิทานร้อยกรอง โดยครอบคลุมเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรภาคเรียนที่ 2 มีนิทานทั้งหมด 6 เรื่อง ดังนี้

3.1 นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ

- 3.2 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมีน้อยคนเก่ง
- 3.3 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมีน้อยกลับใจ
- 3.4 นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
- 3.5 นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
- 3.6 นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้แผนการจัดประสบการณ์ทั้งหมด 24 แผน ทำการสอน 24 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ทั้งนี้ไม่รวมแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือนิทานร้อยกรอง หมายถึง หนังสือนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเขียนในลักษณะของกาพย์ยานี 11 มีรูปภาพประกอบเรื่องราวของนิทาน และมีเนื้อหาสาระตามหัวเรื่องจำนวน 6 เรื่อง คือ

- 1.1 นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
- 1.2 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมีน้อยคนเก่ง
- 1.3 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมีน้อยกลับใจ
- 1.4 นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
- 1.5 นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
- 1.6 นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน

2. การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเป็นสื่อ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

1.2 ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

1.3 ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการกิจกรรม

2.1 ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆทีละหน้าจนจบ

2.2 ครูดำเนินการกิจกรรมตามรูปแบบที่วางไว้ในแต่ละวันคือ

วันที่ 1 เด็กฝึกพูดบทร้อยกรองตามครูทีละวรรค สนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่ได้ฟัง

วันที่ 2 ครูเปิดนิทานทีละหน้าให้เด็กฝึกเล่าเรื่องตามความเข้าใจของเด็ก ให้เด็กแสดงบทบาทสมมติจากเนื้อเรื่องในนิทาน

วันที่ 3 ครูให้เด็กดูบัตรภาพที่มีในนิทานทีละภาพ ให้เด็กบอกชื่อภาพ และพูดเป็นประโยค

วันที่ 4 เด็กวาดรูปจากนิทานแล้วเล่าเรื่องจากรูปภาพที่เด็กวาด
 ชั้นที่ 3 ชั้นสรุปกิจกรรม

3.1 ร่วมกันสรุปข้อคิด

3.2 ครูให้การเสริมแรงนักเรียนที่สามารถตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ดี

3.3 สังเกต ประเมินผล

3. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง หมายถึง แนวทางการสอนของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา โดยมีองค์ประกอบคือ ชื่อเรื่อง สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ และการวัดผลประเมินผล

4. พัฒนาการทางภาษา หมายถึง ความสามารถในการฟังและการพูด การสนทนาโต้ตอบ การแสดงความคิดเห็น การเล่าเรื่องราว การรู้ความหมายของคำ และการเชื่อมโยงภาพกับสัญลักษณ์ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน มีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือกลักษณะเป็นรูปภาพ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทุกคนที่ได้จากการประเมินระหว่างการจัดกิจกรรม

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

6. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าคะแนนที่แสดงถึงความก้าวหน้าของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังจากเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อ

การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา เป็นคะแนนซึ่งวัดได้จาก การตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

8. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 4 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนในกลุ่มตำบลปะเคียบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลการใช้นิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
2. พัฒนาการทางภาษา
 - 2.1 ความหมายของภาษา
 - 2.2 ความสำคัญของภาษา
 - 2.3 ภาษาร้อยกรอง
 - 2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา
 - 2.5 พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
 - 2.6 การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
 - 2.7 การวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
3. นิทาน
 - 3.1 ความหมายของนิทาน
 - 3.2 ประเภทของนิทาน
 - 3.3 คุณค่าของนิทาน
 - 3.4 วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก
 - 3.5 เทคนิควิธีการเขียนนิทาน
 - 3.6 การเล่านิทาน
4. การจัดประสบการณ์
 - 4.1 หลักการจัดประสบการณ์
 - 4.2 แนวทางการจัดประสบการณ์
 - 4.3 แผนการจัดประสบการณ์
 - 4.4 การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานร้อยกรอง
5. ประสิทธิภาพ
6. คำนีประสิทธิผล
7. ความพึงพอใจ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมผ่านการเล่น และแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (กรมวิชาการ. 2546 : 3 - 5) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็ก โดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และในแต่ละช่วงวัยของเด็กจะมีคุณลักษณะตามวัยที่แตกต่างกัน จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว รักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือตามพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 5 ปี เพื่อพิจารณาและจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถ และศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันเวลาที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี มีดังนี้

พัฒนาการด้านร่างกาย

1. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้

2. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง
3. เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
4. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้
5. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด
6. ใช้ก้ามเนื้อเล็กได้คล่อง
7. ยึดตัว คล่องตัว

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

1. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
2. ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
3. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม

1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
2. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
3. พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ ทำความเคารพ
4. รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่
5. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

1. บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก จัดหมวดหมู่สิ่งของได้
2. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
3. พยายามหาวิธีแก้ปัญหาคด้วยตนเอง
4. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องเป็นราวได้
5. สร้างผลงานสร้างความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติม
6. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”
7. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม
8. นับปากเปล่าได้ถึง 20

สาระการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย

ส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ช่วยให้เกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้ โดย让孩子ได้มีปฏิสัมพันธ์กับ วัสดุสิ่งของ บุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบตัวรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ไปพร้อมกันด้วย ประสบการณ์สำคัญ ดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุน ให้เด็กได้มี โอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย รักษาความปลอดภัย พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และ กล้ามเนื้อเล็ก ดังนี้

1.1.1 การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ โดยมี ประสบการณ์สำคัญคือ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ และการเล่นเครื่องเล่นสนาม

1.1.2 การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การเขียนภาพและการเล่นกับสี การปั้นและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยดิน เหนียวสี ดินน้ำมันแท่งไม้ เศษวัสดุ ฯลฯ และการต่อของ บรรจุ เท และแยกชิ้นส่วน

1.1.3 การรักษาสุขภาพ โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย

1.1.4 การรักษาความปลอดภัย โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ในกิจวัตรประจำวัน

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่

1.2.1 ดนตรี โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การแสดงกริยาโต้ตอบเสียงดนตรี การเล่นเครื่องดนตรีง่ายๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ และการร้องเพลง

1.2.2 สุนทรียภาพ โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การชื่นชม และสร้างสรรค์ สิ่งสวยงาม และการแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลกขบขันและเรื่องราว/เหตุการณ์ที่ สนุกสนานต่างๆ

1.2.3 การเล่น โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การเล่นอิสระ การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และการเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

1.2.4 คุณธรรม จริยธรรม โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การปฏิบัติตนตามหลัก ศาสนาที่นับถือ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้ มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่าน การเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อ

ขัดแย้งต่างๆ ดังนี้

1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง

1.3.2 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3.3 การวางแผน ตัดสินใจเลือก และการลงมือปฏิบัติ

1.3.4 การมีโอกาสดำเนินชีวิต ความสนใจและความต้องการของตนเอง

และผู้อื่น

1.3.5 การมีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็น

ของผู้อื่น

1.3.6 การแก้ปัญหาในการเล่น

1.3.7 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ และความเป็นไทย

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า ผ่านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนกและเปรียบเทียบ จำนวน มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และเวลา ดังนี้

1.4.1 การคิด โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น การเลียนแบบการกระทำ และเสียงต่างๆ การเชื่อมโยง ภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่างๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง การรับรู้ และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และผลงาน และการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่าน สื่อ วัสดุต่างๆ

1.4.2 การใช้ภาษา โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ การฟังนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง และการอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก อ่านภาพหรือสัญลักษณ์ จากหนังสือนิทาน/เรื่องราวที่สนใจ

1.4.3 การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การสำรวจ และอธิบาย ความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ ฯลฯ การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ การคาดคะเนสิ่งต่างๆ การคาดคะเนสิ่งต่างๆ การตั้งสมมุติฐาน การทดลองสิ่งต่างๆ การสืบค้นข้อมูล และการใช้หรืออธิบายสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.4.4 จำนวน โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน การนับสิ่งต่างๆ การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง และการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือ ปริมาณ

1.4.5 มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุและการเทออก การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างๆ กัน การอธิบายในเรื่องทิศทาง การเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่างๆ และการสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ ด้วยภาพวาด ภาพถ่ายและรูปภาพ

1.4.6 เวลา โดยมีประสบการณ์สำคัญคือ การเริ่มต้นและการหยุดการกระทำโดย สัญญาณ การเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ ฯลฯ การเรียงลำดับ เหตุการณ์ต่างๆ และการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของฤดู

2. สารที่ควรรู้

สารที่ควรรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม ให้เด็กเกิดการ เรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขั้นเองให้สอดคล้องกับวัย และ ความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่น เนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก สารที่เด็ก 5 ปี ควร เรียนรู้ มีดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตาของตน รู้จัก อวัยวะต่างๆ และวิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี เรียนรู้ที่จะเล่นและ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควร ได้มีโอกาสรู้จักและ รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องการเกี่ยวข้อง หรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้ง ความเปลี่ยนแปลง โลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

2.4 สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัส ของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ใน ชีวิตประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1. หลักการจัดกิจกรรม

- 1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละวันให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน
- 1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกิน 20 นาที
- 1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที
- 1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2. ขอบข่ายกิจกรรม

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

- 2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรม โดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี
- 2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา จึงควรจัดกิจกรรม โดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ
- 2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

2.5 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก คำนวณจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลองศึกษานอกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

2.6 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

ดังนั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กระดับปฐมวัย ควรให้เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านการเล่น ได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลองและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้เข้ากับกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทั้งภาษา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถจัดได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และที่สำคัญต้องให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	ประสบการณ์
08.00 - 08.30 น.	รับเด็ก และตรวจสอบสุขภาพเด็ก
08.30 - 09.00 น.	เคารพธงชาติ
09.00 - 09.10 น.	สนทนาข่าว/ เหตุการณ์ประจำวัน
09.10 - 09.30 น.	กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.30 - 10.30 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์ เล่นเสรี
10.30 - 10.40 น.	พัก (รับประทานอาหารเช้า)
10.40 - 11.00 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
11.00 - 11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 - 12.30 น.	พักรับประทานอาหารวัน
12.30 - 14.30 น.	นอนพักผ่อน
14.30 - 14.40 น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
14.40 - 15.00 น.	เกมการศึกษา
15.00 - 15.30 น.	สรุป เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ตารางกิจกรรมประจำวันอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน การประเมินพัฒนาการควรยึดหลักดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็น

หลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆด้าน

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักการสำคัญในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย คือ การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

พัฒนาการทางภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ มนุษย์มีวิธีการสื่อความหมายและถ่ายทอดความรู้กันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนกระทั่งถึงปัจจุบันที่สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกันได้อย่างกว้างขวางทั่วโลก

ความหมายของภาษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาษา ตามทรรศนะของแต่ละคน ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 868) ได้ให้ความหมายว่า ภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม หรือกิริยาอาการที่สื่อความได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ภาษามือ

ศรียา – ประภัสสร นิยมธรรม (2541 : 1) กล่าวว่า มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาษาไว้ว่า ภาษา เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมต่อกัน ความหมายภาษาอาจต่างกัน เช่น ในแง่ภาษาศาสตร์ ภาษา หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่งๆ ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อความหมาย หรือเพื่อแสดงความรู้สึกและความคิด ภาษาจึงหมายถึงการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การแสดงสีหน้า การใช้ภาษาไป การแสดงออกทางศิลปะ เป็นต้น

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 3-5) ได้ให้ความหมายของภาษาไว้หลายด้านดังนี้ ในแง่ของภาษาศาสตร์ ภาษาและภาษาพูดมีความหมายอย่างเดียวกันมักเป็นคำที่ใช้แทนกันได้ เมื่อพูดถึงภาษาจึงหมายถึงภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมายในชุมชนหนึ่งๆ ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ภาษาจะรวมเอาวิธีการทุกๆ อย่างที่ใช้ในการติดต่อสื่อความหมายหรือแสดงความรู้สึก ดังนั้น ภาษาจึงรวมถึงการพูด การเขียน และการทำท่าทาง ในด้านการศึกษา นักการศึกษาลงความเห็นว่า ภาษาเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การที่เด็ก

คิดแล้วไม่พูดจึงดูเหมือนเด็กไม่รู้ภาษา ซึ่งแท้ที่จริงแล้วอาจเป็นเพราะเด็กไม่อาจแสดงความสามารถในการพูดได้เท่านั้น

บุญเรือน ชะคอนใจ และอโรชา ธรรมศิริ (2547 : 23) ได้ให้ความหมาย ภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ในชุมชนหนึ่งๆ เพื่อความรู้สึกร่วมกัน เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งอาจแสดงออกโดยการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การแสดงสีหน้า การใช้ภาษาใบ้หรือการแสดงออกทางศิลปะ

วรางคนาง ก้นประชา (2551 : 9) ได้ให้ความหมายของภาษาไว้ว่า เป็นเครื่องมือของมนุษย์ที่ใช้แทนความคิดในการติดต่อ สื่อสาร ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนการถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งสามารถแสดงออกเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เสียง คำพูด ท่าทาง ตัวอักษร รูปภาพ แล้วสื่อออกมาให้มีความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้อื่นได้รับรู้และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

จากความหมายภาษาที่กล่าวมาสรุปได้ดังนี้ ภาษา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อแสดงความต้องการหรือความรู้สึกร่วมกันเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งอาจแสดงออกได้หลายวิธีคือ การฟัง การพูด การเขียน การแสดงท่าทางต่างๆ

ความสำคัญของภาษา

สำหรับเด็กปฐมวัย ภาษามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการฟังและการพูดถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกร่วมกันหรือความต้องการของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งถ้าเกิดได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะทำให้การเรียนรู้พัฒนาได้อย่างรวดเร็ว มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของภาษา โดยเฉพาะด้านการพูดไว้ ดังนี้

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ (2542 : 8 - 9) ได้สรุปความสำคัญของภาษา ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยด้วยกันให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน
2. เป็นศูนย์รวมน้ำใจ แสดงความเป็นไทย ทำให้เกิดพลังความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
3. เป็นเอกลักษณ์แสดงความเป็นไทย เครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทย
4. เป็นภาษาประจำชาติ ใช้ในการติดต่อสื่อสารรวมถึงเป็นภาษาที่ใช้ในราชการ
5. เป็นภาษาประจำชาติ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการที่คนไทยมีภาษาเป็นของตนเอง
6. แสดงความเป็นเอกราชของชาติไทย
7. เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม
8. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ

9. เป็นเครื่องมือแสดงความรู้สึกนึกคิดได้ดี สำหรับผู้ที่มีความสามารถทางภาษาสูงจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต สร้างชื่อเสียง เช่น นักพูด นักการเมือง นักประพันธ์

10. เป็นเครื่องมือในการศึกษาและแสวงหาความรู้ในสาขาต่างๆ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 63-64) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ของการฝึกพูดมี ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ส” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่น่าฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยเกินไป มั่นใจในการพูด
3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็ก ๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธ “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผม ไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำค่ะ”

4. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อสังคมกับเพื่อนๆและบุคคลอื่น ๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกให้เด็กรู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” โดยต้องเป็นแบบให้เด็กและต้องให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะไม่ต้องดังเหมือนเสียงที่ใช้ในสนาม

5. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด สามารถพูดสิ่งที่มีผู้กล่าวไว้ได้

6. ฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาจะเล่าเรื่อง “ไปเที่ยวทะเล” แทนที่จะพูดถึงการไปทะเลเด็กบางคนจะมัวพะวงแต่จุดไม่สำคัญ เช่น มัวแต่พูดเกี่ยวกับการแต่งตัว การซื้อของต่าง ๆ สำหรับคนเดินทางครูอาจต้องช่วยเตือนเด็กให้พูดเข้ามาหาเรื่องอีกทีหนึ่ง

7. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง

นภเนตร ธรรมบวร (2545 : 115) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่าในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับระบบเสียงเป็นสำคัญ เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ภาษาจึงเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้การปรับตัวในสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกรับรู้มั่นคง ดังนั้นการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาที่ดี จึงอาจจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เด็กอายุ 4 – 5 ปี จะมีลักษณะชอบซักถาม จะใช้คำถามด้วยคำว่า ทำไม เมื่อไร อย่างไร และสนใจความหมายของคำ

ต่างๆ สามารถจำคำศัพท์ได้ประมาณ 1,550 - 1,900 คำ และเด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำได้มากขึ้นตามลำดับ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อื่นได้รู้ได้เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย หากผู้เกี่ยวข้องคือพ่อแม่และครู รู้จักวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางการฟังและการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อยๆ ก็จะทำให้เด็กพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ กล่าวแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับทางการพูดของเรื่องราวก่อนหลัง ทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กต่อไป

ภาษาบทร้อยกรอง

บทร้อยกรองหรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าคำประพันธ์ นับได้ว่าเป็นภาษาอีกประเภทหนึ่งที่มีความสละสลวยสวยงามไพเราะ เพราะบทร้อยกรองจะแต่งให้มีสัมผัสคล้องจองกันของคำ ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังมีความสนใจและมีความสุขในการฟัง

1. ความหมายของบทร้อยกรอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 976) ได้ให้ความหมายของคำว่าร้อยกรอง หมายถึง เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

บารมี ถาวร (2541 : 12) ได้ให้ความหมาย ร้อยกรอง คือ คำรวมที่ใช้เรียกงานเขียนที่มีลักษณะบังคับในการแต่งให้มีสัมผัสคล้องจองกันของคำ กำหนดจำนวนคำและลักษณะบังคับตามรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ชนิดนั้น

กำชัย ทองหล่อ (2543 : 433) กล่าวว่า ร้อยกรอง หรือคำประพันธ์ คือ ถ้อยคำที่ได้ร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับจำกัดคำและวรรคตอนให้สัมพันธ์กันไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์

บุญเหลือ โจนิน (2555 : 2) กล่าวว่า บทร้อยกรองหรือคำประพันธ์ คือ งานแต่งหรือเรียบเรียงถ้อยคำที่มีลักษณะบังคับเฉพาะของแต่ละชนิดที่แตกต่างกัน โดยมีจุดประสงค์ให้ถ้อยคำประณีต ไพเราะ คล้องจองกันอย่างได้จังหวะลีลา

จากความหมายของบทร้อยกรองสรุปได้ว่า บทร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์ที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับ การจำกัดคำ การเว้นวรรคตอน การสัมผัสคล้องจอง ตามรูปแบบทางฉันทลักษณ์ ซึ่งได้แก่ คำประพันธ์ประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย

2. ภาษาร้อยกรองกับการเขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

การเขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กโดยใช้บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่ได้นำมาเรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับการจำกัดคำ และวรรคตอนว่าจึงขึ้นอยู่กับสัดส่วนของความไพเราะและสารประโยชน์ที่ผู้เขียนนำมาสอดแทรกประสานกันไว้อย่างสมดุล

กัญญาพร นิตยะประภา (2534 : 52 - 53) ได้กล่าวถึงภาษาที่ใช้ในร้อยกรอง ดังนี้

หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่เขียนเป็นร้อยกรองยังมีน้อย โดยเฉพาะหนังสือสำหรับเด็กเล็ก ทั้งๆที่เด็กเล็กชอบคำคล้องจองมีเสียงสัมผัส แต่นักเขียนหนังสือเด็กส่วนมากไม่นิยมเขียนเป็นร้อยกรอง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าไม่มีความถนัด การส่งเสริมให้เด็กได้คุ้นเคยกับถ้อยคำคล้องจองและร้อยกรองง่ายๆ เราจึงน่าจะนำเอาร้อยกรองเหล่านี้มาพูดเป็นเรื่องราว โดยแทรกความรู้ที่เราต้องการให้แก่เด็ก พร้อมทั้งแทรกอารมณ์ขันที่สุภาพลงในร้อยกรองนั้นๆ ก็จะเป็นผลให้ได้หนังสือนิทานร้อยกรองสำหรับเด็กที่น่าสนใจ ภาษาที่ใช้ในร้อยกรองควรเป็นดังนี้

1. ใช้คำง่ายๆ เป็นคำพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ คำประสมสองพยางค์ หรือสามพยางค์ คำซ้อนสองพยางค์ คำซ้ำ เป็นต้น
2. ใช้คำที่มีความเด่นชัด ร้อยกรองแต่ละบทควรใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด เข้าใจได้ทันที และควรเรียงคำเป็นเนื้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน
3. ใช้แบบแผนคำประพันธ์อย่างง่าย ได้แก่ กลอนสี่ กลอนหก กลอนดอกสร้อย กาพย์ยานี 11 กาพย์สุรางคนางค์ เป็นต้น ไม่ควรใช้ โคลง ฉันท์ เพราะยาวเกินไปสำหรับเด็ก
4. เรื่องไม่ควรยาวเกินไป ควรอ่านจบได้ภายใน 15 – 20 นาที

วิริยะ สิริสิงห์ (2537 : 111) กล่าวว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนร้อยกรองนั้น มีวิธีการสั้นๆ 5 วิธี คือ

1. ใช้คำง่าย
2. ความหมายเด่น
3. เล่นเสียงหลากหลาย
4. ผ่ากข้อคิด
5. จูงจิตเพลิน

จิตภัทร์ อุปราวิทยานันท์ (2543 : 215 – 218) ได้กล่าวไว้ว่า บทร้อยกรองมีคุณค่าต่อเด็ก ๆ คุณค่าเหล่านั้นคือ ความละเอียดอ่อนในจิตใจ บทร้อยกรองจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เด็กมีจิตใจอ่อนโยนและเป็นคนดีของสังคมต่อไป คุณค่าของร้อยกรองที่สำคัญมีดังนี้

1. คุณค่าทางด้านสุนทรียะ คือความไพเราะงดงามในด้านการแสดงออกของกวี ซึ่งแสดงออกมาในรูปของอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion) ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ในรูปของความรัก ความพลัดพราก ความสนุกสนานตื่นเต้น ความตลกขบขัน และความงดงามของธรรมชาติ

2. ให้คุณค่าทางด้านประสบการณ์ของกวีที่ถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้งมวลที่ฝังแน่นในใจของกวี

3. ให้คุณค่าทางสติปัญญา บทร้อยกรองให้ประสบการณ์ทั้งมวลแก่ชีวิตให้ความคิดที่ดีงาม ให้สติระลึกถึงความเป็นไปของชีวิต ช่วยถ่วงดุลความหลงที่เกิดขึ้นจากอารมณ์ปุถุชนทำให้มองโลกกว้างขึ้น รู้จักมองลึกเข้าไปถึงความสำคัญ สภาพจิตใจและความต้องการของผู้อื่น

4. ให้คุณค่าทางด้านความสนุกสนานเพลิดเพลิน บทร้อยกรองจำนวนไม่น้อยที่เป็นบทร้อยกรองที่เหลวไหล ไร้สาระ แต่จังหวะลีลาการใช้คำสัมผัสและเสียงต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตกลงขบขันแก่ผู้อ่าน

5. ให้คุณค่าทางความรู้สึกที่เป็นพลังภายใน ก่อให้เกิดความรู้สึกอันเป็นพลังเงียบที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในจิตใจของเด็ก พลังนั้นจะเป็นพลังสร้างสรรค์ที่ทำให้เด็กมีความเข้มแข็งพร้อมที่จะต่อสู้โลกและชีวิตยามอ่อนแอหรือทุกข์ท้อภายในร้อยกรองจะช่วยปลดปล่อยประโลมและให้กำลังใจให้พร้อมที่จะก้าวอย่างเพื่อก้าวต่อไป

6. ให้คุณค่าในแง่ของการสั่งสอนอบรม บทร้อยกรองที่ดีนอกจากจะให้ความรื่นรมย์เป็นอันดับแรกแล้วยังช่วยอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดีด้วย

อภิธรรม วีระสมิทธิ์ (2544 : 21, อ้างถึงใน จินตนา ไบกาชุย. 2525 : 124) กล่าวว่า การเขียนร้อยกรองนี้เด็กเล็กชอบมาก เพราะคำคล้องจองมีเสียงสัมผัส เมื่อเวลาอ่านจะเกิดเสียงไพเราะมีจังหวะ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนาน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า สำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือนิทานสำหรับเด็กไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง ก็ต้องเป็นภาษาที่ฟังง่าย ๆ เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินชวนติดตาม ให้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์แก่เด็กทั้งเรื่องการพัฒนาภาษา และการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา

การที่เด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางภาษาของตนได้นั้น เด็กสามารถเรียนรู้การฟังและการพูดโดยไม่ต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการ การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับภาษาเมื่ออายุ 4 – 5 ปี ได้มีการศึกษาค้นคว้า และแบ่งทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 6 ทฤษฎี ดังนี้ (สุภาวดี ศรีวรรณะ. 2542 : 33 - 45)

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Autistic Theory) ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้ของการพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะทำได้ เช่นนั้น ผู้ตั้งทฤษฎีนี้คือ โมว์เรอร์ (Mowrer) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เชื่อว่าความสามารถในการฟัง

และความเพิกเฉยจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการทางภาษา

2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) ซึ่งเลวิส (Lewis) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบ ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นได้หลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็น หรือการได้ยินเสียง การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเอง ซึ่งเด็กจะมีช่วงความสนใจที่สั้นมาก เด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำๆ กันจึงทำให้เด็กมักพูดซ้ำๆ จุดเริ่มต้นในการเลียนแบบภาษาพูดเกิดจากพ่อแม่เลียนแบบเด็กในระยะเล่นเสียง เป็นการเร้าความสนใจของเด็กให้ปรารถนาจะทำต่อไป อาจเปล่งเสียงคนเดียวซ้ำๆ สุดท้ายเด็กจะโยงความเข้าใจจากเสียงและเข้าใจความหมายได้

3. ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรม์โกลด์ (Rheingold) และคนอื่นๆ พบว่า เด็กมักจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัล หรือเสริมแรง

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าเด็กเรียนรู้ภาษาโดยการรับรู้ทางการฟัง เด็กจะพูดซ้ำกับตนเองและหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้คำ ลิเบอร์แมน (Lieberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักข้อมหน้าเวลาพูดด้วย การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟังพูดซ้ำด้วยตนเอง หรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำนั่นเอง

5. ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Luck) เจ้าของทฤษฎีนี้คือ ธอร์นไคค์ (Thorndike) ได้อธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้นบังเอิญมีบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลทันที ด้วยวิธีนี้เด็กจะพัฒนาภาษาไปเรื่อยๆ

6. ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) ซึ่งจอห์นดอลลาร์ด และเนลลิมิลเลอร์ (John Dollard and Nell Miller) เป็นผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ โดยย้่าว่าแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาษาของเด็ก เพราะภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของเด็กจะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก ด้วยกระบวนการเรียนรู้ภาษาพูดของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายได้

กระบวนการเรียนรู้ภาษาพูดของเด็กแรกเกิดจนกระทั่งสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้นั้น รุ่งนภา วุฒิ (2543 : 15) ได้สรุปพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยว่าเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนสามารถสื่อความหมายได้ตามแนวคิดของนักจิตวิทยาการศึกษาที่กล่าวไว้ ดังนี้

1. การเลียนแบบ (Imitation) เป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้ภาษา เพราะเป็นขั้นที่เด็กเลียนเสียงของคำ และพูดตามเสียงที่ได้ยิน
2. การเอาอย่าง (Identification) เด็กไม่ได้เลียนแบบการออกเสียงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะเลียนแบบท่าทาง นิสัยใจคอจากบุคคลตามเสียงที่ได้ยินด้วย
3. การเลียนแบบพฤติกรรมตอบสนองพร้อมทั้งสิ่งเร้าหลายตัว (Multiple Response) เป็นพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพยายามทำตาม ด้วยการลองใช้วิธีเปลี่ยนแปลงเสียงต่างๆ นั้นให้ทำงานร่วมกัน ได้แก่ ส่วนสมองที่รับรู้ มองเห็น ได้ยิน ส่วนที่สะสมความจำ ควบคุมริมฝีปาก ลิ้น หน้าท่าทาง และสายตา
4. การเรียนรู้โยงสัมพันธ์กับสถานะ (Association Learning) เด็กเรียนรู้คำและความหมาย โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างเสียงสิ่งของหรือพฤติกรรม เช่น เด็กเรียนรู้คำว่า ตุ๊กตา เมื่อแม่ยื่นตุ๊กตาแล้วบอกว่าตุ๊กตา เด็กเรียนรู้ได้จากการเชื่อมโยงเสียงและสิ่งของเข้าด้วยกัน
5. การเรียนรู้แบบถามตอบ (Question Answering) เมื่อเด็กได้เรียนรู้ภาษาไปบ้างแล้ว เด็กจะเกิดความคิดอย่างมีเหตุผลมากขึ้น ความสงสัยและความอยากรู้อยากเห็นทำให้เด็กชอบใช้คำถาม ในการตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น โดยการถามและการตอบคำถามจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น
6. การลองผิดลองถูก (Trial and Error) ช่วงนี้เป็นช่วงลองปฏิบัติ อาจจะถูกบ้าง ผิดบ้าง การเข้าใจและการชมเชยเมื่อเด็กออกเสียงได้ถูกต้องจะทำให้เด็กมั่นใจ และช่วยให้ภาษาพัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
7. การถ่ายทอดการเรียนรู้ (Transfer of Learning) การเรียนรู้สิ่งใหม่จะง่ายขึ้นถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวพันกันมาก่อน เช่น การรู้จักไก่แล้วสอนให้รู้จัก เป็ด ห่าน โดยชี้ให้เห็นความแตกต่าง เด็กจะจำได้เร็วและมีความคิดตามลำดับอย่างเป็นระเบียบ

จากทฤษฎีและกระบวนการเรียนรู้ภาษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ และบุคคลใกล้ชิดตัว ในลักษณะที่เลียนแบบ ลองผิดลองถูก หรือการซักถามด้วยความสงสัย การเร้าและการให้การเสริมแรงจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ และการได้รับแรงเสริมจากบุคคลใกล้ชิดตั้งแต่แรกเกิดจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดี

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามลำดับ ถ้าเด็กได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษาอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน โดยอาศัยองค์ประกอบของปัจจัยหลายๆ อย่างที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 111 - 113) กล่าวถึงช่วงระยะเวลาของการพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัยว่า การที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษาที่ดีต้องใช้วิธีการพูดคุยหรือการสนทนากับเด็ก เด็กจะสามารถพัฒนาความคิดได้อย่างเต็มที่เพราะเด็กอยู่ในวัยที่กำลังเรียนรู้้อยากรู้ อยากเห็น เด็กจึงมักจะมีคำถาม “ทำไม” อยู่ตลอดซึ่งการถามเป็นการค้นหาคำศัพท์ ค้นหาภาษา ฝึกความจำ และเหตุผล ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการเรียนรู้ภาษา การส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาได้ถูกต้องจะช่วยให้เด็กได้แสดงความคิดความเข้าใจของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และสามารถรับรู้ความหมายจากการฟังในสิ่งที่ผู้อื่นพูดอีกด้วย

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 46) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่าประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นแรกเริ่ม (1 – 10 เดือน) มีความสามารถจำแนกเสียงต่างๆ ได้ แต่ยังไม่มีความสามารถในการควบคุมการออกเสียง เด็กจะทำเสียงอ้อแอ้หรือเสียงที่แสดงอารมณ์ต่างๆ เด็กจะมีพัฒนาการการออกเสียงขึ้นเรื่อยๆ จนใกล้เคียงกับเสียงในภาษาจริงๆ มากขึ้นตามลำดับ พ่อแม่ที่ตั้งใจฟังและพูดตอบ จะทำให้เด็กเพิ่มความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 1 (10 – 18 เดือน) เด็กจะเริ่มควบคุมการออกเสียงคำที่จำได้ สามารถเรียนรู้คำศัพท์ในการสื่อสารถึง 50 คำ คำเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือเรื่องราวในสิ่งแวดล้อม การที่เด็กออกเสียงคำหนึ่ง หรือสองคำ อาจมีความหมายรวมถึงประโยคหรือวลีทั้งหมด การพูดเช่นนี้เรียกว่า Holphrastic speech

ขั้นที่ 2 (18 – 24 เดือน) การพูดขั้นนี้จะเป็นการออกเสียงคำสองคำ หรือวลีสั้นๆ เรียกว่า Telegraphic speed มีเฉพาะคำสำหรับสื่อความหมาย เด็กเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นถึง 300 คำ รวมทั้งคำกริยาและคำปฏิเสธ เด็กจะสนุกสนานกับการพูดคนเดียวในขณะที่ทดลองพูดคำและโครงสร้างหลายๆ รูปแบบ

ขั้นที่ 3 (24 – 30 เดือน) เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นถึง 450 คำ วลีจะยาวขึ้น พูดประโยคความเดียวสั้นๆ มีคำคุณศัพท์รวมอยู่ในประโยค

ขั้นที่ 4 (30 – 36 เดือน) คำศัพท์จะเพิ่มมากขึ้นถึง 1,000 คำ ประโยคเริ่มซับซ้อนมากขึ้น เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาจะแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางด้านจำนวนคำศัพท์ และรูปแบบของประโยคอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 5 (36 -- 50 เดือน) เด็กสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในครอบครัวและผู้คนรอบข้าง จำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้มีประมาณ 2,000 คำ เด็กสามารถใช้โครงสร้างของประโยคหลายรูปแบบ เด็กจะพัฒนาพื้นฐานการสื่อสารด้วยวาจาอย่างมั่นคงและเริ่มต้นเรียนรู้ภาษาเขียน

วาโร เฟ็งสวส์ดี (2544 : 75) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กไว้ โดยแบ่งออกเป็น 7 ชั้น ดังนี้

1. ระยะปะปะ (Random Stage) อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน ในระยะนี้พบว่าเด็กทารกมีการเปล่งเสียงอย่างไม่มีจุดหมาย
2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี ในระยะนี้เด็กจะเริ่มแยกแยะเสียงที่เขาได้ยินในสิ่งแวดล้อมและแสดงอาการจดจำเสียงที่ได้ยิน เด็กจะรู้สึกพอใจถ้าหากเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนองทางบวก
3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 ถึง 2 ปี เด็กวัยนี้สนใจและเริ่มเลียนแบบ เสียงของเด็กที่เปล่งออกมาจะเริ่มมีความหมายและแสดงกริยาตอบสนองการได้ยินเสียงของผู้อื่น
4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 ถึง 4 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มหัดพูดเป็นคำๆ ระยะแรกจะเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม ออกชื่อคนที่อยู่รอบข้าง สิ่งของต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัว รวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูดกัน
5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 ถึง 5 ปี การรับรู้และการสังเกตของเด็กวัยนี้ดีขึ้นมาก ทำให้เด็กได้สังเกตการใช้ภาษาของบุคคลที่อยู่รอบข้างและนำมาทดลองใช้ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับเช่น การฟังนิทาน การดูโทรทัศน์ เป็นต้น
6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 ถึง 6 ปี พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยนี้จะเริ่มสูงขึ้น เพราะเด็กจะเข้าเรียนใน โรงเรียนอนุบาล เด็กได้พัฒนาคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น รู้จักการใช้ประโยคอย่างเป็นระบบตามหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษามีแบบแผนมากขึ้น
7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เด็กจะพัฒนาความสามารถทางภาษาได้สูงขึ้น สามารถจดจำสัญลักษณ์ทางภาษาได้มากขึ้น สำหรับด้านการพูดสามารถใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวนหรือคำที่มีความหมายลึกซึ้งได้

สรุปได้ว่าพัฒนาการทางภาษา คือ การเปลี่ยนแปลงของความสามารถเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นๆ โดยผ่านกระบวนการรับรู้ แปลความหมาย ตัดสินใจ และแสดงออก ซึ่งอาจจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษาท่าทางก็ได้ พัฒนาการทางภาษามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต เพราะภาษาถือเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด การแสดงถึงความต้องการ และการติดต่อสื่อสารเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทักษะทางภาษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพราะเด็กในวัยนี้ยังต้องมีการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อีกมาก การศึกษาพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กปฐมวัยจะช่วยให้ครูสามารถเลือกกิจกรรม หรือวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น

การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กต้องมีหลักการในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย

นิตยา ประพศิตกิต (2536 : 146) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่า ต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น พื้นฐานที่ดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประสบการณ์ที่สร้างเสริมการฝึกฝนประสาทสัมผัส การยอมรับฟังเด็ก การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ การมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี การตั้งใจฟังเด็ก การไม่มีอคติต่อการใช้ภาษา ของเด็ก การที่เด็กมีโอกาสได้พูดคุยสนุกสนาน

ฉันทนา ภาคบงกช (2538 : 1-2) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กว่า ภาษาสามารถพัฒนาได้ดีในบรรยากาศที่ผ่อนคลายมีการยอมรับและไม่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความก้าวหน้าทางภาษามีดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา ชั้นเรียนและโรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำ หรือข้อความซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเล่น การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนาภาษาส่วนมากเกิดจากประสบการณ์จริง จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้เล่น
3. การอ่าน การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ ควรจูงความสนใจให้เด็กรักการอ่าน เช่น อ่านนิทานให้เด็กฟัง
4. การเขียน การอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน ควรจัดกิจกรรมการเขียนให้สัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กอ่าน
5. การใช้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อข้อความถึงกัน ข้อความถึงเด็กและข้อความถึงผู้ปกครอง การซื้อสิ่งของ เป็นต้น

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 229-234) ได้อธิบายถึงแนวทางการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีส่วนใหญ่จะใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือสอดแทรกให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กควรสอดคล้องกับพัฒนาการเด็กตามระดับอายุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมทางภาษาให้กับเด็กควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ควรจะมองเห็นความสำคัญของเด็กและควรให้เด็กรู้สึกมั่นใจและปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้

เพศของเด็ก เพศทำให้เกิดความแตกต่างด้านทักษะทางภาษา ในโรงเรียนเด็กเล็ก เด็กผู้ชายบางที่พัฒนาการทางภาษาจะช้ากว่าเด็กผู้หญิงแต่ไม่ถือว่าเป็นการผิดปกติ

การฟังและการเห็น ครูจะต้องสังเกตการฟังตลอดจนสายตาของเด็ก ครูควรจะเป็นคนแรกที่พบว่าเด็กมีความผิดปกติทางหูทางตา ดังนั้นครูควรสังเกตและตรวจสอบด้านการฟัง และ

สายตาของเด็กตลอดเวลา ลำดับที่ของเด็กในครอบครัว ครอบครัวที่มีลูกคนเดียวเด็กมีโอกาสได้พัฒนาทางด้านภาษามากกว่าครอบครัวที่มีลูกหลายคน ลูกคนสุดท้ายต้องมักพบว่า มีปัญหาทางด้านภาษาเนื่องจากพ่อแม่มีงานยุ่ง ก็จะบอกให้ลูก ๆ ไปเล่นกับพี่ ๆ เด็กจะไม่พัฒนาภาษาที่ถูกต้อง อีกประการหนึ่งลูกคนสุดท้ายมักจะถูตามใจ หรือมีคนสนใจมากเด็กจะแสดงกิริยาเช่น ร้องไห้เมื่อไม่สบายอารมณ์ทำให้ไม่พัฒนาภาษา และประการสุดท้ายลูกคนสุดท้ายจะเรียนภาษาจากพี่ ๆ อาจได้ภาษาที่ไม่ถูกต้องพ่อแม่จึงควรพูดคุยกับลูกทุก ๆ วัน การจูงใจ เด็กต้องการที่จะติดต่อกับคนอื่นการได้พูดมาก ๆ จะทำให้เด็กมีการพัฒนาทางด้านภาษามากขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น การเล่าเรื่องที่เด็กมีประสบการณ์เรื่องใกล้ตัว การพูดแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น การให้แสดงออกใน โอกาสต่างๆ การแสดงละคร การฟังและเล่าเรื่องจากนิทาน เป็นต้น และ โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัย เด็กมีความชอบและความสนใจในนิทานอยู่แล้ว การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้หนังสือนิทาน จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุด และได้ผลมากที่สุด

การวัดและการประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2-4) กล่าวถึงการวัดและการประเมินความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยว่า ความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำสั่งและความหมายของคำพูด ตลอดจนมีความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา ควรมีลำดับพัฒนาการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้คำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กในการแสดงออกด้วยการพูดหรือแสดงกิริยาท่าทางว่ารับรู้คำหรือข่าวสารที่ได้รับ

1.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

1.1.1 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้อย่างลึกลับแบบลองผิดลองถูก

1.1.2 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้แต่ครูดึงคอยกระตุ้นชี้แนะ

1.1.3 บอกแสดงกิริยาท่าทางจากสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

1.2 คำบ่งชี้ที่ใช้วัด

1.2.1 บอกหรือแสดงกิริยาอาการรับรู้คำ วลี (ข้อความสั้น ๆ) หรือประโยคได้

1.2.2 บอกได้ว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไร สิ่งนั้นเป็นอะไร

2. รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดบอกหรือเรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายให้ทราบลักษณะของสิ่งนั้น ๆ ได้

2.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

2.1.1 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้อย่างถึงเลหรือลองผิดลองถูก

2.1.2 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ แต่ครูดังกระตุ่นหรือชี้แนะ

2.1.3 การรับรู้และแสดงออกตามความหมายของคำและข่าวสารได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

2.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด รู้และอธิบายความหมายของคำและข่าวสาร ได้แก่

2.2.1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำได้

2.2.2 อธิบายความหมายของคำและภาพได้

3. การจับใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสาร หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ซึ่งแสดงออกโดยการซักถาม โต้ตอบและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามความหมายหรือใจความสำคัญของข้อมูลและข่าวสารนั้น ๆ

3.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

3.1.1 บอกหรืออธิบายได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับคืออะไร แต่ไม่ได้ใจความสำคัญ

3.1.2 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับ

3.1.3 บอกหรืออธิบายใจความสำคัญของข้อมูลหรือข่าวสารที่ได้รับได้ด้วยตนเอง

3.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

3.2.1 บอกได้ว่าข้อมูลหรือข่าวสารนั้น ๆ กล่าวถึงใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหนเกิดขึ้นเวลาใด

3.2.2 สรุปได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เป็นเรื่องอะไร

3.2.3 คาดหมายเหตุการณ์นอกเหนือจากเรื่องราวได้

4. พุคเสนอข่าวสาร (เหมาะสมกับวัย) หมายถึง ความสามารถในการพูด บอกอธิบาย ในสิ่งที่รับรู้ให้ผู้อื่นทราบได้ถูกต้องตามความหมายของสิ่งที่รับรู้และสามารถแสดงความคิดเห็น เหตุผลได้เหมาะสมตามวัย

4.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

4.1.1 เมื่อได้รับสารแล้วยังแสดงอาการลังเลที่จะไปถ่ายทอดสารนั้น

4.1.2 เมื่อได้รับสารแล้ว ทวนถาม ต้องการคำชี้แนะ แล้วจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้

4.1.3 เมื่อได้รับสารแล้วเข้าใจ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

4.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

4.2.1 พุคถ่ายทอดได้ตรงกับสารที่ได้รับ

4.2.2 พุคแสดงความคิดเห็นจากสารที่ได้รับอย่างมีเหตุผล

4.2.3 พุคสนับสนุนหรือโต้แย้งได้อย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับวัย

5. เล่าเรื่องอย่างมีสาระสำคัญ หมายถึง ความหมายในการพูด เล่า หรืออธิบายให้ผู้อื่นรับรู้ใจความสำคัญ/เรื่องราวที่ตนสื่อสารได้ตรงตามความหมายของสิ่งนั้น ๆ

5.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

5.1.1 บอกสิ่งต่าง ๆ ที่รับรู้จากประสบการณ์ของตนเองได้ แต่ยังไม่ได้ใจความสำคัญ

5.1.2 บอกความสัมพันธ์ของสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญ จากเรื่องที่ตนเล่าได้จากการชี้แนะของครู

5.1.3 ผูกเรื่องราวจากสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญได้เอง (เหมาะสมกับวัย)

5.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

5.2.1 เล่าเรื่องโดยอิสระ (จากประสบการณ์ที่ตนได้รับมา)

5.2.2 เล่าเรื่องไม่อิสระ (มีสิ่งชี้แนะหรือมีกรอบบังคับ เช่น ภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)

6. พุคได้เหมาะสมกับกาลเทศะ หมายถึง ความสามารถในการพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามสถานการณ์ สถานที่และบุคคล

6.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

6.1.1 พุคสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

6.1.2 พุคสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะตามที่ครูชี้แนะ

6.1.3 พุคสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะด้วยตนเอง (สมกับวัย)

6.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

6.2.1 พุคคำสุภาพ รู้จักเลือกใช้คำแทนตัวเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

6.2.2 รู้จักใช้คำว่าสวัสดี ขอบคุณและขอโทษ

7. ผู้คนได้อย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการพูดโดยใช้คำต่าง ๆ ในภาษาไทย มาเรียงเป็นวลี ข้อความสั้น ๆ หรือประโยค พร้อมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งเหล่านั้นแล้วสื่อ ความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นคำพูดหรือเรื่องราวได้ถูกต้องตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

7.1 ระดับคุณภาพของพัฒนาการ

7.1.1 ผู้คน เล่าเรื่องได้เอง แต่เนื้อความยังเลียนแบบผู้อื่น

7.1.2 ผู้คน เล่าเรื่องได้เอง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ ชักถาม

7.1.3 ผู้คน เล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง

7.2 ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัด

7.2.1 ผู้คนต่อคำคล้องจอง

7.2.2 เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

7.2.3 เล่าเรื่องจินตนาการจากภาพ ของจริง ข้อความที่กำหนดให้ทำทาง

พฤติกรรมหรือทำไป

วาโร เฟิงส์วาลด์ (2544 : 77) ใช้เครื่องวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษา 3 วิธีดังนี้

1. การสังเกต วิธีการนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กใน สถานการณ์ต่าง ๆ หรือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว ซึ่งครู อาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

1.1 การออกเสียง โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่

1.2 คำ หรือศัพท์ โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ ซึ่งวิธีการ ทดสอบอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่านี่รูปอะไร หรือการให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพนก เป็ด แล้วถามเด็กว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก

1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยคหรือ ไวยากรณ์ส่วนลักษณะการถามคล้าย ๆ กับข้อ 1.2 เพียงแต่อยู่ในรูปของประโยค

1.4 การใช้ภาษาในการอธิบาย หรือเล่าเรื่อง ความสามารถในด้านนี้ อาจจะสังเกตได้ จากการอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป หรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เช่นการถาม การขอร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น

1.5 การวิเคราะห์เสียง คำ หรือประโยคง่าย เป็นความสามารถในการสังเกตความ แตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค

1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้ เช่น “นกคืออะไร” เด็กอาจตอบว่า “นกคือสิ่งที่บินได้”

2. การสัมภาษณ์ ครูอาจสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็กเพื่อให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กด้วยก็ได้

3. แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กวัยนี้ยังไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้

การวัดความพร้อมทางด้านภาษา โดยดูจากการเรียนรู้ทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย

1. การรับรู้ทางภาษา (Reception Language)

1.1 ความสัมพันธ์ ข้อสอบจะวัดความรู้จัก ความเข้าใจคำหรือประโยค

1.2 การตอบคำถามสั้น ๆ เช่น นกมีกี่ขา นักเรียนมาโรงเรียนทำไม

1.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น ยืนขึ้น นั่งลง ซ้ายหัน ขวาทัน กลับตา ยืม

2. การแสดงออกทางภาษา (Expressive Language) การแสดงออกทางภาษาสามารถ

กระทำได้ 3 ทาง คือ การพูด การเขียน และการใช้กิริยาท่าทาง ซึ่งการวัดการแสดงออกทางภาษาทำได้ดังนี้

2.1 การนับจำนวนคำ วิธีการนี้จะนับจำนวนคำที่พูด หรือเขียนในช่วงเวลาที่กำหนด

2.2 การนับจำนวนประโยค วิธีการนี้จะนับจำนวนประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่องหรือ

เขียน

3. ความสามารถทางภาษา (V-Factor)

3.1 หาคำหรือภาพที่ตรงกันข้าม

3.2 หาคำหรือภาพที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่สุด

3.3 หาคำหรือภาพที่สัมพันธ์กัน

3.4 หาคำหรือต่อเติมภาพที่ขาดหายไป

3.5 ความเข้าใจทางภาษา หรือการรับรู้ทางภาษา

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 96 - 115) กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็ก

ดังนี้

1. วิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ (Formal Techniques) ได้แก่ การทดสอบชนิดต่าง ๆ การสอบปลายภาคและการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่าง ๆ หรือการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน

2. วิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Imformal Techniques) ได้แก่ วิธีการประเมินแบบสื่อสารส่วนบุคคล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การสังเกต เช่น การจดบันทึกรายการ การใช้แบบสำรวจรายการ และการจดบันทึกสิ่งที่เด็กเลือกปฏิบัติกิจกรรมหรือเลือกมูมเล่น

2.2 การใช้การสนทนา การใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกรายวัน

2.3 การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการพูดคุยเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม

2.4 การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กรายบุคคล โดยการจัดเก็บรวบรวมผลงานไว้ในแฟ้มผลงาน

2.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น

แนวทางการประเมินพัฒนาการทางสติปัญญา ด้านการใช้ภาษา

1. สนทนาหรือเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ประเมินพัฒนาการ โดยการสังเกตจากการที่เด็กสนทนาโต้ตอบ หรือแสดงความคิดเห็น หรือเล่าเรื่องราวขณะทำกิจกรรมในสถานการณ์ปกติ เช่น เล่าเรื่องราวจากนิทาน ผลงาน ศิลปะ รูปภาพ เหตุการณ์ต่าง ๆ ฯลฯ

2. แสดงความสนใจในการอ่าน ประเมินโดยการสังเกตการณ์ที่เด็กสนใจด้วยการดู หรือถามเกี่ยวกับหนังสือนิทาน รูปภาพ ข้อความ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ฯลฯ

3. แสดงความสนใจในการเขียน ประเมิน โดยการสังเกตจากการเขียนของเด็กขณะทำกิจกรรมในสถานการณ์ปกติ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นตามมุม การว่ายนน้ำ ฯลฯ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมพัฒนาการที่จะวัดและประเมินความพร้อมทางด้านภาษานั้น เป็นการวัดและประเมินตามลำดับพัฒนาการตามขั้นตอน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถของเด็กที่แสดงออกในเรื่องความเข้าใจเรื่อง คำสั่งและความหมายของคำพูด ตลอดจนความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินความพร้อมด้านภาษา

การประเมินความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ผู้ประเมินต้องมีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการทางภาษาของเด็กในแต่ละช่วงวัย และต้องศึกษาวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเด็กให้ถูกต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก

บุญเรือน ยะคอนใจ และอโรชา ธรรมศิริ (2547 : 26) ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

1. การสังเกต วิธีการนี้ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ หรือในขณะที่เด็กกำลังทำกิจกรรม การสังเกตต้องกระทำโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว ซึ่งครูอาจจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 การออกเสียง สังเกตว่าเด็กออกเสียงหรือพูดได้ชัดเจนหรือไม่
 - 1.2 คำ หรือศัพท์ โดยครูอาจจะสังเกตว่าเด็กเข้าใจในคำศัพท์นั้นหรือไม่ ซึ่งวิธีการทดสอบอาจจะทำได้ 2 วิธี คือ การให้เด็กดูรูปภาพแล้วถามว่ารูปอะไร หรือการให้เด็กดูรูปภาพ เช่น รูปภาพ นก ไก่ แล้วถามว่ารูปไหนเป็นรูปภาพนก
 - 1.3 ประโยคหรือไวยากรณ์ เป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจประโยค หรือไวยากรณ์
 - 1.4 การใช้ภาษาในการอธิบาย หรือเล่าเรื่อง ความสามารถในด้านนี้อาจจะสังเกตได้จากการอธิบายสิ่งที่ได้กระทำลงไป หรือการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง เช่น การถาม การขอร้อง การเล่าเรื่อง เป็นต้น
 - 1.5 การวิเคราะห์เสียง คำ หรือประโยคง่ายๆ เป็นความสามารถในการสังเกตความแตกต่างของเสียง ความหมายของคำ หรือประโยค
 - 1.6 การแปลความ เป็นความสามารถในการอธิบายความหมายได้
2. การสัมภาษณ์ ครูอาจจะสัมภาษณ์ หรือสนทนากับเด็ก เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษา
 3. แบบทดสอบ แบบทดสอบที่ใช้ควรเป็นแบบทดสอบแบบรูปภาพ เนื่องจากเด็กยังไม่สามารถอ่าน หรือเขียนหนังสือได้ ซึ่งการวัดความพร้อมทางด้านภาษา อาจจะวัดใน 3 องค์ประกอบดังนี้
 - องค์ประกอบที่ 1 เหตุผลทางภาษา (Verbal Reasoning Factor) ประกอบด้วยความสามารถในด้านการเข้าใจเนื้อเรื่อง การหาความสัมพันธ์ การจำเนื้อเรื่อง การรู้จักประมาณและการทำตามคำสั่ง
 - องค์ประกอบที่ 2 การใช้มือและสายตาให้สัมพันธ์กัน (Motorvisual Coordination Factor) ประกอบด้วยความสามารถในด้านการเขียน การลอกตามแบบ การใช้สายตาและมือให้สัมพันธ์กัน การจำแนกความแตกต่างของกลุ่มตัวอักษร การจำแนกความแตกต่างของภาพและการรับรู้ตัวอักษร
 - องค์ประกอบที่ 3 การฟัง (Listening Factor) ประกอบด้วยความสามารถในด้านการรู้ความหมายของประโยค การรู้ความหมายของคำ และการจำแนกความแตกต่างของเสียง
- จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ฉะนั้นการประเมินเด็กปฐมวัยควรใช้เครื่องมือในการประเมินที่สอดคล้องเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

นิทาน

นิทาน คือสิ่งที่ให้ความสนุกสนาน เป็นที่ชื่นชอบของเด็กและผู้ใหญ่ นิทานบางเรื่องเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นทอดๆจนกระทั่งถึงปัจจุบัน และเนื้อเรื่องของนิทานที่นำมาเล่านี้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กได้ฟังนิทานทำให้เกิดการเรียนรู้ นิทานสำหรับเด็กควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีงามนอกจากนี้นิทานยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ความใกล้ชิดผูกพันระหว่างผู้เล่ากับเด็กทำให้ผู้เล่าเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ขณะที่เล่าเด็กจะคิด จินตนาการเข้าใจ ซึมซับรับรู้ แยกแยะในสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 137)

ความหมายของนิทาน

นิทานเป็นสื่อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านสนุกสนาน อีกทั้งสอดแทรกคุณประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย มีผู้ให้ความหมายของนิทานไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556 : 634) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป

พจนาน เทียมมนัส (2539 : 19) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาช้านาน อิงความจริงหรือจินตนาการ วัตถุประสงค์ทำให้เกิดความสนุกสนานและคติสอนใจหรือความรู้จากเนื้อหาของนิทาน

เกริก ชูพันธ์ (2539 : 8) ได้ให้ความหมายของนิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน ตลอดจนแทรกแนวคิด เพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต

จินตนา ไบกาชุย (2542 : 1 – 2) ได้ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า หนังสือคือสิ่งที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่านทั่วไป นอกเหนือจากหนังสือเรียนมีเนื้อหาที่มุ่งเน้น ให้ทั้งความรู้ ความคิด และสาระอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน หรือมุ่งหมายให้เกิดความบันเทิง เพลิดเพลินที่ประเทืองสติปัญญา หรือคุณธรรมอันดีงาม

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2542 : 138) ได้กล่าวว่านิทานและการเล่าเรื่องหมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปช่วยในระหว่างการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง อาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็นและแสดงท่าทางประกอบเรื่องราวก็ได้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน คือ เรื่องเล่าซึ่งผู้เล่าต้องการจะถ่ายทอดประสบการณ์สิ่งที่ได้พบเห็น ความคิดค้นจินตนาการและความมุ่งหวังของตนไปสู่ผู้ฟัง

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 48) สรุปความหมายของนิทานไว้ ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องเล่าที่ใช้วาจาเป็นสื่อในการถ่ายทอด หรือเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเองทำนองการเล่าด้วยวาจา
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิงใจ และมีสิ่งสอนใจเป็นจุดประสงค์

รอง

บุปผา เรื่องรอง (2545 : 10) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นต้องการสอนคนในการดำรงชีวิตเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะที่ทั้งผู้เล่าและผู้ฟังต่างมุ่งสนองความสุขทางจิตใจของคน

วิไล มาศจรัส (2551 : 13) นิทาน คือเรื่องเล่าสืบสานต่อๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความหมายมีคุณค่า ซึ่งนิทานนั้นจะมีทั้งนิทานที่เล่าปากเปล่า จดจำกันมาแบบมุขปาฐะ และนิทานที่มีการเขียนการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือแต่งขึ้นเอง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน สอดแทรกแนวคิด คุณธรรม และเกิดความรู้ สามารถนำมาปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน มีวิธีการกำหนดที่แตกต่างกันที่นิยมมาก คือ การแบ่งนิทานออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน ดังนี้

การแบ่งนิทานตามชนิดของนิทานสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้ (เกริก ยุ้นพันธ์. 2539 : 20 - 22)

1. นิทานเทพหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือเทพนิยายที่เกินเลยความจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่นๆจะมีอภินิหารหรือเวทย์มนต์ ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนดขึ้นมาเช่น สร้างสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า เทวดา เป็นต้น

2. นิทานประจำถิ่น หรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดกันมาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำเรื่องราวโบราณของวัตถุ ที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้เกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่พิถีพิถัน ละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญนิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญๆ ไว้ แต่มักสร้างฉากหรือสถานการณ์นำตื่นเต้นหรือเกินความจริง

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้นๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวละคร และเปรียบเทียบเรื่องราวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้งหรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องราวที่เปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุมมองที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบเรื่องราวแปลกๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

ไพพรรณ อินทนิล (2540 : 27 - 28) ได้แบ่งนิทานตามรูปแบบ (Form) ได้ดังนี้

1. นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย (Fairy Tales) มักจะกำหนดสถานที่ที่เลื่อนลอยไม่แน่ชัด เช่น ในกาลครั้งหนึ่งมีเมืองๆ หนึ่ง ตัวละครมีฤทธิ์เดชมาก ถ้าเป็นชายยากจนก็จะต้องแต่งงานกับเจ้าหญิงสูงศักดิ์ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ทอง ซินเคอเรลล่า

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) หรือเรียกว่า “ตำนาน” มักเป็นเรื่องขนาดสั้นเกี่ยวกับความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องพิสดารแต่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง เช่น เรื่องพระยาพาน พระร่วง นิทานท้องถิ่น

3. เทพปกรณัม (Myth) ตัวบุคคลในเรื่องมักจะเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น เรื่องพระอินทร์ ท้าวมหาสงครามต์ เมขลา – รามสูร

4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tales) แต่มีความประพจน์เช่นเดียวกับคนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 นิทานประเภทสอนคติธรรม (Fable) คล้ายกับนิทานคติสอนใจ คือตัวเองต้องเป็น สัตว์ แต่มีคติสอนใจ เช่น ราชสีห์กับหนู

4.2 นิทานประเภทเล่าซ้ำ ๆ หรือเล่าไม่รู้จบ (Formula Tales) เช่น เรื่องยายกะตา มีวิธี เล่าแบบจำเพาะ

5. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญอยู่ที่เรื่องไม่น่าเป็นไปได้ อาจจะเป็น เรื่องการแก้เผ็ด แก้กั การแสดงปฏิภาณไหวพริบ เป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์ของมนุษย์ที่ ต้องการหลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรม ประเพณี และกิจวัตร ฉะนั้นนิทานประเภทนี้จึงรวมไปถึง นิทานเหลือเชื่อ ซึ่งทั้งผู้ฟังและผู้เล่าไม่คิดใจในความไม่สมจริงเหล่านั้น

ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 7 - 9) ได้แบ่งประเภทของนิทานสำหรับเด็ก หรือประเภท ของนิทานที่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นกิจกรรมประกอบการสอนด้วยการเล่า การอ่าน หรือให้นักเรียน แสดงละคร และบทบาทสมมุติ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นิทานตามรูปแบบเดิม เป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องตามเรื่องเก่าๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาแต่ เดิมไม่ว่า โดยวิธีมุขปาฐะ หรือลายลักษณ์อักษรในรูปของหนังสือ โดยผู้เล่าควรจะได้เลือกสรรให้ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กแต่ละวัย ได้แก่

1.1 นิทานปรัมปรา หรือเทพนิยาย เป็นเรื่องประเภทสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่ง ไม่ชัดเจนว่าที่ใด เวลาใด มักขึ้นต้นว่า “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” เนื้อเรื่องประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ เวทมนต์คาถา ตัวเอกต้องผจญภัยอุปสรรคต่างๆ แต่ในที่สุดก็ประสบความสำเร็จได้รับชัยชนะ และ มีความสุขในตอนจบ

1.2 นิทานท้องถิ่น เป็นนิทานที่เล่าประกอบสถานที่ในท้องถิ่น หรือบุคคลในท้องถิ่น มักจะมีเนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งบางเรื่องมีเค้าความเป็นจริง มักเป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวไม่ซับซ้อน บางตำรา เรียกว่า คำานาน

1.3 นิทานเทพปกรณัม เป็นเรื่องของเทพเจ้าซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสนา ลัทธิ พิธีกรรม และ ความเชื่อต่างๆ โดยมีเทพเจ้าเป็นตัวเอก

1.4 นิทานคติธรรม เป็นนิทานสั้นๆ มีตัวละครที่เป็นทั้งคน สัตว์ สิ่งของ ต้นไม้ มีจุดสำคัญของเรื่องเพียงจุดเดียว โครงเรื่องไม่ซับซ้อน

1.5 นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่อาจจะนำมาจากวีรบุรุษที่มีตัวตนจริงๆ ใน ประวัติศาสตร์ หรือวีรบุรุษที่เกิดจากการสมมุติ โดยผู้แต่งมุ่งหวังที่จะให้เรื่องราวการผจญภัย และ

การต่อสู้อุปสรรค ตลอดจนการพิทักษ์คุณธรรมของวีรบุรุษสร้างความสนุกสนาน ชื่นชม และเป็นแบบอย่างให้กับเด็กๆ ได้

1.6 นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่ผู้กรเรื่องขึ้นเพื่ออธิบายความเป็นมาของธรรมชาติ หรือลักษณะพิเศษของสัตว์ เช่น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม ทำไมจึงเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ทำไมกระต่ายจึงหางสั้น บางครั้งก็เป็นการอธิบายชื่อของสถานที่ว่าเหตุใดจึงชื่ออย่างนั้นอย่างนี้ นิทานอธิบายเหตุ จัดเป็นนิทานท้องถิ่นประเภทหนึ่ง

1.7 นิทานตกลงขบขัน เป็นนิทานประเภทที่ผู้กรเรื่องให้จุดสำคัญเป็นเรื่องล้อเลียนเน้นไปทางมุขตลก ซึ่งมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความ โง่ ความซื่อ ความฉลาด ความคดโกง บางเรื่องก็เน้นที่ลักษณะประหลาดๆของตัวละคร

1.8 นิทานสัตว์ เป็นนิทานที่เด็กเล็กๆ มักจะชอบ นิทานสัตว์จะมีทั้งประเภทที่สัตว์พูดได้ และมีพฤติกรรมเหมือนมนุษย์ และสัตว์ที่พูดไม่ได้และมีพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์

2. นิทานที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 91 - 93) ได้แบ่งนิทานออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. นิทานชาวบ้าน (Folk tales) หรือนิทานประจำถิ่น เป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา ไม่ปรากฏตัวผู้เล่า เป็นเรื่องของคนในแต่ละท้องถิ่น
2. นิทานปรัมปรา (Fairy tales) หรือเทพนิยาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทพดา นางฟ้า เวทมนต์คาถา เป็นเรื่องที่สมมติว่าเกิดที่โน่นที่นี้
3. นิทานปกรณัม หรือเทพปกรณัม (Myth) นิทานเกี่ยวกับเทพเจ้าเทพธิดา
4. นิทานพื้นเมืองนานาชาติ หรือนิทานนานาชาติ (Folk tales form other countries)
5. นิทานขวขัน (Jest) เป็นนิทานตลก
6. นิทานวีรบุรุษ (Hero tales)
7. นิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ (Animal story)
8. นิทานซ้ำๆ ไม่รู้จบ (Cumulative tales)
9. นิทานเรื่องผี อาจแต่งขึ้นมาใหม่หรือเค้าเรื่องจริง
10. นิทานเค้าเรื่องจริง หรือนำบุคคลที่มีตัวตนจริงๆ ในอดีตมาเล่า
11. นิทานสมัยใหม่ต่างๆ ไปที่แต่งขึ้นมาใหม่ เพื่อสอนให้เด็กทำความดี
12. นิทานคติธรรม เป็นนิทานทางศาสนา
13. นิทานที่ชวนให้เพ้อฝัน (Fantastic story)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า นิทานสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน นิทานสอนคติธรรม เทพปกรณัม มหากาพย์และวีรบุรุษ เทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ นิทานตลกขบขัน นิทานอธิบายเหตุ

คุณค่าของนิทาน

เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 – 5 ปี เป็นวัยแห่งการเพื่อฝัน สามารถสร้างจินตนาการมากมายแต่มีความจำกัดทางการรับรู้จึงขาดประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ฉะนั้นเด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่ควรส่งเสริมสร้างหรือเพิ่มพูนประสบการณ์ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเล่านิทาน เล่าเรื่อง หรือเล่าประสบการณ์ผ่านสื่อที่สามารถสัมผัสได้ เพื่อช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวและเตรียมที่จะรับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ รักวิชัย (3535 : 83) ได้กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก

วิริยะ สิริสิงห์ (2537: 39) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานที่มีต่อเด็กไว้ว่า หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีคุณค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสนุกสนาน นิทานที่วุ่นวายมีคุณค่าต่อเด็กคือ ให้เด็กได้แก้ปัญหาเมื่อนำ ตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่อง เด็กจะได้ทราบถึงความจริงในโลกรอบๆ ตัว ได้ตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกันได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวาง และมีพัฒนาการที่ก้าวหน้า รู้จักความหมายต่าง ๆ ของชีวิต

เกริก ชูพันธ์ (2539 : 55 - 56) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทาน พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด
2. เด็กเกิดความรู้สึกร่วมขณะฟัง ทำให้เพลิดเพลินผ่อนคลาย
3. เด็กมีสมาธิและความตั้งใจที่มีระยะเวลาเพิ่มขึ้น
4. ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เข้าใจความดีและความงามยิ่งขึ้น
5. เด็กมีความละเอียดอ่อนในจิตใจ มองโลกในแง่ดี
6. ทำให้เด็กสามารถใช้กระบวนการคิดในการแก้ปัญหาได้
7. ทำให้เด็กกล้าแสดงออก
8. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
9. ช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่กว้างไกลให้กับเด็ก
10. ช่วยให้เด็กได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกิ้นได้อย่างถูกต้อง

และเป็นธรรมชาติ

ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 15 - 20) ได้กล่าวถึงประโยชน์หรือคุณค่าของนิทานไว้ ดังนี้

1. นิทานให้ทั้งความบันเทิงและความรู้
2. นิทานเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาจิตใจและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. นิทานเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นความคิดของเด็ก
4. นิทานช่วยแก้ไขพฤติกรรมและสร้างเสริมคุณธรรม
5. นิทานจุดประกายความคิดและสร้างประสบการณ์ภาษา
6. นิทานช่วยปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ
7. นิทานทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
8. นิทานช่วยให้เด็กหายป่วยเร็วขึ้น
9. นิทานช่วยให้เด็กจิตใจสงบและหลับง่าย
10. นิทานช่วยลดความก้าวร้าวและช่วยให้ผู้ใหญ่เข้าใจความต้องการของเด็ก
11. นิทานช่วยขยายประสบการณ์
12. นิทานช่วยเปลี่ยนบรรยากาศการเรียน

สตีเฟน อรุณชารี (2543 : 54 - 56) ได้กล่าวไว้ว่านิทานเป็นสื่อที่มีคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก สามารถสร้างการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาการทุกด้านให้กับเด็ก ซึ่งกล่าวว่าการเล่านิทานจะมีความสำคัญต่อพฤติกรรมตามวัยของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก เพราะจะเกิดการรวมกลุ่มฟังนิทานซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเรียนรู้มารยาทในการฟัง การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน ลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การเล่านิทานสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็ก และเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อประโยชน์ ดังนี้

1. สนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก
2. ช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความสุข ผ่อนคลายอารมณ์ ความเครียด
3. ฝึกการฟัง ฝึกสมาธิ เป็นการยืดช่วงความสนใจของเด็กให้มากขึ้น
4. ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
5. ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้คำใหม่ และการใช้ภาษาที่ถูกต้อง
6. เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็ก ที่เหมาะสมกับวัยและทำให้เกิดการปรับตัวที่ดี
7. ให้เด็กรู้จักการเลียนแบบในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ไม่ดี
8. ให้เด็กได้แสดงออก กล้าซักถาม และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
9. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการที่ดี
10. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา และทางการคิด
11. กระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากอ่านหนังสือ

12. ช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความสนิทสนม มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
13. ให้เด็กรู้จักฟัง และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่ผู้ฟังเล่าให้ฟัง และสามารถเล่าให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างง่าย ๆ
14. ให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือ ในกรณีที่ครูใช้หนังสือประกอบการเล่านิทาน
15. เป็นการปูพื้นฐานความพร้อมในการอ่านให้กับเด็ก
16. แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา โดยใช้เนื้อหาสาระของนิทานบางเรื่อง จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า นิทาน มีคุณค่าในการช่วยพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการอันเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นนิทานจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในหน่วยการสอนต่าง ๆ ตามแผนการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดประสบการณ์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

การสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็กผู้เขียนต้องวางจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือนิทานนั้นๆ เพื่อให้ได้แนวทางในการสร้างหนังสือนิทานนั้นๆ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534 : 2) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มการรับรู้ของเด็ก เพราะผู้สร้างหนังสือนิทานย่อมต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ หรือเข้าใจในสิ่งต่างๆที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งจะเป็นหนทางที่让孩子ได้รับความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ความบันเทิง เมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังนิทาน ก็จะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนทางจิตใจอย่างหนึ่ง ช่วยให้มีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส
3. เพื่อส่งเสริมการอ่านและความเข้าใจภาษา หมายความว่าถ้ามีหนังสือใหม่ๆที่มีเนื้อเรื่องสนุกสนาน เด็กจะสนใจทำให้เกิดความชำนาญ อ่านหนังสือได้คล่องแคล่ว เป็นวิธีหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนภาษาของเด็ก ทั้งด้านการพูด ฟัง อ่าน และเขียน
4. เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก การที่มีหนังสือสนุกๆให้เด็กอ่าน เด็กจะอ่านหนังสือทุกวันจนเป็นนิสัย จะมีผลทำให้เด็กรักการอ่านหนังสือ อันจะส่งผลให้เด็กเป็นคนรอบรู้
5. เพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กชอบวาดภาพพจน์ให้สัตว์ หรือของเล่นพูดได้ และมีบทบาททำอะไรต่างๆ หรือเกิดจินตนาการเพื่อฝัน หนังสือนิทานจะมีเนื้อหาที่ใช้เวทมนต์คาถาบันดาลสิ่งต่างๆ เป็นการช่วยให้เด็กเกิดความคิด สามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆขึ้นมาได้

6. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและแนวทางคตินิยม ปลูกฝังให้เด็กเกิดความคิดที่สอดคล้องกับระบบการปกครองและสังคมของชาติ รวมทั้งคุณธรรมและค่านิยม อันจะยังประโยชน์ให้เขาอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

7. เพื่อช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์และจิตใจ การที่เด็กได้อ่านหนังสือดีๆ ที่เหมาะกับวัยจะช่วยให้เด็กรอบรู้ในสิ่งต่างๆ ได้เรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้

จินตนา ไบกาชุย (2542 : 8) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า จัดทำขึ้นโดยมุ่งหวังให้เด็กได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วย让孩子ได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก เช่น การ์ตูน เด็กเล็กจะชื่นชอบการ์ตูนมาก โดยเฉพาะการ์ตูนตลก และการ์ตูนนิทาน
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม โดยเฉพาะในเรื่องคำ ประโยค และข้อความ หนังสือบางเล่มที่ใช้ภาษาไพเราะสละสลวย จัดเป็นสื่อการเรียนรู้ของเด็กได้ดีทีเดียว โดยเฉพาะหนังสือประเภทกวี คำประพันธ์ร้อยกรอง หรือคำคล้องจองประเภทต่างๆ เด็กจดจำคำและเรื่องราวได้โดยง่าย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนา
5. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกหนังสือที่เหมาะสม และเกิดนิสัยรักการอ่าน
6. ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความห่วงใย หนังสือจะช่วยปลอบประโลมจิตใจเด็ก
7. ช่วยให้เด็กมีหนังสือที่เหมาะสมกับวัย ไม่ไปสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัยอันควร อันจะเป็นสิ่งชักนำให้เด็กประพฤตินในสิ่งที่ไม่สมควร

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก มีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิงส่งผลดีทางอารมณ์ เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของเด็กให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีซึ่งจะส่งผลให้เด็กได้ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนสติปัญญา เป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เทคนิควิธีการเขียนนิทาน

หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่เป็นที่รู้จักและนิยมกันอย่างแพร่หลาย ทั้งยังมีวิธีการสร้างที่สลับซับซ้อนกว่าสื่อชนิดอื่นๆ เพื่อให้มีนิทานมีสีสันทันยุคทันสมัยกับความก้าวหน้าของเด็กการเขียนนิทานจึงต้องมีการพัฒนา และมีเทคนิคในการเขียนด้วยเช่นกัน (วิไล มาศจรัส. 2551 : 46 - 47)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 43 - 44) ได้กำหนดเทคนิค
วิธีการเขียนเรื่องไว้เป็นแนวทางดังต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง

- 1.1 ต้องตั้งชื่อเรื่องให้สะดุดตาสะดุดใจ เร้าความสนใจ มีความหมายในตัวเอง
- 1.2 อย่าบอกชี้ชัดเกินไป
- 1.3 อย่าตั้งชื่อเรื่อง โดยใช้คำสองแง่สองง่าม

2. ตัวละคร

- 2.1 ต้องให้สมจริงสมจังสมกับวัยของเด็ก
- 2.2 เด็กชอบตัวละครที่เป็นสัตว์พูดได้
- 2.3 สิ่งไม่มีชีวิตไม่ควรแต่งให้พูดได้
- 2.4 ถ้าจะเขียนตัวละครที่เป็นสัตว์ ต้องศึกษาอุปนิสัยธรรมชาติของสัตว์นั้นๆ ด้วย
ไม่ควรเขียนผิดธรรมชาติของสัตว์นั้นๆ
- 2.5 ตัวละครต้องมีชีวิตชีวา
- 2.6 ถ้าตัวละครมีการสนทนากัน ไม่ควรให้คำสนทนานั้นยาวเกินไป
- 2.7 ชื่อตัวละครอย่าให้มีอักษรเดียวกันมาก จะทำให้ผู้อ่านสับสนระหว่างตัวดีกับตัว
ร้าย และอย่าตั้งชื่อด้วยศัพท์ยากๆ

3. ฉาก

- 3.1 ฉากควรเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
- 3.2 ควรมีการบรรยายฉากบ้างเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ
- 3.3 ถ้าเป็นการเชื่อมต่อฉากต้องให้มีความต่อเนื่องอย่างมีศิลปะ
- 3.4 ควรบรรยายภาพให้เห็นภาพพจน์ชัดเจนในเรื่องที่ต้องการให้ผู้ฟังรู้

4. เนื้อเรื่อง

- 4.1 เนื้อเรื่องมีเป้าหมายแน่นอน
- 4.2 เนื้อเรื่องอิงหลักสูตรและถูกต้องตามหลักจิตวิทยา
- 4.3 เนื้อเรื่องไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่เด็ก
- 4.4 เนื้อเรื่องต้องกะทัดรัดไม่เยิ่นเย้อ การดำเนินเรื่องจับใจเป็นไปตามลำดับขั้นตอน
ของเหตุการณ์
- 4.5 มีแก่นของเรื่องชัดเจนเพียงแก่นเดียวในเนื้อเรื่อง
- 4.6 โครงเรื่องไม่ซับซ้อน
- 4.7 มีเหตุผล โดยเฉพาะ ถ้าแต่งเป็นนิทานต้องให้สมเหตุสมผล

4.8 แทรกคุณธรรม

4.9 อธิบายให้มง่าย ชี้ขาด คด โกง โกหก

4.10 เนื้อเรื่องควรสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

4.11 ควรเป็นความคิดสร้างสรรค์ของผู้แต่งอย่าลอกเลียนแบบใคร

4.12 ถ้าเป็นเหตุผลต่อเนื่องกันต้องเป็นแต่ละเหตุผลไม่ปะปนกัน

4.13 ต้องมีจุดเริ่มต้นอย่าให้จืดชืด

4.14 ต้องแต่งให้สนองความต้องการของเด็ก เช่น เด็กเล็กๆ ชอบเรื่องทำนองให้สิ่งเล็กน้อยสิ่งใหญ่

5. ภาษาที่ใช้ ภาษาที่ใช้ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กมี 2 ลักษณะคือ ภาษาที่เป็นร้อยแก้ว และภาษาที่เป็นร้อยกรอง การใช้ภาษานั้น จินตนา ไบกาซูยี (2534 : 46 - 52) กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ประโยคที่ใช้บทสนทนาเหมาะสมกับวัย ไม่แสดงหูผู้ฟัง ไม่หยาบคายหรือหยาบโตน ประโยคที่ใช้บทสนทนาของตัวละครควรจะเป็นสำนวนที่เด็กพูดในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง หนังสือสำหรับเด็กนั้นจะมีคุณค่าเหนือกว่าเล่มอื่นได้นั้น มักจะตัดสินด้วยการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาและโวหารส่วนใหญ่

ภาษาในการเขียนเรื่องที่เป็นร้อยกรอง ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ได้บรรยายภาษาที่ใช้ในร้อยกรองในคราวประชุมปฏิบัติการการเขียนเรื่องสำหรับเด็กที่จัดโดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ร่วมกับ UNESCO ระหว่างวันที่ 18 - 28 พฤษภาคม 2523 (วิริยะ สิริสิงห์. 2537; อ้างถึงใน ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2537 : 110 - 115) ว่าในปัจจุบันหนังสือสำหรับเด็กประเภทร้อยกรองมีไม่น้อย แสดงว่าเด็กๆ ชอบฟังและพูดคำร้อยกรอง และดูภาพสวยๆ ประกอบไปด้วย

ภาษาที่ใช้ในการเขียนร้อยกรอง มีวิธีการสั้นๆ 5 วิธีคือ

5.1 ใช้คำง่าย

คำพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ ที่มีความถี่ในการใช้สูงล้วนเป็นคำที่ควรนำมาใช้แต่งบทร้อยกรองสำหรับเด็ก เพราะจะช่วยทำให้เด็กเข้าใจความหมายได้ทันที

5.2 ความหมายเด่น

หมายถึง ทั้งความหมายของคำ และความหมายของเนื้อความบทร้อยกรองแต่ละบท ควรใช้คำที่มีความหมายเด่น เข้าใจได้ทันที ควรเรียงลำดับเป็นเนื้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน ไม่กำกวม

5.3 เล่นเสียงหลากหลาย

เล่นเสียงหลากหลายในที่นี้หมายถึงการใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างๆ หลากเสียง สลับกัน และจังหวะในการออกเสียงด้วย เพื่อให้บทร้อยกรองมีเสียงไพเราะและมีจังหวะชวนสนุก

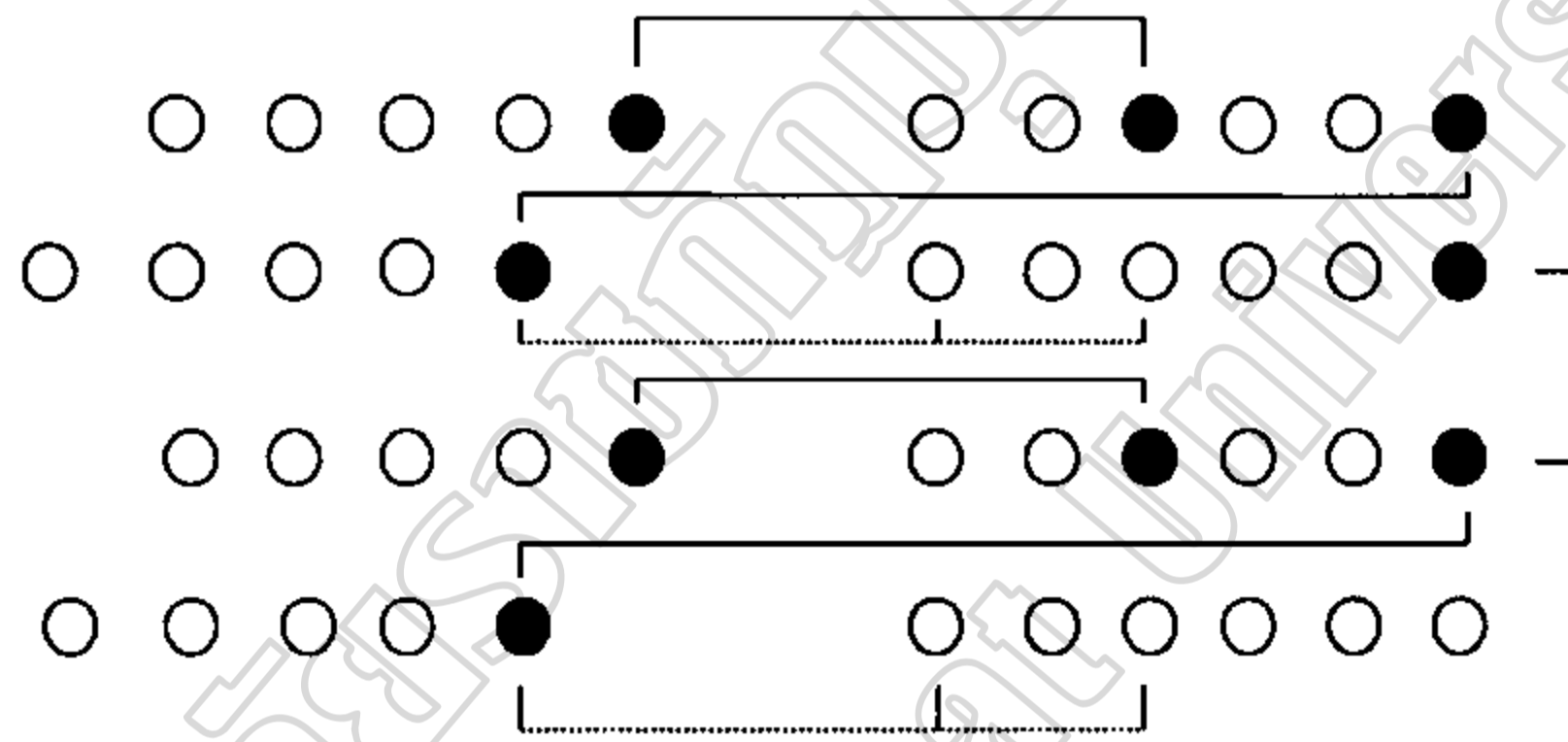
5.4 ฟากข้อคิด

บทร้อยกรองบางบท เอาจากข้อคิดเล็กๆน้อยๆ ที่จะมีคุณค่าทางใจให้แก่เด็กได้ เช่น ข้อคิดในการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือ หรือความมีน้ำใจต่อกัน

5.5 ชูงจิตเพลีน

คือการทำให้เด็กเกิดความบันเทิงร่าเริงใจ หรือเพลิดเพลินด้วยการอ่านหรือฟังบทร้อยกรองนั่นเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แต่งหนังสือนิทานร้อยกรอง โดยใช้กาพย์ยานี 11 ซึ่งมีแผนผังสัมผัส ดังนี้

ภาพประกอบ 2.1 แผนผังสัมผัสบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11

คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 2

คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ 3

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 อาจจะสัมผัสกับคำที่ 1 หรือคำที่ 3 ของวรรคที่ 4 หรือไม่มีสัมผัสก็ได้

ถ้าจะเขียนบทต่อไป ให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทหน้าสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทถัดไป

กาพย์ยานี 11 นี้มีบังคับจริงๆ คือ คำท้ายวรรค 2 กับคำท้ายวรรค 3 เท่านั้น นอกจากนั้นไม่บังคับ แต่ถ้าเพิ่มสัมผัสวรรคที่ 1 กับวรรคที่ 2 และวรรคที่ 3 กับวรรคที่ 4 ด้วย ก็จะทำให้บทร้อยกรองไพเราะยิ่งขึ้น (อภิวรรณ วีระสมิทธิ์, 2544 : 42)

6. ภาพประกอบ

ภาพประกอบ เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการเขียนหนังสือนิทาน ซึ่งสนิท สัตโยภาส (2536 : 43) กล่าวว่า ภาพประกอบเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก โดยเฉพาะหนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ เพราะภาพเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้างความคิด และมโนภาพตามเรื่องราวได้

ช่วยให้เนื้อเรื่องมีชีวิตชีวาน่าอ่านน่าสนใจ ช่วยให้เด็กอยากดูอยากอ่าน และยังช่วยสร้างความหมายของตัวอักษรที่เด็กอ่านว่ามีความหมายอย่างไร ภาพจะเป็นภาพสมจริง ภาพลายไทย ภาพศิลป์ ประติมากรรม ภาพถ่าย หรือภาพการ์ตูน

หลักในการให้ภาพที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

- 6.1 ภาพง่ายๆ ไม่ซับซ้อน และสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
- 6.2 ภาพสีสด วางรูปกระจ่าง สวยงาม
- 6.3 แสดงจุดเด่นของเรื่องแต่ละตอนได้ และคงลักษณะของตัวละคร
- 6.4 แสดงให้เห็นอาการเคลื่อนไหวที่เป็นธรรมชาติ
- 6.5 ภาพที่มีชีวิตชีวา เพราะเด็กชอบฝันว่าสิ่งมีชีวิตอื่นๆ สามารถทำอะไรได้เหมือน

คน

ขนาดของภาพที่เหมาะสมกับวัยเด็ก คือ

1. เด็กเล็ก (อนุบาล – ป.2) ควรมีขนาด 3/4 ของหน้า
2. เด็กโต (ป.3 – ป.4) ควรมีขนาด 1/2 ของหน้า
3. เด็กวัยรุ่นตอนต้น (ป.5 – ป.6) ควรมีขนาด 1/4 ของหน้า
4. เด็กวัยรุ่น (ชั้นมัธยมศึกษา) ขนาดจะเล็กลงได้ เพราะเขาอ่านหนังสือผู้ใหญ่ได้แล้ว

ภาพประกอบในหนังสือนิทานสำหรับเด็ก จึงมีความสำคัญต่อการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเด็กเล็กๆ แล้วภาพจะช่วยให้เด็กสนใจอยากอ่านอยากฟังหนังสือนั้นเพิ่มขึ้น เพราะภาพช่วยสร้างความสนใจได้ง่าย และชัดเจนขึ้น ช่วยให้เพลิดเพลินช่วยขยายประสบการณ์ให้กว้างไกล และก่อให้เกิดความสุขในภาพนั้น

สุนีย์ ชุ่มจิต (2542 : 69 - 70) ได้กล่าวถึงวิธีการแต่งหนังสือสำหรับเด็ก ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เนื้อเรื่องหรือการวางเรื่อง
 - 1.1 ต้องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก
 - 1.2 เนื้อเรื่องกับชื่อเรื่องต้องสอดคล้องสัมพันธ์กัน
 - 1.3 ข้อความในเนื้อเรื่องต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันตั้งแต่ต้นจนจบ
 - 1.4 เนื้อเรื่องไม่ควรยาวมากนักให้พอดีกับความสนใจของเด็กคือ 10 – 15 นาที
2. ภาษาที่ใช้เขียนเรื่อง การใช้ภาษาในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กควรมีลักษณะดังนี้
 - 2.1 ใช้ภาษาของเด็กจริงๆ
 - 2.2 ใช้คำและภาษาสุภาพ
 - 2.3 คำที่ใช้ควรเป็นคำสั้นๆ

- 2.4 เป็นคำที่ทำให้เด็กเห็นภาพจนได้ชัดเจน
- 2.5 ควรใช้คำซ้ำๆ บ่อยๆ เท่าที่จะสามารถใช้ได้ให้กลมกลืนกัน
- 2.6 ต้องเขียนให้ถูกต้อง ไม่ผิดพลาด
3. ภาพประกอบ การเขียนรูปภาพประกอบต้องอาศัยหลักดังนี้
 - 3.1 ใช้สีที่ดึงดูดความสนใจเด็กได้
 - 3.2 ขนาดต้องเห็นได้ชัดเจน
 - 3.3 ไม่ต้องเหมือนจริงหมดทุกอย่าง ให้เด็กได้เกิดจินตนาการ
 - 3.4 แม้ภาพจะไม่เหมือนจริง แต่ต้องให้เด็กเข้าใจได้ถูกต้อง
 - 3.5 ภาพและคำบรรยายต้องสัมพันธ์กัน
4. ตัวอักษรที่ใช้ ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 4.1 ขนาดตัวหนังสือเหมาะสมกับวัยของเด็ก
 - 4.2 เขียนด้วยตัวอักษรธรรมดาอย่างถูกต้อง ไม่เล่นลวดลาย
 - 4.3 ความถูกต้องของตัวสะกด การันต์ถือเป็นเรื่องสำคัญ
 - 4.4 วางช่องไฟ เว้นวรรคให้ถูกต้อง
 - 4.5 ความยาวของวรรคให้เหมาะกับการใช้สายตาของเด็ก
5. การวางลักษณะของแต่ละหน้าหนังสือตลอดทั้งเล่มหรือที่เรียกว่า “ดัมมี่” (Dummy) นั้น ต้องคำนึงถึงขนาดของรูปเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กทั้งภาพ และตัวอักษร การจัดรูปหน้าหนังสือต้องให้ได้สัดส่วนน่าสนใจ
6. ขนาดของหนังสือ ความกว้างยาวของหนังสือที่สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กหยิบ จับ ถือไม่เกะกะหรือหนักเกินไป
7. วิทยาการหรือแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อให้ได้ความถูกต้องในด้านความจริงต่างๆ ผู้แต่งจะต้องศึกษาหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญหรือจากแหล่งความรู้ต่างๆ

สนิท สัต โยภาส (2547 : 25 - 28) ได้เสนอแนะวิธีการลำดับขั้นตอนการสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก สรุปได้ดังนี้

 - ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจหาเรื่องที่จะเขียน
 - ขั้นสำรวจหาเรื่องมาเขียนนี้ สำรวจได้จากหลักสูตร หนังสือเรียน อาชีพและประเพณีในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปัญหาสังคม ค่านิยม และคุณธรรมที่ต้องการจะปลูกฝังให้เด็ก ส่วนนิทานพื้นบ้าน ตำนาน และวรรณคดีที่สนุกๆ ก็นำมาสร้างเป็นหนังสือนิทานสำหรับเด็กได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดแนวคิด

ขั้นนี้ผู้เขียนจะต้องเลือกกำหนดแนวคิด (Theme) ของเรื่องที่ต้องการจะปลูกฝังให้ผู้อ่าน หรือผู้ฟัง อาทิ “เรื่องของน้ำพุ” จะให้แนวคิดเรื่องพิษภัยของยาเสพติด “ตะกร้ามหาสนุก” จะให้ความรู้เรื่องอาหารห้าหมู่ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นวางโครงเรื่อง

เป็นขั้นที่ผู้แต่งกำหนดโครงเรื่องว่า ตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบเรื่อง จะลำดับเรื่องอย่างไร

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือเขียนเรื่องเต็ม

ขั้นนี้ผู้เขียนจะนำโครงเรื่องที่วางไว้มาเขียนขยายความให้ได้รายละเอียดจนเป็นเรื่องที่สมบูรณ์ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย อาจแต่งเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ ถ้าแต่งเป็นภาษาร้อยแก้ว จะมีการนำเสนอหลายแบบ เช่น แบบบรรยาย แบบเล่าเรื่องประกอบบทสนทนา แบบตั้งคำถาม และแบบทายอะไรเอ่ย เป็นต้น แต่ถ้าแต่งเป็นบทร้อยกรองจะนิยมใช้คำประพันธ์ง่ายๆ เช่น กลอนสี่ กลอนหก กลอนแปด กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 หรือกาพย์สุรางคนางค์ 28 เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นแบ่งตอนกำหนดภาพประกอบ

ขั้นนี้ให้นำเนื้อเรื่องที่แต่งเสร็จจากขั้นที่ 4 มาตัดเป็นตอนๆ ตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดภาพประกอบให้ความแต่ละตอน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการวาดภาพ

ขั้นที่ 6 ขั้นทำหนังสือฉบับร่าง

ให้นำเนื้อเรื่องและการกำหนดภาพประกอบที่ตรวจแก้ไขแล้วในแต่ละตอน มาจัดเป็นตอนละหน้าของหนังสือพร้อมกับจัดเป็นรูปเล่มครบถ้วน ตามลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก คือ มีปกนอก ปกใน คำนำ เนื้อเรื่อง กิจกรรมท้ายเรื่อง และปกหลัง

ขั้นที่ 7 ขั้นวาดภาพประกอบและบรรจุตัวอักษร

เป็นขั้นลงมือทำหนังสือสำหรับเด็กฉบับจริง โดยวาดภาพ และเขียนเนื้อเรื่องลงในกระดาษปอนด์หรือกระดาษอาร์ตก็ได้ ภาพที่ใช้ อาจจะเป็นภาพเหมือนจริง ภาพลายไทย ภาพประดิษฐ์ ภาพถ่าย ภาพลายเส้น หรือภาพการ์ตูน ภาพที่ใช้เป็นภาพง่ายๆ ไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง สีสดใส วางภาพกระจ่างสวยงาม มีชีวิตชีวา แสดงอาการเคลื่อนไหวที่เป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งคงลักษณะของตัวละครเอาไว้ได้ทุกตอน ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ขนาดของภาพต้องเหมาะสมกับวัยของเด็กด้วย เช่น เด็กเล็กวัยอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 2 ควรมีขนาด 3 ใน 4 ของหน้า ส่วนขนาดของตัวอักษรที่ใช้เขียนเนื้อเรื่องควรเหมาะสมกับวัยของเด็กด้วย เช่น เด็กเล็กควรใช้ตัวโป่งขนาด 32 พ้อยท์ (9 มม.) เป็นต้น

ขั้นที่ 8 ขั้นทดลองใช้

หลังจากสร้างหนังสือได้เป็นรูปเล่มฉบับจริง ผู้แต่งควรนำไปทดลองใช้กับเด็กในวัยที่ต้องการใช้ พร้อมกับสัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แนวคิด ภาพ ขนาดตัวอักษร รูปเล่ม กิจกรรมท้ายเล่ม และอื่นๆ ตามเหมาะสม เพื่อนำสาระที่ได้จากการทดลองใช้ไปปรับปรุงหนังสือที่เขียนให้มีความสมบูรณ์ที่สุด

ขั้นที่ 9 ขั้นจัดทำหนังสือฉบับสมบูรณ์

เป็นขั้นที่จัดทำรูปเล่มฉบับจริงซึ่งประกอบด้วย ปกหน้า ปกใน คำนำ เนื้อเรื่อง กิจกรรมท้ายเล่ม และปกหลัง โดยเลือกขนาดของหนังสือให้เหมาะสมกับวัยผู้อ่านซึ่งมี 4 ขนาด คือ ขนาดจิ๋ว (กว้าง 10 ซม. ยาว 14 ซม.) ขนาดเล็ก (16 หน้ายก) ขนาดกลาง (16 หน้ายกใหญ่) และขนาดใหญ่ (8 หน้ายก) ส่วนรูปร่างของหนังสือนั้นจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมแนวตั้ง สี่เหลี่ยมแนวนอน หรือทำรูปเล่มลักษณะพิเศษตามท้องเรื่องก็ได้

วิล มาศจรัส (2551 : 31 – 48) ได้กล่าวถึงเทคนิคการเขียนนิทานง่ายๆ เบื้องต้นว่า เขียนอย่างไรจึงจะจับใจเด็กๆ ได้ นั่นก็คือ จะต้องให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็กๆ ในแต่ละช่วงอายุว่าเขาต้องการอะไร ก็เขียนนิทานให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก ซึ่งต้องมีหลักเกณฑ์ในการเขียนนิทาน หลักเกณฑ์ในการเขียนนิทานขึ้นมาใหม่ให้มีความสนุกและมีสาระ นั้น จะต้องมียอดประกอบ ดังนี้

1. เข้าใจจิตวิทยาเด็ก รู้ถึงความต้องการ และความสนใจของเด็กแต่ละวัย
2. เนื้อหาสนุกสนาน สอดแทรกอารมณ์ขันลงไปในเรื่อง เพราะการเล่น การฟัง การดู สิ่งที่สนุกสนานเป็นการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง
3. มีสาระ สาระที่สอดแทรกในนิทานคือ คุณธรรม จริยธรรมด้านต่างๆ เพื่อปลูกฝังความดีงามด้านต่างๆ ไว้ในจิตใจของเด็กตั้งแต่เยาว์วัย
4. มีความยาวพอเหมาะกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย โดยธรรมชาติแล้วเด็กเล็กๆ จะมีช่วงระยะเวลาที่ให้ความสนใจกับสิ่งต่างๆ ในช่วงเวลาที่ไม่นานนัก ส่วนมากแล้วจะอยู่ในช่วง 15 – 20 นาที เป็นอย่างมาก
5. ไม่มุ่งสอนมากเกินไป การเขียนนิทานไม่ควรมุ่งสอนจนขาดอรรถรสความสนุกสนานไป

วิล มาศจรัส (2551 : 58 – 62) สำหรับผู้ที่เริ่มเขียนนิทานจะมีขั้นตอนในการเขียนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปเสียก่อนว่าเขียนเพื่ออะไร

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์และกำหนดคุณสมบัติของผู้ฟังหรือผู้อ่านเป้าหมายว่าเป็นใคร จะได้เขียนได้ตรงกับความสนใจ

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ ว่าควรมีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด
เหมาะสมกับวัยของเด็กหรือไม่

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์และกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะว่า นิทานที่จะเขียนขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมาย
เฉพาะอย่างไร

ขั้นที่ 5 กำหนดรูปแบบและวิธีประเมินความเข้าใจว่าหลังจากเด็กๆ ได้ฟังนิทานแล้ว
มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีพฤติกรรมตามที่ครูปรารถนาหรือไม่ โดยจะจัดทำแบบสอบถาม หรือ
แบบประเมินตามที่ครูต้องการ

ขั้นที่ 6 กำหนดวิธีและแนวทางการเสนอเนื้อหาว่าจะมีลักษณะใด เช่น เป็นการเล่าเรื่อง
แบบบรรยายความ หรือมีลักษณะการโต้ตอบของตัวละคร

ขั้นที่ 7 กำหนดแหล่งข้อมูลสนับสนุนการกร่างต้นฉบับ ซึ่งกรณีนี้ใช้เฉพาะการนำ
สถานที่ในแต่ละท้องถิ่นมาผูกเป็นเรื่องนิทาน

ขั้นที่ 8 การกร่างต้นฉบับ เป็นการเขียนเนื้อหาบทนิทานครั้งแรกที่อาจจะต้องมีการปรับปรุง
แก้ไข ตัด เติมแต่ง ในโอกาสต่อไป

ขั้นที่ 9 การทดสอบต้นฉบับ หมายถึง เมื่อเขียนนิทานขึ้นมาแล้ว จะต้องนำไปทดลองเล่า
ให้เด็กๆ ฟังก่อน เพื่อทดสอบว่าถูกใจเด็กๆ หรือไม่ ถ้าหากยังไม่ถูกใจก็อาจนำเข้าสู่ขั้นที่ 10 ต่อไป

ขั้นที่ 10 การปรับปรุงต้นฉบับ เป็นการปรับ เติมแต่ง ต้นฉบับที่ได้ยกร่างไว้ครั้งแรก หรือ
หลังจากนำไปทดลองเล่าแล้ว ปรากฏว่ายังมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

จาก 10 ขั้นตอนนี้ เปรียบเสมือนบันไดการเขียนนิทานที่มีความละเอียดตามหลักการ
ทางด้านวิชาการ ซึ่งนับเป็นขั้นตอนการเขียนที่เป็นวิทยาศาสตร์ และนำไปใช้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี
สรุปได้ว่า การเขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กนั้น ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ทั้งด้านขั้นตอน
การเขียน วิธีการเขียน การเลือกรูปภาพ และการจัดทำรูปเล่มที่เหมาะสมกับเด็ก และที่สำคัญผู้เขียน
จะต้องรู้จักจิตวิทยาพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเขียนหนังสือนิทาน
ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การประเมินหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

ถวัลย์ มาศจรัส (2555 : 40 - 41) ได้กล่าวถึงการประเมินคุณค่าของหนังสือนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย (3 - 5 ปี) ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดนั้น ควรมีการประเมิน ดังนี้

1. ประเด็นการประเมิน แบบประเมินหนังสือสำหรับเด็กครอบคลุม 5 ประเด็นใหญ่ๆ
ได้แก่

1.1 รูปเล่ม

1.2 การจัดหน้า

1.3 เนื้อหา

1.4 แนวการเขียน

1.5 ภาษา

โดยรายละเอียดเป็นประเด็นย่อยพร้อมคะแนนกำกับสำหรับให้ระดับการประเมินแต่ละประเด็นย่อย

2. ระดับการประเมิน การกำหนดคุณค่าของแต่ละประเด็นย่อย มีระดับคุณค่า 4 ระดับ คือ 0 ถึง 3

0 หมายถึง มีคุณค่าระดับต่ำ

1 หมายถึง มีคุณค่าระดับพอใช้

2 หมายถึง มีคุณค่าระดับดี

3 หมายถึง มีคุณค่าระดับดีมาก

3. วิธีการประเมิน

3.1 พิจารณาคุณค่าของหนังสือสำหรับเด็ก โดยประเมินประเด็นย่อยแต่ละข้อ แล้วเลือกระดับการประเมินจากระดับ 0 ถึง 3

3.2 นำระดับคุณค่าที่ให้ไว้คูณด้วยคะแนนของประเด็นย่อยแต่ละประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วนำผลคูณใส่ไว้ในช่องคะแนน

3.3 รวมคะแนนของประเด็นย่อยแต่ละประเด็น แล้วกรอกผลรวมไว้ในช่องคะแนนรวม

สำหรับการประเมิน ผู้สอนสามารถจะนำหลักเกณฑ์ประเมินดังกล่าวไปปรับประยุกต์ใช้ให้เป็นแบบของตนเองได้ ดังนี้

1. รูปเล่ม

2. ภาพประกอบ

3. เนื้อเรื่อง

4. คุณค่าด้านพัฒนาพฤติกรรมเด็ก

การเล่านิทาน

การเล่านิทาน เป็นการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก เพราะเด็กทุกเพศชอบฟังนิทาน ผู้เล่านิทานจึงควรมีเทคนิคการเล่านิทาน เพื่อดึงความสนใจของผู้ฟัง สามารถทำให้การเล่านิทานบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ

ความหมายการเล่านิทาน

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเล่านิทาน ดังนี้

ลัดดา นิลละมณี (2527 : 248) ได้ให้ความหมายของการเล่านิทานไว้ว่า การเล่านิทาน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่นำมาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ประสบการณ์ ทักษะคติและค่านิยม ที่เหมาะสมสำหรับเด็กมาใช้ในการเล่า นิทาน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูควรส่งเสริมให้เด็กเล็กๆ ใช้เพื่อเล่า นิทานให้เพื่อนชมและฟังบ้าง เนื่องด้วยเด็กมีจินตนาการและมโนภาพสูงมากอยู่แล้ว เด็กสามารถ ช่วยกันเล่านิทานโดยแต่งเรื่องนิทานใหม่ๆ แปลกๆ ขึ้นเอง ซึ่งการเล่านิทานโดยให้เด็กเป็นผู้เล่า นั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ คือ

1. การเล่านิทานโดยเด็กเป็นผู้เล่าโดยตนเอง
2. การเล่านิทานจากหนังสือภาพ
3. การเล่านิทานต่อจากเรื่องที่ไม่จบสมบูรณ์
4. การเล่าขยายเรื่องราวจากนิทานที่ได้ฟัง

วรารมณ์ รักรวิชัย (2540 : 83) การเล่านิทานหมายถึง เป็นการแสดงการให้ความรัก การดูแลเอาใจใส่ต่อเด็กแบบหนึ่ง ด้วยการเล่าเรื่องต่าง ๆ จึงเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาความคิด และจินตนาการ

เนื่อน้อง สันบุญ (2541 : 35) ได้ให้ความหมายของการเล่านิทาน หมายถึง การถ่ายทอด เรื่องราวของนิทานให้เด็กได้เข้าใจด้วยการเล่าโดยใช้น้ำเสียง สื่อ อุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการ ประกอบการเล่าและยังครอบคลุมถึงการส่งเสริมเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

ดังนั้น การเล่านิทานจึงหมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานให้เด็กได้เข้าใจด้วยการ เล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อวัสดุอุปกรณ์ และยังครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็น ผู้เล่าด้วย

จุดประสงค์ของการเล่านิทาน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 12) กล่าวว่า การเล่านิทานให้กับเด็กไม่ใช่การเล่านิทานให้ สนุกแบบตลกขบขัน เพราะเด็กไม่ต้องการเรื่องตลกขบขัน เด็กต้องการความน่าสนใจของเรื่อง นิทานที่จูงใจเด็กไม่ใช่ นิทานที่น่ากลัว นิทานผี นิทานหวาดเสียว แต่นิทานที่ดีที่สุดสำหรับเด็กคือ นิทานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจ เช่น ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ต้นไม้ สัตว์ และสิ่งที่เป็น ปรัชญาการณรรอบตัว การนำนิทานมาเล่าให้เด็กฟังนั้นมีเป้าหมายสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. ให้เด็กได้พัฒนาภาษาและความคิด การเล่านิทานไม่ควรมาจากครูคนเดียว ครูควรให้ เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทาน หรือให้เด็กเล่าเอง จะช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึง

ความรู้สึก ขยายความคิดของตนให้กระจ่างและพัฒนาทางภาษา การเริ่มต้นให้เด็กเล่าอาจเป็นคำถามนำ ใช้ภาพ หรือครูเริ่มต้นให้ก็ได้ หากครูเล่าเองควรมีการถามตอบโต้ที่ทำให้เด็กได้คิด ระหว่างการเล่านิทานด้วย

2. สร้างความรักการอ่านหนังสือให้กับเด็ก เวลาเล่านิทานเป็นเวลา que สร้างความสนใจในการอ่านหนังสือให้กับเด็กมาก ครูควรเตรียมตัวให้พร้อม โดยการอ่านนิทานเรื่องที่จะเล่าให้เข้าใจ และจำได้ เวลาอ่านให้เปิดหน้าหนังสือเสมอตาเด็ก ตาครูจับที่เด็ก คอยสังเกตคอยตั้งคำถามเป็นช่วงๆ เพื่อช่วยให้เด็กทบทวนรายละเอียด และต้นตอที่จะฟังอยู่เสมอ

3. สร้างการเรียนรู้อย่างมีความหมายให้กับเด็ก จุดประสงค์ของการเล่านิทานคือการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก ทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ก็สามารถใช้นิทานเป็นสื่อของการเรียนรู้ได้ จุดสำคัญที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนรู้นั้นๆ นอกจากด้านเนื้อหาของนิทานแล้ว บรรยากาศในการเล่าก็มีความสำคัญ ผู้เล่าที่ดีควรสนุกกับการเล่านิทาน สามารถสื่อสารเรื่องราวให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วย การเล่าอาจเล่าซ้ำได้ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้ถ่ายโยงข้อมูลใหม่มาเปรียบเทียบ เพื่อหาข้อสรุปที่ถูกต้อง และได้พัฒนาทางภาษาอีกด้วย

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการเล่านิทานคือ ใช้นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านภาษา การสื่อความหมาย ความคิด ความเข้าใจ และจดจำข้อความหรือเนื้อหาของเรื่องที่ฟัง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของเด็กด้วย

รูปแบบการเล่านิทาน

การเล่านิทานถ้าจะเล่าโดยการอ่านหรือการเล่าปากเปล่า โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการเลย จะทำให้ความสนใจของเด็กลดลง ฉะนั้นครูจึงมีทั้งรูปแบบและวิธีการที่จะช่วยให้บรรยากาศของการฟังนิทานน่าสนใจยิ่งขึ้น

เกริก ชุ่มพันธ์ (2539 : 36 - 55) ได้เสนอรูปแบบของการเล่านิทาน ไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่ผู้เล่าจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม ตั้งแต่การเลือกเรื่องให้เหมาะสมกับวัยผู้ฟัง และการเตรียมตัวของผู้เล่าด้วยการใช้ลีลาท่าทาง การใช้ น้ำเสียง การดำเนินเรื่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อดึงความสนใจของเด็กๆตั้งแต่ต้นจนจบ

2. การเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป เป็นนิทานที่ผู้เล่าต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานแบบปากเปล่ามาก่อนเพียงแต่ต้องเพิ่มการวาดรูปในขณะที่เล่าเรื่องไปด้วย ภาพที่วาดออกมาอาจจะ สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เล่าก็ได้ อาจจะ ได้ภาพใหม่เกิดขึ้น

3. การเล่านิทานใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ เป็นนิทานที่ผู้เล่าจะต้องใช้สื่อที่จัดเตรียมมา เพื่อประกอบการเล่า เช่น หนังสือนิทาน หุ่นมือ หุ่นกระดาษ เชือก ผ้าเช็ดหน้า ฯลฯ เป็นต้น

การเล่านิทานดังกล่าวช่วยให้เด็กเกิดความสุขใจ มีความรู้สึกที่เป็นอิสระทั้งทางร่างกาย และจิตใจและเกิดทัศนคติที่ดี นอกจากนี้การเล่านิทานไม่ควรซ้ำซาก และจำเจควรพยายามแสวงหา วิธีต่าง ๆ ในการเล่านิทานที่น่าสนใจ เพื่อช่วยให้การเล่านิทาน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วิธีการ เล่านิทานที่ไม่จบเรื่องสมบูรณ์เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยเสริมสร้างความคิด พัฒนาทักษะการฟัง การพูด และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิด

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541 :12 – 14) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเล่านิทานไว้ ดังนี้

1. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่านิทานที่มีชีวิตชีวา มากกว่าการเล่านิทานปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องราวที่เล่าได้ และจินตนาการเป็น รูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่า สนุกสนานมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็นท่าทางของผู้เล่า ท่าทางแสดงร่วมของเด็ก ได้แก่ การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกาย หรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า

2. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี แถบบันทึกเสียงต่างๆ สามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศ เพื่อกระตุ้นเร้าให้เกิดความ ตื่นเต้นอยากติดตาม นอกจากการใช้เสียงเพลง ดนตรีแล้ว ในการเล่านิทานเราอาจใช้เสียงเด็กมา ประกอบในการเล่าได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเล่าถึงรถไฟวิ่ง ผู้เล่าอาจชักชวนให้เด็กๆ ที่ฟังร่วมกันทำ เสียงรถไฟวิ่งประกอบการเล่า ซึ่งทำให้บรรยากาศการฟังนิทานสนุกสนานอีกแบบหนึ่ง

วิไล มาศจรัส (2551 : 110 – 116) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเล่านิทานไว้ว่า การเล่านิทาน สามารถทำได้หลายรูปแบบดังนี้

1. เล่าปากเปล่า
2. เล่านิทานจากหนังสือ
3. เล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ
4. เล่านิทานประกอบหุ่น

การเล่านิทานสำหรับครูจำเป็นต้องมีอุปกรณ์พอสมควร เพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก ให้มีความกระตือรือร้นที่จะฟังและร่วมกิจกรรม ซึ่งการเล่านิทานที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องมี ส่วนประกอบดังนี้

1. เรื่องที่จะเล่า มีความสนุกสนาน และมีสาระเหมาะสมกับความสนใจของเด็ก
2. อุปกรณ์ประกอบการเล่า ได้แก่ ตัวครู หนังสือ รูปภาพ หรืออุปกรณ์อื่นๆ

3. การจัดที่นั่งของผู้ฟัง ให้ทุกคนมองเห็นหน้าผู้เล่า หรืออุปกรณ์ประกอบการเล่า ซึ่งสามารถจัดได้หลายรูปแบบคือ จัดตามลักษณะห้องเรียน จัดเป็นรูปเกือกม้า จัดเป็นครึ่งวงกลม และจัดเป็นรูปวงกลม

สรุปได้ว่า การเล่านิทานมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การเล่านิทานแบบปากเปล่า การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานประกอบภาพ การเล่านิทานประกอบเสียง การเล่านิทานจากหนังสือ การเล่านิทานประกอบหุ่น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการเล่านิทานจากหนังสือ ทั้งนี้เพราะหนังสือนิทานที่มีรูปภาพประกอบสวยงาม สามารถสร้างความสนใจเด็กได้เป็นอย่างดี

เทคนิคการเล่านิทาน

การเล่านิทานจะสนุกหรือไม่สนุกขึ้นอยู่กับที่เทคนิคการเล่าเป็นสำคัญ เพราะถ้าผู้เล่ามีเทคนิคในการเล่านิทานที่ดี ก็จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานและความน่าสนใจ

วรรณิ ศิริสุนทร (2532 : 49) กล่าวถึงเทคนิคและศิลปะในการเล่านิทาน ซึ่งผู้ที่ต้องการจะเป็นนักเล่านิทานที่มีเทคนิคและศิลปะที่ดี จะต้องฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1. การปรับเสียงให้ดีขึ้น
2. การวางท่าสง่าจากการทรงตัวที่ดี
3. การเลือกใช้คำพูด
4. ภาษาถิ่น
5. สิ่งที่ช่วยสนับสนุนและการออกท่าทาง
6. หนังสือนิทานที่มีภาพประกอบ
7. การแสดงสด
8. การขัดจังหวะ
9. การทดสอบกับผู้ฟัง
10. การวิจารณ์การเล่าด้วยตัวผู้เล่าเอง
11. การเสนอรายการที่ประสบความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 78-79) เสนอวิธีการเล่านิทานที่ ครูควรทราบ ดังนี้ คือ

1. เนื้อเรื่อง ต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องที่มีความดีชนะความชั่วเสมอไป และผู้เล่าต้องจำเนื้อเรื่องได้ดีทุกตอน
2. เสียงผู้เล่าจะต้องให้เด็กทั้งหมดได้ยินเสียงผู้เล่าอย่างชัดเจน ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้อง ต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ใส่ความรู้สึกลงไปในน้ำเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูงต่ำ ทำเป็นเสียงเด็กเสียงคนแก่ หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะยิ่งสนใจมากขึ้น

3. ทำทาง ถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ทำทางมากนักแต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบก็ควรใช้ทำทางประกอบบ้างตามโอกาสแต่อย่าใช้มากเกินไป ฟังระวังให้เป็นไปตามธรรมชาติ

4. จังหวะ จังหวะการพูดเป็นสิ่งที่ช่วยให้นิทานน่าสนใจ

5. อารมณ์ ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึก และอารมณ์ของผู้เล่า เช่น อารมณ์ รื่นเริง ความรู้สึกตื่นเต้น หรืออารมณ์เศร้า เป็นต้น

6. ข้อตกลง ก่อนฟังนิทานควรมีข้อตกลงกันว่าผู้ฟังจะต้องไม่พูดแซงในขณะที่ฟังนิทาน

7. เวลาในการเล่า เด็กอายุ 4 - 5 ขวบ หรือ 5 - 6 ขวบ ใช้เวลา ประมาณ 10 - 15 นาที

ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 63 - 67) กล่าวถึงการดำเนินการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ไว้ ดังนี้

1. การเริ่มต้นการเล่านิทาน เป็นการกล่าวแนะนำสั้นๆเกี่ยวกับเรื่องที่จะเล่า

2. การจำเนื้อเรื่องให้แม่นยำ

3. การทำเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและจุดประสงค์ของเรื่องใช้ระดับเสียงให้มี

จังหวะ

4. การใช้สีหน้าทำทาง เพื่อเสริมความรู้สึกและจินตนาการให้เด็ก

5. การใช้คำและประโยค ควรใช้คำและประโยคที่เด็กคุ้นเคย ถ้ามีคำใหม่ๆ ควรใช้ซ้ำบ่อยๆ เพื่อให้เด็กคุ้นหู

6. การกำหนดจังหวะการพูด การพูดเร็วหรือช้าในบางตอนจะช่วยให้เด็กรู้สึกตื่นเต้น

7. การกวาดสายตา ผู้เล่าควรกวาดสายตาผู้ฟังให้ทั่วถึง พยายามสบตาผู้ฟัง เพื่อเป็นการสื่อความหมายที่ชัดเจน ทำให้เด็กมีสมาธิในการฟัง

8. การใช้คำถามหรือสอดแทรกกลาง ควรใช้คำถามที่เกี่ยวกับเรื่องที่เล่า เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วม

9. การใช้ภาษา ใช้ภาษาที่ถูกต้องออกเสียงให้ชัดเจน หลีกเลี่ยงคำพูดหยาบคายก้าวร้าว

10. การใช้สรรพนามของตัวละคร ควรใช้ให้คงที่

11. การให้เด็กมีส่วนร่วม ทำได้หลายวิธีคือ การวาดภาพ ใช้กระดานป้ายสำลี การใช้หุ่นประกอบการเล่านิทาน การให้เด็กแต่งตัวเป็นตัวละครตามเรื่อง

ฉวีวรรณ อุทานันท์ (2542 : 110 - 113) การเล่านิทานให้สนุกและดึงดูดความสนใจควรมีสติลปะหรือเทคนิคการเล่า ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยการทักทายผู้ฟัง เพื่อเรียกความสนใจ

2. ใช้บทสนทนา ไม่ใช้การบรรยาย

3. ทำเสียง เลียนเสียงให้ตรงกับตัวละคร

4. เวลาเล่าใช้น้ำเสียงดัง ชัดเจน มีหนักบ้างเบาบ้าง ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไป หยุดสักระยะ เพื่อสะกดความสนใจ

5. การแต่งกายให้เหมาะสม แต่งเป็นตัวละครเอกในเรื่องเด็กจะชอบมาก

6. เวลาเล่าต้องมองหน้าผู้ฟัง กวาดสายตาให้ทั่วๆ เคลื่อนไหวมือ แขน ขา ให้พอเหมาะ

7. สอดแทรกอารมณ์ขัน

8. แสดงสีหน้าท่าทางสอดใส่อารมณ์ไปด้วยขณะที่เล่าเพื่อให้สมจริง

9. รู้จักอธิบายต่อเติมเรื่อง

10. ใช้สื่อหรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก

11. มีปฏิภาณไหวพริบในการใช้และคัดแปลงอุปกรณ์ที่อยู่รอบๆ ตัว

12. เมื่อเล่าจบยกหนังสือนิทานเรื่องที่เล่าให้ผู้ฟังได้ดูทั่วถึง

13. เมื่อเล่าจบทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วม เช่น ให้เด็กเล่าเรื่องตอนจบ ให้เด็กตอบคำถาม ให้เด็กแสดงความคิดเห็น ให้เด็กแสดงละคร ให้เด็กวาดรูป เล่นเกม ฯลฯ

วิไล มาศจรัส (2551 : 110 – 114) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคการเล่านิทานอยู่ที่ส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

1. น้ำเสียง ผู้เล่านิทานจะต้องมีน้ำเสียงที่แจ่มใส รู้จักใช้น้ำหนักของคำให้มีความหนักเบาตามอารมณ์ของตัวละคร

2. การใช้สีหน้าท่าทางประกอบการเล่านิทาน เพื่อเพิ่มเสน่ห์ของนิทานให้น่าฟังมากขึ้น

3. การสบตาผู้ฟัง จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเป็นกันเองมากขึ้น รวมถึงการให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในนิทานในบางช่วงบางตอนที่เห็นว่าเหมาะสม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วิธีการเล่านิทานเพื่อให้เด็กได้เกิดความสุข สนุกสนานและได้ประโยชน์จากการฟังนิทาน สามารถนำข้อคิดจากนิทานไปปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน และเด็กมีพัฒนาการทางภาษาได้นั้นครูต้องมีการเตรียมตัวให้พร้อม และมีเทคนิควิธีการในการเล่านิทาน และควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยตนเองบ้าง ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับเด็กจะทำให้การเล่านิทานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ

ขั้นตอนการเล่านิทาน

ณัฐธยาน์ ยิ่งยงค์ (2553 : 78 – 79) กล่าวถึงขั้นตอนการเล่านิทาน ดังนี้

ขั้นนำ (3 – 5 นาที)

ครูนำโดยการร้องเพลง และท่องคำคล้องจอง เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและมีความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม

ชั้นดำเนินกิจกรรม (15 – 20 นาที)

สร้างข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. ให้เด็กๆแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ก่อนดำเนินกิจกรรมการเล่านิทาน ให้ผู้เล่ากล่าวทักทาย สวัสดี กับผู้ฟังและดำเนินการ

เล่าจบเรื่อง

3. ครูแนะนำสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน ซึ่งในแต่ละสัปดาห์ก็สลับสับเปลี่ยนกันไปตามความเหมาะสม
4. เด็กและครูร่วมกันสร้างหรือทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็นระเบียบ

4.1 เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ แต่ต้องไม่เกินกลุ่มละ 5 คน

4.2 ไม่แย่งสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่น ในขณะที่เพื่อนๆ กำลังใช้อยู่

4.3 เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จแล้ว แต่ละกลุ่มให้เก็บสื่ออุปกรณ์ต่างๆ เข้าที่เดิมให้เพื่อนกลุ่มต่อไปเล่านิทานต่อได้ทันที

5. เด็กเล่านิทานตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

6. เมื่อเด็กทำเล่านิทานแล้วให้เก็บนิทานเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (ประมาณ 5 นาที)

ให้เด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครในเรื่องว่าเป็นอย่างไร ระหว่างปฏิบัติกิจกรรมเกิดปัญหาอะไรบ้าง และช่วยกันแก้ปัญหาอย่างไร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุป ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษามีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 เตรียมความพร้อม โดยการร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ปริศนาคำทาย ฯลฯ

1.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ และทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการฟัง

นิทาน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม

2.1 สนทนาถึงหน้าปกหนังสือนิทานร้อยกรองและชื่อเรื่อง

2.2 ครูเล่านิทานอ่านหนังสือให้เด็กฟังตั้งแต่ต้นจนจบ

2.3 ครูดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบที่วางไว้ในแต่ละวันคือ

วันที่ 1 เด็กฝึกพูดบทหรือกรองตามครูที่ละวรรค สนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่ได้ฟัง

วันที่ 2 ครูเปิดหนังสือนิทานทีละหน้าให้เด็กฝึกเล่าเรื่องตามความเข้าใจของเด็ก ให้เด็กแสดงบทบาทสมมติจากเนื้อเรื่องในนิทาน

วันที่ 3 ครูให้เด็กดูบัตรภาพที่มีในนิทานทีละภาพ ให้เด็กบอกชื่อภาพ และพูดเป็นประโยค

วันที่ 4 เด็กวาดรูปจากนิทานแล้วเล่าเรื่องจากรูปภาพที่เด็กวาด
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ร่วมกันสรุปข้อคิด

3.2 ครูให้การเสริมแรงนักเรียนที่สามารถตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ดี

3.3 สังเกต ประเมินผล

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยมีหลักการและแนวทางในการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (กรมวิชาการ 2546 ก : 39-40)

หลักการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
4. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
5. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์

1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและการเรียนรู้
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
8. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
9. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ
10. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

แผนการจัดประสบการณ์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยจะไม่จัดกิจกรรมเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปกิจกรรมบูรณาการ โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น การจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้านบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ (กรมวิชาการ. 2546 : 58)

1. เพื่อให้ผู้สอนวางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อให้ผู้สอนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันให้บรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดประสบการณ์ไว้ ดังนี้

ศุวิทย์ มุลคำ (2549 : 59) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดประสบการณ์ที่ดีไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน
2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การเรียนรู้ตาม

จุดประสงค์ได้จริง

3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน
4. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (กรณีที่มีปัญหาในการนำไปใช้ โดยไม่กระทบต่อผลการเรียนรู้)
6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสอดคล้องกับสภาพจริง
7. แปลความได้ตรงกัน สื่อความหมายได้ตรงกัน เขียนให้อ่านได้เข้าใจง่าย
8. มีการบูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ และวิธีการจัดการเรียนรู้
9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2546 : 58-61)

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้
 2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (จุดหมาย) ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก เพื่อนำไปพิจารณาสาระการเรียนรู้
 3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญและส่วนที่เป็นสาระที่ควรเรียนรู้ โดยผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์
 4. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลาย รวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องการใช้สอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้จัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยคือ หน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์อาจใช้หน่วยตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรมประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม
- สำหรับการจัดประสบการณ์แบบหน่วย ผู้สอนต้องกำหนดหัวเรื่อง โดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธีคือ

วิธีที่ 1 เด็กเป็นผู้กำหนด วิธีนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องได้ตามความสนใจของเด็ก

วิธีที่ 2 ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด วิธีนี้เป็นวิธีที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยผู้สอนกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น

วิธีที่ 3 ผู้สอนเป็นผู้กำหนด วิธีนี้ผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์และสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยไว้ล่วงหน้า โดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำไว้ สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของเด็ก

5. เขียนแผนการจัดประสบการณ์ ผู้สอนควรพิจารณาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก โดยการนำหน่วยการจัดประสบการณ์มากำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สังเกตหรือระดมความคิดจากเด็ก เขียนแผนการจัดประสบการณ์

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวางแผนการจัดกิจกรรม และเขียนแผนการจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ดีต้องมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง

การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง เป็นการนำเอาหนังสือนิทานร้อยกรองเข้ามาเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย เน้นการพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูด

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546 : 212) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นำนิทานเข้ามาเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานคือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้
2. เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อคิดที่ได้รับจากนิทานไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนรู้

นิธินาถ อุดมสันต์ (2555 : 58-59) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกัน กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิด แก้ปัญหาและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมุติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ฯลฯ จุดประสงค์ของกิจกรรมเสริมประสบการณ์คือ

1. ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟัง พูดและการถ่ายทอดเรื่องราว
2. กล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ฝึกมารยาทในการฟัง พูด
4. รู้จักแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
5. ส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะพื้นฐาน
6. ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม
7. รู้จักปรับตัวในการเล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีพัฒนาการทางภาษาด้านทักษะการฟังและการพูด โดยจัดประสบการณ์ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองแต่ละเรื่องตามหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ ดังนี้

ตาราง 2.2 หน่วยการเรียนรู้ และหนังสือนิทานร้อยกรอง

ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ชื่อหนังสือนิทานฯ	เวลา
1	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ร่างกายของฉัน	ความน้อยใจของอวัยวะ	2 ชม. / สัปดาห์
2	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้	หมिन้อยคนเก่ง	2 ชม. / สัปดาห์
3	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	บ้าน	หมिन้อยกลับบ้าน	2 ชม. / สัปดาห์
4	สิ่งต่างๆรอบตัว	ของเล่นของใช้	ของเล่นใหม่	2 ชม. / สัปดาห์
5	ธรรมชาติรอบตัว	ผลไม้	ข้าวจี๊รักบ้าน	2 ชม. / สัปดาห์
6	ธรรมชาติรอบตัว	ไข่	ไข่น้อยหาเพื่อน	2 ชม. / สัปดาห์

ประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพเป็นการแสดงถึงคุณภาพของสื่อหรือนวัตกรรมว่ามีคุณภาพดี และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างน้อยเพียงใด

ความหมายของประสิทธิภาพ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 713) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในงาน

วาโร เฟ็งสวัสดี (2546 : 42) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง เกณฑ์ระดับที่ผู้ผลิตสื่อพอใจว่า ถ้าหากสื่อมีประสิทธิภาพถึงระดับที่กำหนดแล้ว ก็มีคุณค่าพอที่จะนำไปใช้ได้ และคุ้มค่าแก่การลงทุนผลิตออกมา โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 คือประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2549 ก : 462-491) กล่าวถึงเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อการเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับที่ผู้ผลิตสื่อการเรียนพึงพอใจหากสื่อการเรียนมีประสิทธิภาพถึงระดับนี้แล้ว สื่อการเรียนนี้ก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน สำหรับการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และ E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) โดยการจะกำหนดเกณฑ์ให้มี E_1 และ E_2 เท่าใดนั้นครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณาโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ จะตั้งไว้ เกณฑ์ 80/80 หรือ 90 /90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งประสิทธิภาพจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ (E_1) เป็นค่าตัวเลขแรกที่เป็นผลลัพธ์ของกระบวนการ และ (E_2) เป็นค่าตัวเลขหลังที่เป็นผลลัพธ์จากการประเมินหลังการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้น ตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากเท่าไรยิ่งถือว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรม มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของสื่อเป็นการนำสื่อไปทดลองใช้ การสร้างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก ควรสร้างหนังสือนิทานที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับวัยของเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆของเด็กได้ตรงตามความต้องการ และขั้นตอนสำคัญคือการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้หนังสือนิทานที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาและรูปแบบที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ดังนั้นจึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบหาประสิทธิภาพขึ้นเพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ได้มีผู้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2549 ข : 495) เสนอวิธีคำนวณหาประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการคำนวณ ดังนี้

E_1 ได้จากการนำคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เทียบส่วนเป็นร้อยละ

E_2 ได้จากการนำคะแนนผลการสอบหลังการทดสอบของผู้เรียนทั้งหมดรวมกันแล้ว หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เทียบส่วนเป็นร้อยละ

เพชฌุ กิจระการ (2544 : 45 - 51) ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของสื่อหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไว้ 2 วิธี ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) ในกระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพ โดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาคัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสามารถในการนำไปใช้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) แผนการสอน ชุดการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัวเช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 90/90$, $E_1/E_2 = 95/95$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน ถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre - test) 80 ตัวหลัง (E_2) สามารถอธิบายได้ดังนี้ สมมุติว่า

นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่าความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้นค่าของ $(E_2) = (75/90) \times 100 =$ ร้อยละ 83.33 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_1 = 80$)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post - test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง

กรมวิชาการ (2545 : 57-58) ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่ใช้พัฒนาผู้เรียน เช่น ชุดการสอน แบบฝึก แผนการสอน แบบเรียนสำเร็จรูป หรือกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ผู้สอนพัฒนาขึ้น ควรมีความถูกต้องด้านเนื้อหา เทียบตรง และครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนภาษา ถ้อยคำ รูปภาพ และขั้นตอนที่กำหนดขึ้นควรเหมาะสมกับนักเรียนด้วย ซึ่งผู้สอนสามารถหาประสิทธิภาพของเครื่องมือได้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา และรูปแบบของเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างน้อย 3 คน หรือโดยการหาเกณฑ์ประสิทธิภาพของสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์คะแนน ซึ่งทั้ง 2 วิธีมีการกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับว่าสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ด้านความรู้ ด้านความจำ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดมีค่า 80/80 ขึ้นไป ส่วนด้านทักษะปฏิบัติ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดมีค่า 75/75 ขึ้นไป โดยที่ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนต้องไม่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5

สรุปได้ว่าในการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมหรือสื่อที่สร้างขึ้น จะต้องมียัตถุประสงค์ที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ และต้องเป็นยัตถุประสงค์ที่เล็ก สามารถตรวจสอบได้ ควรมียัตถุประสงค์ในปริมาณที่พอเหมาะสำหรับการเรียนในแต่ละครั้ง จะทำให้เด็กไม่รู้สึกว่ายากจนเกินไปสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ยัตถุประสงค์การเรียนยังส่งผลต่อระดับค่าประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้นอีกด้วย การทดสอบวัดผลการเรียนรู้ของเด็กที่เรียนจากสื่อ จะต้องมีความชัดเจนในการวัดว่าผู้เรียนบรรลุตามยัตถุประสงค์ของการเรียนรู้นั้น ซึ่งการกำหนดยัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ดีจะต้องมีการกำหนดการบรรลุยัตถุประสงค์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2549 ก : 494 - 495) กล่าวถึงเกณฑ์ประสิทธิภาพว่า หมายถึงระดับประสิทธิภาพของสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับที่ผู้สร้างสื่อจะพึงพอใจว่า หากสื่อมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อนั้นก็จะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มค่าแก่การลงทุน

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำโดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

1. การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง คือ การประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมย่อยหลายๆพฤติกรรม เรียกว่า กระบวนการ (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานของกลุ่ม) และรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2. การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย คือ การประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน

ประสิทธิภาพของสื่อ จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนน การทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากสื่อที่สร้างขึ้นแล้ว ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรือปฏิบัติกิจกรรมได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80

สรุปได้ว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นผู้สอนควรพิจารณาให้เหมาะสมตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะ หรือการศึกษาอาจตั้งไม่ต่ำกว่า 75/75 เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเพราะผลของประสิทธิภาพอาจต่ำไปด้วย

วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

เผชิญ กิจระการ (2544 : 45 - 51) กล่าวถึงการคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อ โดยการหา E_1/E_2 ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร 1} \quad E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนของแบบประเมินหลังการจัดกิจกรรม ทุกกิจกรรม
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบประเมินทุกกิจกรรม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตร 2} \quad E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

ดัชนีประสิทธิผล

ดัชนีประสิทธิผลเป็นค่าที่แสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนในการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ความหมายของดัชนีประสิทธิผล

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผล ดังนี้

เมฆิญ กิจระการ (2544 : 1) ได้ให้ความหมายดัชนีประสิทธิผลไว้ว่า ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน เมื่อมีการประเมินสื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูถึงประสิทธิผลทางการสอนและการวัดประเมินผลทางสื่อ นั้น โดยปกติจะเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะคือ ความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2545 : 279) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน โดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนน การทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุด กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

เมธา พงศ์ศาสตร์ (2549 : 1) ได้ให้ความหมายดัชนีประสิทธิผลว่า หมายถึงค่าสถิติที่ใช้ ในการประเมินสื่อประกอบการเรียนการสอน ถือว่าเป็นค่าที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของ ผู้เรียน

สรุปได้ว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าคะแนนที่แสดงถึงความก้าวหน้าของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังจากเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ที่มี ค่าคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบหลังเรียน เมื่อเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

เพชัญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี (2545 : 30 - 32) ได้กล่าวถึงการหาค่าดัชนี ประสิทธิภาพ (Effectiveness Index : E.I.) ไว้ดังนี้

การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน โดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

$$\text{หรือ E.I.} = \frac{P2 - P1}{\text{Total} - P1}$$

เมื่อ P1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน

P2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน

Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

ตัวอย่างการคำนวณแสดงในตาราง 2.3 ดังนี้

ตาราง 2.3 การหาค่าประสิทธิผล

ผลคูณของจำนวน นักเรียนกับคะแนนเต็ม	ผลรวมของ คะแนนหลังเรียน	ผลรวมของ คะแนนก่อนเรียน	E.I.
20×30	412	100	0.6240

จากตาราง 2.3 แสดงว่า โดยภาพรวมนักเรียนที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.6240 หรือคิดเป็นร้อยละ 62.40

การหาค่า E.I. เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่าเพิ่มขึ้นเท่าไร ไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งค่าที่แสดงคะแนนที่เพิ่มขึ้น 0.6240 นั้น เรียกว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และเพื่อให้สื่อความหมายกันง่ายขึ้นจึงแปลงคะแนนให้อยู่ในรูปของร้อยละ เช่น จากค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.6240 คิดเป็นร้อยละ 62.40

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ดัชนีประสิทธิผล หรือ E.I. สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาได้ทุกประเภทและทุกรูปแบบอย่างกว้างขวาง นอกจากจะชี้ให้เห็นความก้าวหน้าในการเรียนรู้ในเนื้อเรื่อนั้นในกลุ่มนักเรียนแล้ว ยังสามารถให้ผู้สอนคัดแปลงใช้แสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้อีกด้วย

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะเมื่อเด็กมีความพึงพอใจที่จะเรียนรู้ก็จะทำให้มีความสนใจและมีความสุข ซึ่งส่งผลให้การเรียนรู้นั้นประสบความสำเร็จ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมีความหมายที่หลากหลายตามทัศนะ แนวคิดและความเชื่อของแต่ละบุคคล มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

กุนด์ลาซ และรีก (Gundlach and Reic. 1992 : 37-50) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลจากการได้พบปะกับพฤติกรรมให้สิ่งต่างๆ เป็นระดับความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดจากการได้รับรู้สิ่งต่างๆ ว่าหลังจากที่ได้รับสิ่งนั้น

แล้วสามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหา รวมทั้งลดปัญหา และทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจมากขึ้นเพียงใด

คอตเลอร์ (Kotler. 1997 : 40) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้คุณค่าที่ได้รับจากการบริการกับความคาดหวังของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะใช้หรือรับบริการนั้นๆ

วิรุฬ พรเทวี (2542 : 14) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจที่แตกต่างของมนุษย์ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังอย่างไรหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ถ้าคาดหวังหรือตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีก็จะมี ความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ก็อาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่คิดหรือคาดหวังไว้มากหรือน้อยอย่างไร

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 300) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการและหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง

จากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน ดังนั้นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กควรปลูกฝังความพึงพอใจให้เกิดขึ้นแก่เด็กเพื่อการเรียนรู้ที่ดีต่อไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดภาษาใดและวัยใด ย่อมต้องการสิ่งที่ทำให้ตนเกิดความพึงพอใจ เพราะความพึงพอใจทำให้เกิดความสุข เกิดการแสดงออก การแสดงความคิดเห็นในทางบวกส่งผลดีต่อตนเองและสังคม ทำให้เกิดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีของเฮิร์ตสเบิร์ก (Herzberg)

รักพงษ์ วงษ์ธานี (2546 : 67 - 68) ได้เสนอทฤษฎี 2 องค์ประกอบของ เฮิร์ตสเบิร์ก (Herzberg) โดยอธิบายว่า ในการทำงานต่างๆ การที่จะทำให้คนมีความรู้สึกพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ มีองค์ประกอบอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่สร้างความพอใจในงานที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้บุคคลรักและชอบงานที่ปฏิบัติอยู่ และทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.1 ความสำเร็จในงาน หมายถึง บุคคลสามารถในการแก้ปัญหาจากการทำงานได้จนทำให้งานสำเร็จ จึงเกิดความพึงพอใจในผลสัมฤทธิ์นั้น

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถ ทั้งจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นในองค์กร

1.3 ลักษณะงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจท้าทายความสามารถให้ต้องลงมือทำตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบและมีอำนาจตัดสินใจงานนั้นอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้าในงาน หมายถึง การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งการได้รับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2. ปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่กำจัดความไม่พึงพอใจในงาน และเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลยังคงปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา ประกอบด้วย

2.1 ค่าตอบแทน หมายถึง อัตราเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

2.2 โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าในอนาคต

2.3 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การติดต่อสื่อสาร และสัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ร่วมงาน หรือระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกัน

2.4 ความมั่นคงปลอดภัยในงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน

2.5 สภาพการทำงาน หมายถึง ตารางการทำงานวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

2.6 นโยบายขององค์กร หมายถึง นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร

หลักของทฤษฎีการจูงใจของเฮร์สเบิร์ก สรุปได้ 2 ประการ คือ การปรับปรุงปัจจัยจูงใจสามารถเพิ่มความพอใจในงานได้ และการปรับปรุงปัจจัยค้ำจุน สามารถป้องกันหรือกำจัดความไม่พอใจในงานได้ เฮร์สเบิร์กได้เน้นเรื่องปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เพราะปัจจัยเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการเกิดแรงจูงใจ

ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow)

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 66 - 67) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้เสนอทฤษฎีความต้องการตามลำดับ โดยมีสาระสำคัญคือ มนุษย์จะมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุดราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่และความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ โดยมนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับต้นก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งความต้องการของมนุษย์จะเป็นตัว

ผลักดันให้มนุษย์ทำสิ่งต่างๆลงไปเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการขึ้น มาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 7 ลำดับขั้น คือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มนุษย์จะขาดไม่ได้ ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการทางเพศ เป็นต้น
 2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การได้รับความปลอดภัยจากสิ่งต่างๆ รอบด้าน
 3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมและการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน
 4. ความต้องการการยอมรับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศ ได้รับการเคารพยกย่องในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือว่าเป็นคนมีคุณค่า ยอมรับในความรู้ความสามารถ
 5. ความต้องการที่จะประจักษ์ในตัวเอง (Self Actualization) หมายถึง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสมหวังในชีวิตที่อยากทำ อยากเป็นสิ่งที่คนหวังไว้ ได้ทำอะไรตามที่ตนเองอยากทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำ
 6. ความต้องการสุนทรียะ (Aesthetic Needs) ได้แก่ ความต้องการเป็นระเบียบ (Order) สัจธรรม (Truth) และความงาม (Beauty)
 7. ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) เป็นความต้องการจะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึงความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน
- ทฤษฎีของมาสโลว์ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์แต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน เมื่อความต้องการขั้นต้นได้รับการสนอง ก็จะเกิดความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นเรื่อยๆ และเป็นการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความต้องการของผู้เรียนว่ามีความต้องการอะไร อย่างไร ซึ่งจะทำให้ครูสามารถพิจารณาตอบสนองความต้องการนั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎี ERG (ERG Theory)

อัลเดอร์เฟอร์ (Chlayton Alderfer) มีความเชื่อว่า ความต้องการมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์เช่นเดียวกับมาสโลว์ แต่ความต้องการตามแนวคิดของอัลเดอร์เฟอร์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ความต้องการดำรงชีวิต (Existence Need) เป็นความต้องการทางกายภาพ และความต้องการทางวัตถุที่ช่วยให้มนุษย์อยู่รอดได้ เช่น อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ค่าจ้าง แรงงาน ความมั่นคง ความปลอดภัย ก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีของมาสโลว์ ความต้องการดำรงชีวิตจะรวมส่วนที่เป็นความต้องการทางด้านสรีระทั้งหมดกับบางส่วนของความต้องการกับความมั่นคงปลอดภัย

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Need) เป็นความต้องการที่รวมถึงความต้องการทางสังคม ความต้องการความรู้สึกปลอดภัยในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลากรได้รับการยอมรับ การมีชื่อเสียงและการได้รับการยกย่องจากสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีของมาสโลว์ ความต้องการด้านความสัมพันธ์นี้จะรวมถึงส่วนที่เป็นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคม และบางส่วนของความต้องการเกียรติยศและศักดิ์ศรี และความต้องการทำตนให้ประจักษ์ทั้งหมด อัลเดอร์เฟอร์ ตั้งทฤษฎีนี้ โดยแนวคิดพื้นฐานดังนี้

2.1 มนุษย์อาจมีความต้องการหลายๆ อย่างเกิดขึ้นในเวลาที่เดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องต้องการเบื้องล่าง จะต้องได้รับการตอบสนองก่อนจะเกิดความต้องการเบื้องสูง

2.2 ยิ่งความต้องการได้รับการตอบสนองน้อยเพียงใด บุคคลก็จะมีความต้องการแต่ละประเภทมากยิ่งขึ้น

2.3 ยิ่งความต้องการระดับสูงได้รับการตอบสนองน้อยเท่าใด บุคคลก็จะมีความต้องการในระดับต่ำมากขึ้นเท่านั้น

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่ามีความต้องการอะไร มากน้อยเพียงไร ซึ่งความต้องการสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่มีขีดจำกัดเพราะมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดความรู้สึกดี ชื่นชอบ พอใจ มีเจตคติที่ดีและมีความสุข

การสร้างความพึงพอใจ

ในการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึง

ความพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีผู้รู้หลายท่านมีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน ดังนี้

ศุภศิริ โสมาเกต (2545 : 53) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยจะต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards)

สุณีย์ ชีรดากร (2546 : 41) การเสริมสร้างและพัฒนาความพึงพอใจตามแนวทาง ดังนี้

1. ให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องจนเกิดการเรียนรู้
2. จัดประสบการณ์ที่สร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
3. การเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้เรียน
4. ให้ผู้เรียนเกิดความสำเร็จในการเรียนจะช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจ

ประสาธ อิศรปรีดี (2547 : 36) การเสริมสร้างและพัฒนาความพึงพอใจตามแนวทางได้ ดังนี้

1. การวางเงื่อนไขและการให้รางวัล เป็นการเรียนรู้โดยสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า อาจมีผลทำให้เกิดการตอบสนองที่ทำให้ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงไป
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องล่อ และความขัดแย้งในใจ ซึ่งจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจ เพราะเป็นการมองความพึงพอใจในความรู้สึกบวกและลบ
3. การเปลี่ยนความพึงพอใจ โดยใช้สารเป็นสื่อชักชวนเพื่อให้เกิดความเชื่อ เพื่อจะได้ปฏิบัติตาม

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การสร้างความพึงพอใจนั้น เมื่อนำมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้แต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเมื่อสามารถ

เอาชนะความยุ่งยากต่างๆ ได้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูผู้สอนอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนนในระดับที่น่าพอใจ

วิธีเขียนข้อความความพึงพอใจ

มาตรการวัดความพึงพอใจ (Attitude Scale) จะประกอบด้วยข้อคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้าเร้าให้บุคคลแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกออกมา การวัดความพึงพอใจจะได้ผลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม การเขียนข้อความเพื่อวัดความพึงพอใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณาโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

1. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน
2. หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของบุคคล
3. ข้อความที่ใช้ต้องสามารถเดาความหมายได้ คือสามารถบอกทิศทางหรือความคิดเห็นของบุคคล
4. ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัย คือมีความชัดเจน มีความหมายแน่นอนไม่ใช่ภาษาที่วกวน หรือคลุมเครือ
5. ข้อความหนึ่งๆ ควรถามแสดงความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว ไม่ควรให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้ข้อความที่แปลความหมายได้มากกว่าหนึ่ง เช่น ข้อความ “การสอนแบบบรรยายทำให้เสียเวลามาก ได้ผลการเรียนไม่ดี” ควรแยกข้อความนี้ออกเป็นหลายๆ ข้อความ เช่น
 - 5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย
 - 5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะกลางๆ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ หรือทางบวกและทางลบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด ไม่เคยเลย เท่านั้น เพียงแต่เพียงเล็กน้อย
7. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ และข้อความที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณา หรือข้อความที่กล่าวออกนอกเรื่องที่จะศึกษา

วิธีของลิเคิร์ต (Likert)

มาตรการวัดจิตพิสัยตามวิธีของลิเคิร์ต วัดโดยใช้ข้อความเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สอบถามความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อเรื่องนั้น และให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อข้อความดังกล่าว การตอบสนองต่อข้อความนั้นอาจเป็นไปได้ทั้งเห็นด้วยหรือพอใจ (Favorable) และไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น (Unfavorable) หรือแสดงความไม่แน่ใจ (Uncertain)

1. วิธีสร้าง

1.1 เขียนเกี่ยวกับคุณค่า คุณลักษณะของเรื่องที่จะสอบถาม ให้ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญๆ ให้ครบถ้วนทุกแง่มุม หรือลักษณะของเรื่องนั้นทั้งด้านบวกและด้านลบ

1.2 การกำหนดระดับ (Scale) ของการตอบสนองในแต่ละข้อความ ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

1.2.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Agree)

1.2.2 เห็นด้วย (Agree)

1.2.3 ไม่แน่ใจ (Uncertain)

1.2.4 ไม่เห็นด้วย (Disagree)

1.2.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Disagree)

1.3 ให้ผู้ตอบอ่านข้อความที่กำหนดขึ้นในแต่ละข้อ แล้วแสดงความรู้สึกว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด หรือในระดับใด หรืออีกนัยหนึ่งให้พิจารณาว่าในแต่ละข้อความนั้น กล่าวถึงเรื่องต่างๆ ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบในระดับใดใน 5 ระดับข้างต้น

2. การตรวจให้คะแนน

การให้น้ำหนักหรือการให้คะแนน เพื่อแทนระดับความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท สามารถให้ได้ 3 วิธี คือ วิธีการใช้หลักของคะแนนมาตรฐาน (Standing Score Weighting Method) วิธีการค่าน้ำหนัก (Arbitrary Weighting Method) และวิธีหาผลรวมค่าน้ำหนักความเบี่ยงเบน (Sigma Deviate Weighting Method) แต่จะใช้วิธีใดก็ตามทั้ง 3 วิธีดังกล่าว จะได้น้ำหนักของบุคคลได้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ดังนั้นในเชิงปฏิบัติจึงนิยมกำหนดค่าน้ำหนักเป็นค่าประจำระดับของแต่ละระดับความคิดเห็น คือ

ถ้าเห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดคะแนนหรือน้ำหนักความเห็นเป็น 5 หรือ 4

ถ้าเห็นด้วย กำหนดคะแนนหรือน้ำหนักความเห็นเป็น 4 หรือ 3

ถ้าเฉยๆ กำหนดคะแนนหรือน้ำหนักความเห็นเป็น 3 หรือ 2

ถ้าไม่เห็นด้วย กำหนดคะแนนหรือน้ำหนักความเห็นเป็น 2 หรือ 1

การให้น้ำหนักหรือคะแนนของความเห็นในแต่ละระดับด้วยวิธีดังกล่าว ทำให้มาตรการวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ทใช้ได้สะดวก เพราะใช้วิธีกำหนดค่าน้ำหนักแบบจงใจ เพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความเห็นเหมือนกันทุกข้อความคือ กำหนดเป็น 5 – 4 – 3 – 2 – 1 แต่ถ้าข้อความใดกล่าวในลักษณะลบ การให้น้ำหนักของความคิดเห็นของข้อความนั้นจะให้เป็น 1 – 2 – 3 – 4 – 5

ผู้วิจัยได้เลือกแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ต โดยกำหนดความพึงพอใจของผู้เรียนเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ข้อความในแบบวัดความพึงพอใจ ประกอบด้วย ข้อความที่แสดงความรู้สึกพึงพอใจต่อหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งความต้องการสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่มีขีดจำกัด เพราะมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาใช้ในการเล่านิทาน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา หากหนังสือนิทานตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดความรู้สึกรัก ชื่นชอบ มีเจตคติที่ดีและมีความสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กนั้น มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้หลายท่าน ผู้วิจัยได้นำมาสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

กนกอร เพ็ชร์จิน (2550 : 49-50) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานจากภาพที่มีต่อพัฒนาการทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอนุบาลเมืองชัยนาท จำนวน 15 คน แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานจากภาพ และแบบประเมินพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีพัฒนาการทางการพูดสูงขึ้น 2) นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีพัฒนาการทางการพูดสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิศารัตน์ บึงลี (2550 : 23-24) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพัฒนาการทักษะทางด้านภาษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตอนุบาลจันทระเกษม โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาผลการใช้นิทานเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนสาธิตอนุบาลจันทระเกษม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 20 คน มีวิธีดำเนินการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว สอบหลัง (One Shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้

1) แบบสังเกตพฤติกรรมพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กนักเรียนหลังจากฟังนิทาน 2) หนังสือนิทาน 5 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาพัฒนาการทักษะทางด้านภาษาโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2/1 โรงเรียนสาธิตอนุบาลจันทระเกษม เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการฟังนิทานครบทั้ง 5 เรื่อง เด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2/1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 332.50 คิดเป็นร้อยละ 67 จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีผลต่อระดับพัฒนาการทางด้านภาษาสูงกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 60) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นิ่มนวล มะลิ (2550 : 67-69) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคำกลอน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนหนองสามพญา จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือนิทานคำกลอน แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและแบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือนิทานคำกลอนมีค่าประสิทธิภาพ 93.62/95.83 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้หนังสือนิทานคำกลอนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดี 3) เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีความสามารถในการอ่านคำหลังการสอนอ่านโดยใช้หนังสือนิทานคำกลอนสูงกว่าก่อนการสอนอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มาณวิภา บุญรินทร์ (2552 : 54-56) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี จำนวน 20 คน ที่ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพ แบบวัดความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย และแบบสังเกตความสนใจของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพ มีความสามารถในการจับใจความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยมีความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพทั้งในภาพรวม และรายพฤติกรรมอยู่ในระดับสนใจมาก

ณัฐชยาน์ ชัยยงค์ (2553 : 62-64) ได้ศึกษา ผลการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัย ประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ในนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลเป็นจันทร์กระจ่าง สังกัดเทศบาลเมือง
สวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง
ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบ
ภาพมีพัฒนาการด้านการพูดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศราวัลย์ รัตนกาญจน์ (2554 : 96-98) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเล่านิทาน
เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น
อนุบาล 2 โรงเรียนบ้านละหานทรายใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 14 คน ได้มาโดย
การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัด
ประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย แบบฝึกทักษะการเล่านิทานเพื่อ
ส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบ
ประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเล่า
นิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้
แบบฝึกทักษะการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูง
กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ (2555 : 86-87) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์
เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านหนองโบสถ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 14
คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้อง
จอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.17/84.44 2) คะแนนเฉลี่ยจากการ
ประเมินพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อ
พัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อ
พัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7679
4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัด
กิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

จิรวรรณ นนทะชัย (2555 : 71-73) ได้วิจัยเรื่อง ความสามารถทางด้านการพูดของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานประกอบการวาดภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ
เด็กนักเรียนชาย หญิง อายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนปัญจ
ทรัพย์ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ
แผนการจัดประสบการณ์เล่านิทานประกอบการวาดภาพ และแบบวัดความสามารถทางด้านการพูด

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นิทานประกอบการวาดภาพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ดี ทั้งสามด้าน ได้แก่ การพูดคำศัพท์ การพูดเป็นประโยค และการพูดเป็นเรื่องราว ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นิทานประกอบการวาดภาพ มีค่าสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ฉวีวดี ศิลากรณ์ (2556 : 57-59) ได้วิจัยเรื่อง ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียน สวัสดิ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตวัฒนากรุงเทพฯ จำนวน 20 คน ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest – Posttest design ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง และความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่นมีค่าสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พงศกร ศรีเพชร (2556 : 152-156) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้นิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา และการกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านค่านางโกล อำเภอนิคมน้ำอ้อม จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา และการกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ 85.10/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ความสามารถด้านภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) การกล้าแสดงออกของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา อยู่ในระดับมาก

จุฬาทพร คำพิมูล (2556 : 74-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านคูบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) เอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 85.19/83.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุกัญญา มัทธูรี (2558 : 92-94) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านวังคู จำนวน 16 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดประสบการณ์การใช้นิทานส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.04/91.70 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้นิทานส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาไทยมีทักษะหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้นิทานส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

คอนราด (Konrad. 1989 ; อ้างถึงใน สุกัญญา มัทธูรี. 2588 : 71) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิด โดยใช้นิทานพื้นบ้านที่แตกต่างกันจากหลายวัฒนธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่องต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันจากหลายวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่มีการบูรณาการมีการฝึกทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้าน มีผลต่อการพัฒนาการคิดของนักเรียนให้สูงขึ้น ไปพร้อมๆ กับการพัฒนาทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน

ควอแรกซึค (Dworaczyk. 1999 : 1291-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสำคัญของการเล่านิทานเกินจริงในประสบการณ์ความรู้ในช่วงต้น การศึกษาเชิงคุณภาพนี้จะตรวจสอบการอิทธิพลของการเล่านิทานเกินจริงและกิจกรรมเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้อื่น ๆ ภายในห้องเรียนเด็กปฐมวัยการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการในภาคเอกชน โดยโรงเรียนในเครือคริสตจักรในชั้นก่อนปฐมวัยในตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองฮุสตัน ได้มีการสำรวจคำถามวิจัยดังต่อไปนี้ 1) สิ่งที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการเล่านิทานและพื้นหลังความรู้ของเด็ก ๆ คืออะไร 2) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเล่าเรื่องที่ไม่เกินจริงมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ภายในห้องเรียนหรือไม่ 3) อะไรคือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อเรื่องราวของเด็กคนอื่น ๆ ที่เกินจริงในการเขียนเรื่องราวของเด็กหรือไม่ ผลของงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กได้รับการเพิ่มความมั่นใจในตนเองและความปรารถนาที่แข็งแกร่งที่จะมีส่วนร่วมในการเขียนประสบการณ์กิจกรรมการเล่าเรื่อง ได้ถูกพิสูจน์แล้วว่าเป็นประโยชน์ต่อเด็ก

วอล์คเกอร์ (Walker. 2001 : 820-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสอนเด็กแอฟริกันอเมริกัน โดยใช้นิทานเป็นสื่อแบบดั้งเดิมเทียบกับสื่อแบบใหม่ การศึกษานี้สังเกตจากเด็กส่วนใหญ่ที่เป็นคนแอฟริกันอเมริกันที่ได้รับการพัฒนาการอ่านผ่าน 3 วิธีการคือ การใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้ CD-ROM, การเล่าเรื่องปากเปล่า และการใช้หนังสือนิทาน ก่อนและหลังการทดสอบได้รับการดำเนินการสังเกตพฤติกรรม 3 ด้านคือ ความเข้าใจในการอ่าน ทักษะการอ่าน และทัศนคติที่มีต่อ

เทคโนโลยีการสื่อสาร ผลของการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าเด็กที่ได้รับฟังเรื่องราวผ่านทางการเล่น เรื่องปากเปล่าจากผู้เล่าจะมีคะแนนที่สูงขึ้นในความเข้าใจมากกว่าเด็กที่ได้รับเรื่องราวเดียวกันทั้งในรูปแบบ CD-ROM หรือในหนังสือนิทาน อย่างไรก็ตามการศึกษาพบว่าเด็กส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้งานคอมพิวเตอร์ CD-ROM อาจจะมีประสิทธิภาพในการสร้างแรงจูงใจให้เด็ก

ฮาร์วี (Harvey. 2002 ; อ้างถึงใน จุฬารักษ์ คำพิมูล. 2556 : 51) ได้ทำการศึกษาเชิงผลกระทบของการใช้หนังสือนิทานที่บันทึกเสียงไว้ ที่มีต่อการรู้และการออกเสียงคำศัพท์ของเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 80 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เด็กที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มขึ้น และที่แสดงออกอย่างมีนัยสำคัญ เด็กที่ทำคะแนนได้ต่ำที่สุดในการทดสอบก่อนเรียนครั้งแรกมีประสบการณ์ที่ได้ประโยชน์มากที่สุดหลังการทดลอง และผู้ปกครองของเด็กในกลุ่มทดลองรายงานว่าเด็กของตนมีความสุขในการฟังนิทานบันทึกเสียงอย่างมาก จากการศึกษา มีข้อสรุป 2 ประการคือ 1) การฟังหนังสือนิทานในเทปบันทึกเสียงของเด็กโดยอิสระ สามารถเพิ่มคำศัพท์ที่รับรู้และที่แสดงออกของเด็กก่อนวัยเรียนได้ และ 2) ยิ่งคะแนนคำศัพท์เบื้องต้นของเด็กอายุต่ำเท่าไรประโยชน์ที่ได้รับหลังการทดลองก็เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

โอนิล (O'Neill. 2009 : 284-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเล่านิทานและละครสร้างสรรค์ : วิธีการแบบลูกโซ่ เพื่อการศึกษาปฐมวัย โครงการนี้เป็นโครงการเกี่ยวกับการเล่านิทานและละครสร้างสรรค์เพื่อความเป็นไปได้ที่จะทำให้เด็กมีความสนุกสนานและได้รับประสบการณ์การรวมกลุ่มใหญ่ซึ่งส่งเสริมประสบการณ์ทางสังคมในห้องเรียนรวมของเด็กปฐมวัยผลของงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้ในลักษณะของการเล่านิทานและละครเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและการสอนแบบโต้ตอบ กรณีศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของเด็กในแต่ละหลักสูตรพัฒนาผ่านหลักสูตรของการศึกษาและแสดงให้เห็นถึงการเกิดภาษา สังคม และทักษะการเล่น การศึกษาในวิธีการที่ครูสามารถใช้นิทานและละครเพื่อสร้างประสบการณ์ในกลุ่มใหญ่ที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกและส่งเสริมการบูรณาการทางสังคมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เบอร์ตัน (Barton. 2014 : 54-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการอ่าน – เขียน กับการแสดงละคร : การเล่านิทานพร้อมอุปกรณ์ประกอบฉากช่วยพัฒนาทักษะภาษาให้กับเด็กปฐมวัยทักษะการอ่านการเขียนและการเล่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับสังคมและการเจริญเติบโตทางความคิดของเด็ก เพื่อตรวจสอบอิทธิพลดังกล่าว จึงมีงานวิจัยศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ของเด็กจากการแสดงละครและมีการศึกษาทบทวนเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมที่อาจมีผลต่อทักษะทางภาษาในการแสดงละครของเด็ก จากการศึกษา ห้องเรียนของเด็กชั้นปฐมวัยจะถูกกลุ่มให้อ่านและแสดงละครเกี่ยวกับนวนิยายของผู้ใหญ่โดยมีอุปกรณ์ประกอบฉาก (กลุ่มทดลอง) หรือให้ผู้ใหญ่คนนั้นๆ

อ่านนวนิยายให้ฟังโดยไม่มีอุปกรณ์ประกอบฉาก (กลุ่มควบคุม) ภายหลังจากการเล่านิทาน เด็กถูกบันทึกวิดีโอทัศนและแสดงละคร ผู้ปกครองและครูถูกขอให้ช่วยทำแบบสำรวจเกี่ยวกับทักษะทางภาษาของเด็กในบ้านและในห้องเรียน จากการวิเคราะห์การดำเนินการ ทำให้พบว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มทดลองได้ใช้ภาษาในการอธิบายบทบาทของตนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบฉากได้มากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มควบคุม และจากการวิเคราะห์ความแตกต่างในเรื่องเพศ และการรายงานของผู้ปกครองทำให้พบว่าเด็กผู้หญิงมีความสนใจในเรื่องวรรณกรรมที่บ้านมากกว่าเด็กผู้ชาย ทั้งผู้ปกครองและครูอาจจะต้องการใช้เครื่องมือและหาวิธีการนำเสนอการศึกษาครั้งนี้ให้เป็นแนวทางในการประเมินเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก เช่นเดียวกับที่การที่พวกเขาเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นและการเรียนรู้ทักษะภาษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 7 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 7 ห้อง จำนวน 115 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านดงย้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 18 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือพัฒนาเด็กปฐมวัย มี 2 ชนิด ประกอบด้วย

1.1 หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 6 เรื่อง

1.2 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 24 แผน

2. เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีลักษณะเป็นรูปภาพ จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ พึงพอใจระดับมาก พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อย จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ได้แก่ ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย หลักการ จุดหมาย สาระการเรียนรู้ สาระที่ควรรู้ การจัดประสบการณ์ และการวัดและประเมินผล

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของนิทาน ประเภทของนิทาน เทคนิควิธีการเขียนนิทาน เทคนิคการเล่านิทาน ประโยชน์ของนิทาน เพื่อเป็นแนวทางในการแตงนิทานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการฟังนิทาน

1.4 สร้างหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 6 เรื่อง ประกอบด้วย

1.4.1 นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ

1.4.2 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยคนเก่ง

1.4.3 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยกลับใจ

1.4.4 นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่

1.4.5 นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจิ้งกบ้าน

1.4.6 นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน

1.5 นำหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.6 นำหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว พร้อมกับแบบประเมินหนังสือนิทาน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินคุณภาพของหนังสือนิทานในด้านรูปเล่มของหนังสือนิทาน ด้านรูปภาพประกอบเรื่องราว ด้านเนื้อหา และคุณค่าด้านการพัฒนาภาษา โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด และกำหนดการให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ดังนี้

1.6.1 นางเสมอจิตต์ ศรีนอก วุฒิกการศึกษา กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการปฐมวัย

1.6.2 นายอุทัยาน ปิตามาตา วุฒิกการศึกษา กศ.ม. สาขาวัดผลการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.6.3 นางสาวทักษพร แปลงไชสง วุฒิกการศึกษา ศษ.ม. สาขาปฐมวัยศึกษา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษสาขาปฐมวัย โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมการเรียนรู้ปฐมวัย

1.7 นำคะแนนจากแบบประเมินหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.00	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมในระดับมาก

2.51-3.50	เหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านจะต้องมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

1.8 พัฒนาหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพบว่ามีความเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 หมายความว่าหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ภาคผนวก ช : 267)

1.9 นำหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยทั้ง 6 เรื่อง ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลอง (Try - out) หาประสิทธิภาพร่วมกับแผนการจัดประสบการณ์ทั้ง 24 แผน โดยใช้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองขุนพรม และโรงเรียนบ้านเขว้า อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.9.1 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายบุคคล (1 : 1) ผู้วิจัยทดลองเพื่อหาคุณภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองขุนพรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กับเด็กที่มีผลพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับเก่ง 1 คน ระดับปานกลาง 1 คน ระดับอ่อน 1 คน รวม 3 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ผลการทดลองพบว่า เด็กอ่อนยังขาดความเข้าใจในการฟังและปฏิบัติกิจกรรมได้ช้า ผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมในแต่ละเล่มให้เหมาะสมกับเวลา เพื่อให้เด็กกลุ่มอ่อนสามารถทำกิจกรรมได้ทันเวลาที่เหมาะสม

1.9.2 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายกลุ่ม (1 : 10) ผู้วิจัยทดลองเพื่อหาคุณภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองขุนพรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กับเด็กที่มีผลพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับเก่ง 3 คน ระดับปานกลาง 3 คน ระดับอ่อน 3 คน รวม 9 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างใกล้ชิด

ผลจากการสังเกตพบว่าในบางกิจกรรมเด็กไม่สามารถทำกิจกรรมให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดได้ ผู้วิจัยต้องลดและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและวัยของเด็ก

1.9.3 การหาคุณภาพเครื่องมือภาคสนาม (1 : 100) เป็นการทดลองใช้หลังจากปรับปรุงทั้ง 2 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเหมือนการสอนในสถานการณ์จริง โดยนำหนังสือนิทานร้อยกรองที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วไปทดลองกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเขว้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองตามเกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองพบว่า การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ(E_1/E_2)เท่ากับ 80.66/84.44 (ภาคผนวก ข หน้า 275-280)

1.10 นำหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลอง และปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านดงย้อย อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 18 คน

2. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้รู้ถึงปรัชญาการศึกษาปฐมวัย หลักการ จุดหมาย สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ และการวัดและประเมินผล

2.2 ศึกษาค้นคว้าวิธีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ เวลา การจัดกิจกรรม

2.3 ดำเนินการสร้างและเขียนแผนการจัดประสบการณ์ประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง โดยนิทานร้อยกรอง 1 เรื่อง เขียนแผนการจัดประสบการณ์ 4 แผนฯ หนังสือนิทานร้อยกรอง 6 เรื่อง เขียนแผนการจัดประสบการณ์ทั้งหมด จำนวน 24 แผนฯ แล้วนำแผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

2.4 นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด

เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยโดยแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.00	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมในระดับมาก
2.51-3.50	เหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านจะต้องมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพบว่ามีความเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 หมายความว่าแผนการจัดประสบการณ์ประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ภาคผนวก ข : 271) และผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นดังนี้ ควรปรับวิธีวัดผลให้ตรงกับกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและวัยของผู้เรียน

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองสอนร่วมกับหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านดงย้อย อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 คน

3. แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

3.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การสร้างแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

3.3 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวบ่งชี้ จุดประสงค์และขอบเขตของเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อกำหนดจุดประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ในการสร้างแบบทดสอบ

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 3 ฉบับ จำนวน 45 ข้อ แต่ต้องการใช้จริง 30 ข้อ

3.5 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) หรือ IOC โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
ถ้า IOC มีค่า 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2549 : 221)

3.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 และผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบไว้จำนวน 30 ข้อ (ภาคผนวก ฉ หน้า 268-269)

3.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเขว้า อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งได้เรียนและปฏิบัติกิจกรรมในเรื่องนี้แล้ว

3.8 วิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อหาความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97) ผลการวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.33 – 0.63 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.24 – 0.61 หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett) ผลปรากฏว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9655 ซึ่งมีค่าสูง (ภาคผนวก ช หน้า 271-273)

3.9 นำแบบทดสอบไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการทดลอง

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษา นิยาม ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ พึงพอใจระดับมาก พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อย จำนวน 10 ข้อ

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

4.5 ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249) ดังแสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
นักเรียน	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T₁ หมายถึง สอบก่อนทดลอง

X หมายถึง การทดลองโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาและคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

T₂ หมายถึง สอบหลังทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านดงยอ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 18 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยได้

ดำเนินการทดลอง และใช้เวลาในการทดลอง 24 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา กับเด็กกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชื่อ และเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ

2.2 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่กำหนดและใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ระหว่างวันที่ 25 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 3 มีนาคม 2559 ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 30 นาที รวมเวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทำการทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนและหลังการเรียน

2.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาฉบับเดิม เพื่อวัดความก้าวหน้าของการเรียนและเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ

2.4 แจกแบบสอบถามความพึงพอใจให้แก่เด็กคนละ 1 ฉบับ เพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือนิทานร้อยกรอง โดยผู้วิจัยอ่านคำถามให้เด็กฟังทีละข้อ แล้วเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ

ในการดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา ในการทดลองดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 กำหนดการทดลองตามแผนการจัดประสบการณ์

วัน เดือน ปี	เนื้อหา/กิจกรรม	เวลา
22 ม.ค. 2559	ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา จำนวน 30 ข้อ	30 นาที
25-28 ม.ค. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ	2 ชั่วโมง
1-4 ก.พ. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยคนเก่ง	2 ชั่วโมง
8-11 ก.พ. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยกลับใจ	2 ชั่วโมง
15-18 ก.พ. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่	2 ชั่วโมง
23-26 ก.พ. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจิ้งกบ้าน	2 ชั่วโมง
29 ก.พ.-3 มี.ค. 2559	นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน	2 ชั่วโมง

ตาราง 3.2 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	เนื้อหา/กิจกรรม	เวลา
6 มี.ค. 2559	ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา จำนวน 30 ข้อ	30 นาที
6 มี.ค. 2559	ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง	10 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- ศึกษาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการหาประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
- เปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้สถิติ Dependent Samples t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
- ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
- ศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 63 – 70)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
2.51 – 3.00	พึงพอใจระดับมาก
1.51 – 2.50	พึงพอใจระดับปานกลาง
1.00 – 1.50	พึงพอใจระดับน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรนี้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X} แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรนี้ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D. แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X} แทน	ค่าเฉลี่ย
	N แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum X$ แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ดัชนีความสอดคล้อง IOC ของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64-65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาโดยใช้สูตรคำนวณจากสูตรดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2549 : 212)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของข้อสอบ
 R แทน จำนวนคนตอบถูก
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 อำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาโดยใช้สูตร เบนนแนน (Brennan) (สมนึก กัททิยธนี. 2549 : 214) มีสูตรดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 N_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
 N_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) มีสูตรดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2549 : 230)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \Sigma X_i - \Sigma X_i^2}{(K-1)(X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ

X_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ โดยใช้ เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม (18 คะแนน)

2.5 ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2 แทนค่าโดยใช้สูตรดังนี้ (เพชฌัญญู กิจระการ. 2544 : 46)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนของแบบประเมินหลังการจัด กิจกรรมทุกกิจกรรม
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบประเมินทุกกิจกรรม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมคะแนนของแบบทดสอบวัดพัฒนาการ ทางภาษาหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดพัฒนาการ ทางภาษาหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

2.6 ดัชนีประสิทธิผล โดยใช้สูตร ดังนี้ (เพชฌัญญู กิจระการ. 2544 : 30)

$$E.L = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - p_1}$$

เมื่อ	E.I.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผล
	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3. สถิติใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระแก่กัน เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test Dependent มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้ง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้งแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้งทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง

ตอนที่ 3 ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ตอนที่ 4 ศึกษาระดับความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.1 - 4.3

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยร้อยละ ของคะแนนระหว่างเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

เล่มที่	N	คะแนนเต็ม	$\sum X$	\bar{X}	S.D.	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
1	18	10	156	8.67	1.14	86.70
2	18	10	152	8.44	0.62	84.40
3	18	10	152	8.44	0.62	84.40
4	18	10	151	8.39	1.04	83.90
5	18	10	152	8.44	0.62	84.40
6	18	10	154	8.56	0.92	85.60
รวม		60	917	50.94	2.85	84.90

จากตาราง 4.1 พบว่าเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้ค่าเฉลี่ยจากการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เท่ากับ 50.94 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.85 ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.90 แสดงว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 84.90

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากการทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาหลังเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

คะแนนที่สอบได้ (30 คะแนน)	จำนวนนักเรียน	คะแนนรวม
30	1	30
29	2	58
27	2	54
26	5	130
25	4	100
24	2	48
23	2	46
\bar{X}		25.89
S.D.		1.97
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		86.30

จากตาราง 4.2 พบว่า เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้ค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา หลังเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา เท่ากับ 25.89 จากคะแนน เต็ม 30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.30 แสดงว่า มีประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.30

ตาราง 4.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1)	60	50.94	2.85	84.90
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	30	25.89	1.97	86.30

จากตาราง 4.3 พบว่า หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่นำไปใช้กับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 84.90 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.30 แสดงว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.90/86.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง ปรากฏผลดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	18	15.83	2.77	24.174*
หลังเรียน	18	25.89	1.97	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 4.4 พบว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ปรากฏผลดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนก่อนเรียน	ผลรวมคะแนนหลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล
18	30	285	466	0.71

จากตาราง 4.5 พบว่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่าเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71

ตอนที่ 4 ศึกษาระดับความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปรากฏผลดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		ความหมาย
		\bar{X}	S.D.	
	หนังสือนิทาน			
1	ขนาด	2.67	0.49	มาก
2	รูปภาพ เนื้อเรื่อง	2.56	0.51	มาก
3	สนุกน่าสนใจ	2.78	0.43	มาก
4	ภาษาเหมาะสม	2.83	0.38	มาก
5	ข้อคิด	2.56	0.51	มาก
	การเล่นนิทาน			
6	ลีลาการเล่า	2.83	0.38	มาก
7	น้ำเสียง	2.72	0.46	มาก
8	เวลา	2.56	0.51	มาก
	กิจกรรมหลังการเล่า			
9	การปฏิบัติกิจกรรม	2.78	0.43	มาก
10	การประเมินผล	2.72	0.46	มาก
	รวมเฉลี่ย	2.70	0.10	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทาน
ร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 2.70, S.D. = 0.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ ข้อ 4 การใช้ภาษาที่เหมาะสม และข้อ 6 ลีลาในการเล่านิทาน
($\bar{X} = 2.83, S.D. = 0.38$) รองลงมาคือข้อ 3 เนื้อเรื่องสนุกสนานสนใจ และข้อ 9 การปฏิบัติกิจกรรม
หลังการฟังนิทาน ($\bar{X} = 2.78, S.D. = 0.43$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

สมมติฐานการวิจัย

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 7 โรงเรียนที่อยู่ในตำบลเดียวกัน ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพชุมชน และสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน รวมประชากร 7 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 115 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านคงข่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 18 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือพัฒนานักเรียน มี 2 ชนิด ประกอบด้วย

1.1 หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

- 1.1.1 นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
- 1.1.2 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยคนเก่ง
- 1.1.3 นิทานร้อยกรองเรื่อง หมิน้อยกลับใจ
- 1.1.4 นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
- 1.1.5 นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจิ้งกบ้าน
- 1.1.6 นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน

1.2 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 24 แผน

2. เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีลักษณะเป็นรูปภาพ จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ พึงพอใจระดับมาก พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อย จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคงข้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วบันทึกคะแนนไว้เป็นการทดสอบก่อนเรียน

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์ 24 แผน แผนละ 30 นาที รวมเวลา 12 ชั่วโมง หลังจากการจัดกิจกรรมจบในแต่ละเรื่องจะมีการประเมินจากแบบสังเกตและแบบฝึก เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจในการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำคะแนนที่ได้ไปหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

3.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ชุดเดิม และนำคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) และเปรียบเทียบผลพัฒนาการทางภาษา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการสอนครบทุกแผนฯ โดยนำคะแนนที่ได้จากการสอบถามไปวิเคราะห์และสรุปผลความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 คำนวณจากสูตร E_1/E_2

4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่า t-test

4.3 การวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา โดยใช้สูตร E.I.

4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสือนิทาน ร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 84.90 /86.30 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคงข่อยพบว่า จากการสังเกตพฤติกรรมและทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.90 และคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 สรุปว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.90/86.30 เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างหนังสือนิทานร้อยกรองที่มีกระบวนการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบตามวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาษาโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือนิทานร้อยกรองให้มีความเหมาะสมกับเวลาและจิตวิทยาการเรียนรู้ตามวัยของ

เด็กปฐมวัย มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ มีภาพประกอบที่สวยงามน่าสนใจ มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และผ่านการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ โดยนำเอาผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองจริง จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ วิไล มาศจรัส (2551 : 31 – 48) ได้กล่าวถึงการเขียนนิทานให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็กๆ ในแต่ละช่วงอายุว่าเราต้องการอะไรก็เขียนนิทานให้ตรงกับ ความสนใจและความต้องการของเด็ก ซึ่งต้องมีหลักเกณฑ์ในการเขียนนิทาน หลักเกณฑ์ในการเขียนนิทานขึ้นมาใหม่ให้มีความสุขและมีสาระนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ คือ 1) เข้าใจจิตวิทยาเด็ก รู้ถึงความต้องการ และความสนใจของเด็กแต่ละวัย 2) เนื้อหาสนุกสนาน สอดแทรกอารมณ์ขัน ลงไปในเนื้อเรื่อง เพราะการเล่น การฟัง การดูสิ่งที่สนุกสนานเป็นการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง 3) มี สาระ สาระที่สอดแทรกในนิทานคือ คุณธรรม จริยธรรมด้านต่างๆ เพื่อปลูกฝังความดีงามด้านต่างๆ ไว้ในจิตใจของเด็กตั้งแต่เยาว์วัย 4) มีความยาวพอเหมาะกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย โดย ธรรมชาติแล้วเด็กเล็กๆ จะมีช่วงระยะเวลาที่ให้ความสนใจกับสิ่งต่างๆ ในช่วงเวลาที่ไม่ยาวนาน 5) ไม่มุ่งสอนมากเกินไปการเขียนนิทานไม่ควรมุ่งสอนจนขาดอรรถรสความสนุกสนานไป การ เลิกใช้ภาษาร้อยกรองเด็กเล็กๆจะชอบมากเพราะมีความไพเราะน่าฟัง สอดคล้องกับ อภิวรรณ วีระ สมินทร์ (2544 : 21) กล่าวว่า การเขียนร้อยกรองนี้เด็กเล็กๆชอบมาก เพราะคำคล้องจองมีเสียงสัมผัส เมื่อเวลาอ่านจะเกิดเสียงไพเราะมีจังหวะ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนาน และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ นิ่มนวล มะลิ (2550 : 67-69) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านของ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคำกลอน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือนิทานคำกลอน มีค่าประสิทธิภาพ 93.62/95.83 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ พงศกร ศรีเพชร (2556 : 152-156) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมเสริม ประสพการณ์โดยใช้นิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา และการกล้าแสดงออกของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมเสริม ประสพการณ์โดยใช้นิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา และการกล้าแสดงออกของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ 85.10/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนด้วยหนังสือนิทาน ร้อยกรอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้นำ หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยสามารถกระตุ้นให้เด็กปฐมวัย

ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและมีความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น โดยใช้หนังสือนิทานให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้เขียนขึ้น เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแต่ละครั้งมีความถูกต้องตามลำดับขั้นตอน และตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ทำให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่านิทานร้อยกรองในแต่ละวันพบว่าเด็กให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้เด็กปฐมวัยได้คิด ได้ตอบคำถาม ได้แสดงความคิดเห็น และได้แสดงออกจากรื่องราวในนิทาน ส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้มีพัฒนาการทางภาษาที่เหมาะสมกับวัยเป็นการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา มัทธูรี (2558 : 92-94) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้นิทานส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาไทยมีทักษะหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร เผือกจีน (2550 : 49-50) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานจากภาพที่มีต่อพัฒนาการทางการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีพัฒนาการทางการพูดสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา มัทธูรี (2558 : 92-94) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การใช้นิทานส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางภาษาไทยมีทักษะหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

3. คำนึงประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.71 หมายถึง เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีคะแนนพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้นหลังจากเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ร้อยละ 71 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสนใจ เกิดสนุกสนานในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก ใช้หนังสือนิทานร้อยกรองที่มีความสนุกสนาน มีเนื้อหาสาระและรูปภาพที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแผนการจัดประสบการณ์ที่มีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมสนทนาได้ตอบ ผิดแต่งประโยคจากคำต่างๆ ในนิทานอภิปรายและแสดงความคิดเห็น และกระตุ้นให้การเสริมแรงเมื่อนักเรียนกล้าแสดงออกทางภาษา ซึ่ง กุลยา ดันติผลาชีวะ (2542 : 111 - 113) กล่าวว่าช่วงระยะของการพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัยว่าการที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษาที่ดีต้องใช้วิธีการพูดคุยหรือการสนทนากับเด็ก เด็กจะสามารถพัฒนาความคิดได้อย่างเต็มที่เพราะเด็กอยู่ในวัยที่กำลังเรียนรู้้อยากรู้อยากเห็น เด็กจึง

มักจะมีคำถาม “ทำไม” อยู่ตลอดซึ่งการถามเป็นการค้นหาคำศัพท์ ค้นหาภาษา ฝึกความจำและเหตุผล ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการเรียนรู้ภาษา การส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาได้ถูกต้องจะช่วยให้เด็กได้แสดงความคิดความเข้าใจของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และสามารถรับรู้ความหมายจากการฟังในสิ่งที่ผู้อื่นพูดอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รอยพิมพ์ ทิพย์โกชน์ (2555 : 86-87) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7679 หมายความว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง นักเรียนมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 76.79

4. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสือนิทาน ร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ครูใช้เทคนิคการเล่านิทานที่น่าสนใจทั้งด้านลีลาและการใช้น้ำเสียงในการเล่าช่วยกระตุ้นเร้าให้เด็กมีความสนใจในการฟังนิทาน กิจกรรมทุกกิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติจริง ช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดแรงจูงใจในการเรียน และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ รักพงษ์ วงษ์ธานี (2546 : 67 - 68) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของเฮอส์เบิร์ก คือ การปรับปรุงปัจจัยจูงใจ สามารถเพิ่มความพอใจในงานได้ และการปรับปรุงปัจจัยจูงใจ สามารถป้องกันหรือกำจัดความไม่พอใจในงานได้ ปัจจัยเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการเกิดแรงจูงใจ สอดคล้องกับวิรุฬ พรเทวี (2542 : 14) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจที่แตกต่างของมนุษย์ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังอย่างไรหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ถ้าคาดหวังหรือตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีก็จะมี ความพึงพอใจมาก และสอดคล้องกับคอตเลอร์ (Kotler. 1997 : 40) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือ ระดับความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้คุณค่าที่ได้รับจากการบริการกับความคาดหวังของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะใช้หรือรับบริการนั้นๆ และสอดคล้องกับ สุภศิริ โสมาเกตู (2545 : 53) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสอดคล้องกับ มาณวิภา บุญรินทร์ (2552 : 54-56) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพทั้งในภาพรวม และรายพฤติกรรมอยู่ในระดับสนใจมาก สอดคล้องกับ จุฬาทพร คำพิมูล (2556 : 74-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนนิทาน
พื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้น
อนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปเป็นสื่อและ
นวัตกรรมประกอบการสอนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ต่อหนังสือนิทาน
ร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่ามีความพึงพอใจใน
ระดับมาก ดังนั้นควรมีการนำนิทานประเภทต่างๆ ที่มีเนื้อหาแปลกใหม่ มีรูปภาพสวยงามน่าสนใจ
ที่เหมาะสมกับวัย เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจและอยากฟังนิทาน ทำให้ผลการจัดกิจกรรมการเล่า
นิทานมีประสิทธิภาพ
2. การจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของ
เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่นำมาเล่าให้เด็กฟังครูสามารถสอดแทรกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่
ต้องการได้ทุกครั้ง โดยอาจจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น
พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เป็นต้น
3. การจัดกิจกรรมการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ควรมี
การศึกษาเนื้อหาของหนังสือนิทาน และการเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็ก
ปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์
โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองกับกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในรูปแบบอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบอื่นๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของ
เด็กปฐมวัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร เพ็ชร์จิน. (2550). ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานจากภาพที่มีต่อพัฒนาการทางการพูด
ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- กรมวิชาการ. (2545). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546 ก). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- _____. (2546 ข). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรวิภา สรรพกิจจางง. (2548). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบฮาตส์ที่มีต่อ
ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. คุษฎีนิพนธ์ กศ.ค. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กำชัย ทองหล่อ. (2543). หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น(1977).
- กัลยา นิมจิตรต์. (2545). การศึกษารูปแบบการเล่านิทานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล
วัดนางนอง กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กุลยา ตันติผลชีวะ. (2541). การเล่านิทานการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ. กรุงเทพฯ : โชติสุขการพิมพ์.
- _____. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์
กราฟฟิค เบรน-เบสท์บุ๊คส์.
- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2548). นิทานกล่อ่ง. กรุงเทพฯ : คิดคม.
- เกริก ยุ้นพันธุ์. (2539). การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- จิตตรา นุ่มพญา. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมุติประกอบ
เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- จิตภัทร์ อุปราวิชานันท์. (2543). *วรรณกรรมเด็ก. พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.*
- จิตติญา วัชรินทรางกูร. (2553). *การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำ ในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- จินตนา ไบกาชุย. (2534). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- _____. (2542). *เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*
- จิรวรรณ นนทะชัย. (2555). *ความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นนิทานประกอบการวาดภาพ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- จุฬาทรร คำพิมูล. (2556). *การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- จันเพ็ญ คะรานรัมย์. (2556). *ผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค ซี ไอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.*
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2538). *การศึกษาปฐมวัยศึกษาในอนาคต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2549 ก). *“การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน” เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหน่วยที่ 1 – 5 . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- _____. (2549 ข). *การคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2545). *หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.*

- ณัฐชยาน์ ยิ่งยงค์. (2553). ผลการเล่านิทานพื้นบ้านจังหวัดสุโขทัยประกอบภาพที่มีต่อพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณัฐวดี ศิลากรณ์. (2556). ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน แจ่มสว่าง. (2542). นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย. สงขลา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2555). นวัตกรรมการศึกษา ชุด แผนการจัดกิจกรรมการใช้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย - อนุบาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2549). การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธินาด อุดมสันต์. (2555). การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยแบบบูรณาการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตารัตน์ บึงลี. (2550). การศึกษาพัฒนาการทักษะทางด้านภาษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตอนุบาลจันทระเกษม โดยใช้นิทานเป็นสื่อ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- นิตยา ประพฤติเกิด. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษานิเทศก์.
- นันทนวล มะลิ. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคำกลอน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. (2541). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บารมี ถาวร. (2541). ลักษณะคำประพันธ์ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรินดิง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญเรือน ยะคอนใจ และอโรชา ธรรมศิริ. (2547). การเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานจากกล่องนิทาน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญเหลือ โจนิน. (2555). การแต่งคำประพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2546). ผลการใช้คู่มือส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กพัฒนาการช้าอายุ 6-9 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาพิเศษ). มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2547). จิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี ปริยวาที. (2551). การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานและการติดตามผล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญ กิจระการ. (2544). “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา (E1/E2)” การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญ กิจระการ และสมนึก กัททิชชณี. (2545). “ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.)”, การวัดผลการศึกษา. 8(46) : 30-36 ; กรกฎาคม.
- พจมาน เทียนมนัส. (2539). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบการวาดภาพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2540). เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พงศกร ศรีเพชร. (2556). การพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้นิทาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านภาษา และการกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พงศ์ศักดิ์ สังขภิญโญ. (2543). วิเคราะห์บทร้อยกรองสำหรับเด็กไทย. นครศรีธรรมราช : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ภิญญาพร นิตยะประภา. (2534). การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์.

- มานพ ถนอมศรี. (2534). การเขียนและการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ตะเกียง.
- มานวิกา บุญรินทร์. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมธา พงศ์ศาสตร์. (2549). การสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เยาวพา เฉชะคุปต์. (2542). กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- รอยพิมพ์ ทิพย์โกช. (2555). ผลการใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาการพูดด้วยการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รุ่งนภา วุฒิ. (2543). ผลของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปริศนาคำทายแบบโปรแกรมเส้นตรงและการใช้ปริศนาคำทายทั่วไปที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. ปรินิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วราภรณ์ รักรวิชัย. (2540). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.
- วรางคณา กันประชา. (2551). การพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมศิลปะด้วยนิ้วมือ. เลข : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2532). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2542). การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. สกลนคร : โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- _____. (2544). การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). การวิจัยชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- วินัย รอดจ่าย. (2534). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ตะเกียง.
- วิไล มาศจรัส. (2551). เทคนิคการเขียน การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- วิรุฬ พรเทวี. (2542). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน กระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (การเมืองการปกครอง). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิริยะ สิริสิงห. (2537). การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศราววัลย์ รัตนกาญจน์. (2554). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศรัณญา รัตนกาญจน์. (2554). ผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษา. นครราชสีมา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- ศรียา – ประภัสสร นิยมธรรม. (2541). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : การศึกษาพิเศษ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภศิริ โสมาเกต. (2545). การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาสามัคคี จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สนิท สัตโยภาส. (2547). นวัตกรรมการศึกษา ชุด การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การบูรณาการการสอน “การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก”. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2553). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). นิทานความสำคัญและประโยชน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สุกัญญา มัทธูรี. (2558). ผลการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์.
- สุณีย์ ธีรดากร. (2546). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- สุณีย์ ชุ่มจิต. (2542). หนังสือเด็ก. ราชบุรี : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุภาวดี ศรีวรรณนะ. (2542). พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์
: อินทนนท์การพิมพ์.
- สุพัตรา ชุมเกตุ. (2524). วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพฯ :
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). วิธีการจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์.
- สัณหพัฒน์ อรุณธารี. (2543). วารสารการศึกษาปฐมวัยปีที่ 4 ฉบับที่ 1 โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย.
ภูเก็ต : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2531). แนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการ
สำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ ม.ป.ท.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2545). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวทางการประเมินสภาพที่แท้จริง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- หรรษา แดงบุญเรือง. (2548). ผลของการเล่านิทานที่มีต่อพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัย.
วิทยานิพนธ์ ศ.ศ.ม. (ศิลปศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิวรรณ วีระสมิทธิ์. (2544). หนังสือสำหรับเด็กกับการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- อารี สัณหฉวี. (2537). นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ. กรุงเทพฯ :
สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

- อัจฉรา อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2535). **นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย**. เอกสารอัครสำเนา.
- อัจฉรา ชีวพันธ์. (2536). **คู่มือการสอนภาษาไทย กิจกรรมการเล่นประกอบการสอน**. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- อุบล เวียงสมุทร. (2540). **ความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์
เล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับ
การจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง**. กรุงเทพฯ :
มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- Barton, K. L. (2014, Apr). **Literacy and Dramatic Play: Storytelling with Props Increases
Preschool Children's Language Skills During Play**. United States: The University of
Alabama.
- Dworaczyk, S. S. (1999, Oct). "The Importance of Storytelling and Dramatization in Early
Literacy Experiences." **Dissertation Abstracts International**. 37(05) : 1291-A.
- Gundlach & Reich. James, H. and Nelson, P. (1992 : August). "A Scale for Measurement of
Consume Satisfaction with Social Services," **Journal of Socail Service Reearch**. 6(7) :
37-50
- Harvey, & Faye, M. (2002,October). "The Impact of Children's Audiobooks on Preschooler's
Expressive and Receptive Vocabulary Acquisition." **Dissertation Abstracts
International**. 63(4) : 1252-A.
- Konrad, E.M. (1989). **Developing Thinking Skills with Several Cultures**. Massachusetts :
University of Massachusetts.
- Kotler, P. (1997). **Marketing Management : Analysis, Planning, Implementation and
Control**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- O'Neill, B. E. (2009, Aug). "Storytelling and Creative Drama: A Dynamic Approach to Inclusive
Early Childhood Education." **Dissertation Abstracts International**. 70(02) : 284-A.
- Rich, J.H. & M.R Liebert. (1991). **The Child : A contemporary view of development**. 3rded.
Englewood Cliffs. N. J : Prentice Hall.
- Walker, V. L. (2001, Sep). "Traditional Versus New Media: Storytelling as Pedagogy for
African-American Children." **Dissertation Abstracts International**. 62(03) : 820-A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/วส๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณเสมอจิตต์ ศรีนอก

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มีสื่อ

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๘๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอุทยาน ปิตามาดา

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

พิกัด ๑๘ ๒๘๖๘ ๑๒ ๒๒

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๘๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อย่างคุณตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณทักษพร แปลงไธสง

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขออนุมัติจากท่านเป็นผู้อย่างคุณตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๘๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขว้า

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ่ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๘๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขุนพรม

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ่ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ตั๋ว ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงย่อ

ด้วย นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ โดยมี ดร.สายรุ้ง สอนสุภาพ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาววิทย์ พวงเดชานนท์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

หนังสือนิทานร้อยกรอง

เรื่อง

ความน้อยใจของอวัยวะ

...เรื่อง
...ภาพ

หนังสือนิทานร้อยกรองเล่มนี้ ผู้เขียนจัดทำขึ้น เพื่อ
ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดย
ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรใช้ควบคู่ไปกับแผนการจัดประสบการณ์
เพื่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้ผลสำเร็จด้วยดี
สรวิชัย ทวงเดชานนท์

1

เด็กหญิงรุ่งอรุณท้วน ศิวเนียนนวลชื่อลูกฝึก
สมบูรณ์แข็งแรงนัก คนชมทักกันมากมาย

2

แต่เสียนิสัยแย่ เรื่องคุณแลสะอาดกาย
ลูกฝึกแสนมั่งง่าย ไม่อาบน้ำและแปรงฟัน

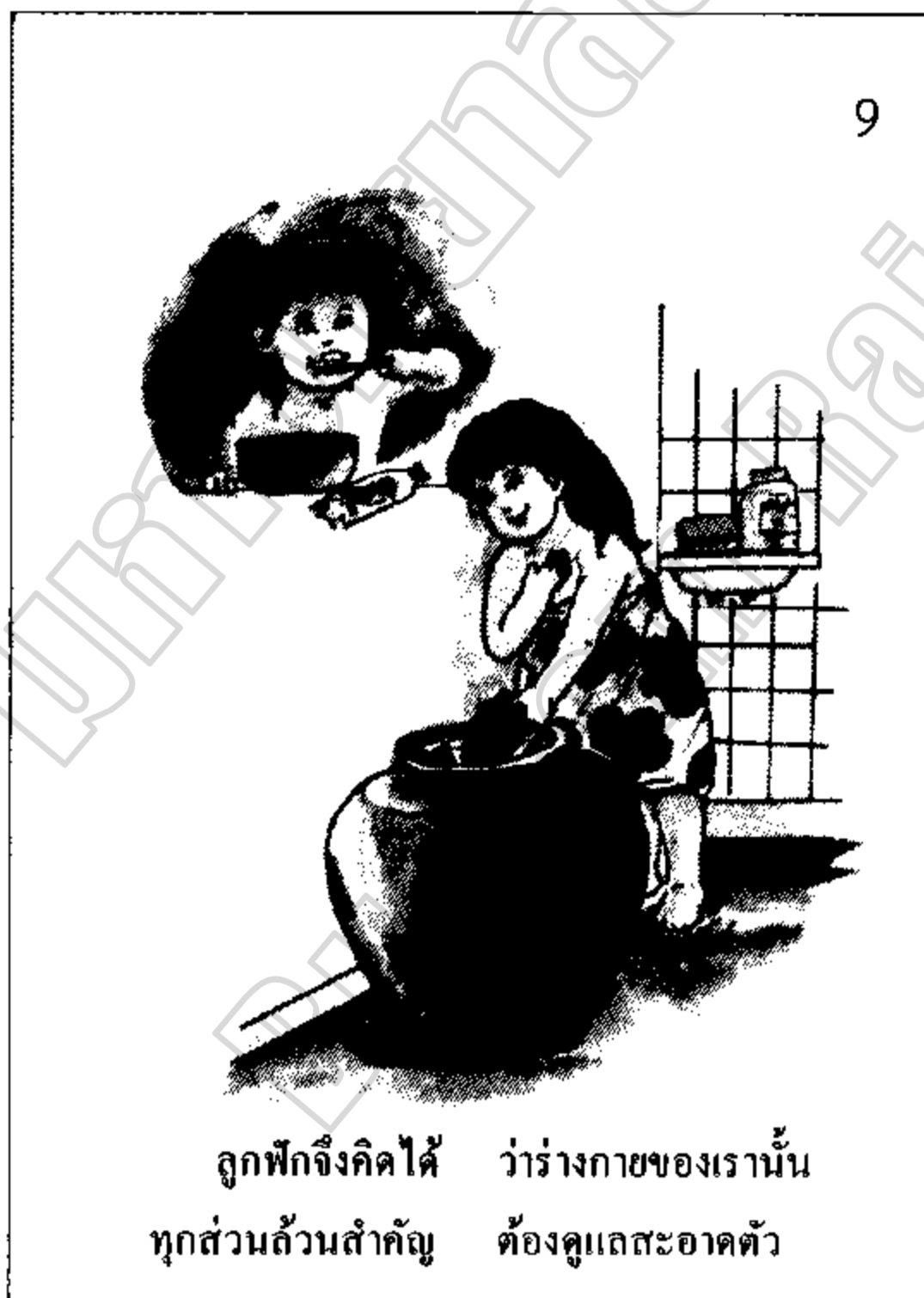

ส่วนมือก็ไม่ล้าง มือบ่นบ้างเลอะทุกสิ่ง
แมลงสาบคเคอะจริง พอดันนี่งะทะทันที

ร่างกายต่างน้อยใจ พากันไม่ทำหน้าที่
ถูกฝึกเด็กไม่ดี จึงซุบซอมลงทุกวัน

ถูกฝึกจึงคิดได้ ว่าร่างกายของเรานั้น
ทุกส่วนล้วนสำคัญ ต้องดูแลสะอาดตัว

แล้วเลิกโกหกแม่ เชื้อฟุ้งแท้แม่ทูนหัว
ถูกฝึกสมบูรณ์ตัว คนชมทั่วเหมือนดังเดิม

หนังสือนิทานร้อยกรอง

เรื่อง

หมีน้อยคนเก่ง

สรวิชัย พวงเดชานนท์ ...เรื่อง
วินัย วงศ์อุทธาร ...ภาพ

หนังสือนิทานร้อยกรองเล่มนี้ ผู้เขียนจัดทำขึ้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรใช้ควบคู่ไปกับแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้ผลสำเร็จด้วยดี

สรวิชัย พวงเดชานนท์

1

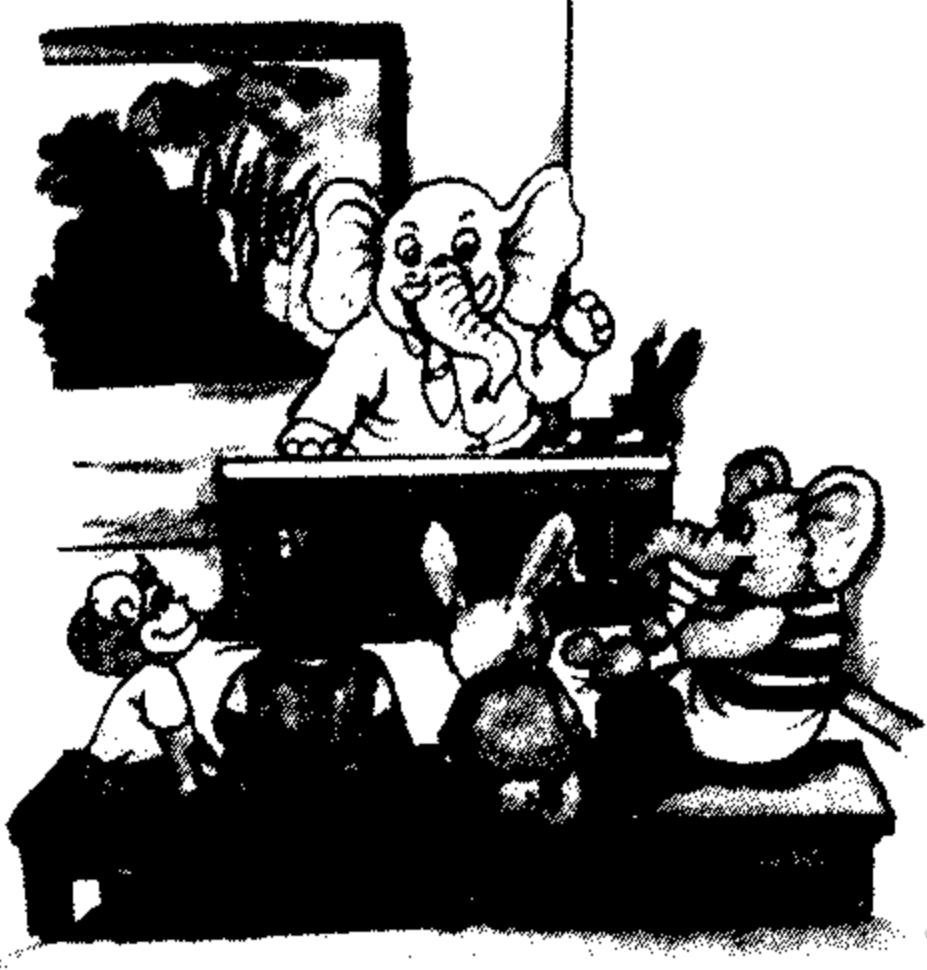
โรงเรียนกลางป่าใหญ่ แสนสดไสสุขสำราญ
ลูกสัตว์ลี้ลับเบิกบาน มาโรงเรียนกันมากมี

2

ครูช้างเคาะระฆัง ประกาศดั่งมีข่าวดี
ลูกสัตว์ต่างเร่รวั รีบเข้าห้องประชุมกัน

3

ครูช้าง ได้ชี้แจง เรื่องที่แจ่งนี้สำคัญ
 นับไปอีกสามวัน เลือกประธานโรงเรียนเรา

4

ลูกสัตว์ลงแข่งขัน หาเสียงกันไม่เงียบเหงา
 ช้าง หมี กระต่ายเทา ต่างลงแข่งเป็นประธาน

5

ประกาศและติดป้าย ตามต้นไม้ทั้งเล่าขาน
 ลูกสัตว์ต่างวิจารณ์ เลือกคนดีที่ถูกต้อง

6

ถึงวันที่เลือกตั้ง จดข้อพึงผลกันใหญ่
 หมิน้อยน่าชื่นใจ เป็นผู้ได้คะแนนนำ

7

ครูช่างกล่าวชื่นชม ว่าเหมาะสมอย่างเลิศล้ำ
ประธานเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างแห่งความดี

8

ทำงานตรงเวลา ไม่ดูค่าชกต้อยดี
ขยันงานมากมี ในห้องเรียนช่วยเพื่อนทำ

9

ปิดกวาดเก็บขยะ ของเกะกะเก็บประจำ
เข้าแถวเนวสูงต่ำ ไม่ลัดคิวมีวินัย

10

พูดจาไพเราะ กิริยาเหมาะสมสดใส
ขอบคุณและขอโทษ ขอโทษได้เลือกใช้เป็น

11

ความดีที่กล่าวมา หมิน้อยหนามีให้เห็น
ทำครบทุกเช้าเย็น ลูกสัตว์ต่างตั้งใจฟัง

12

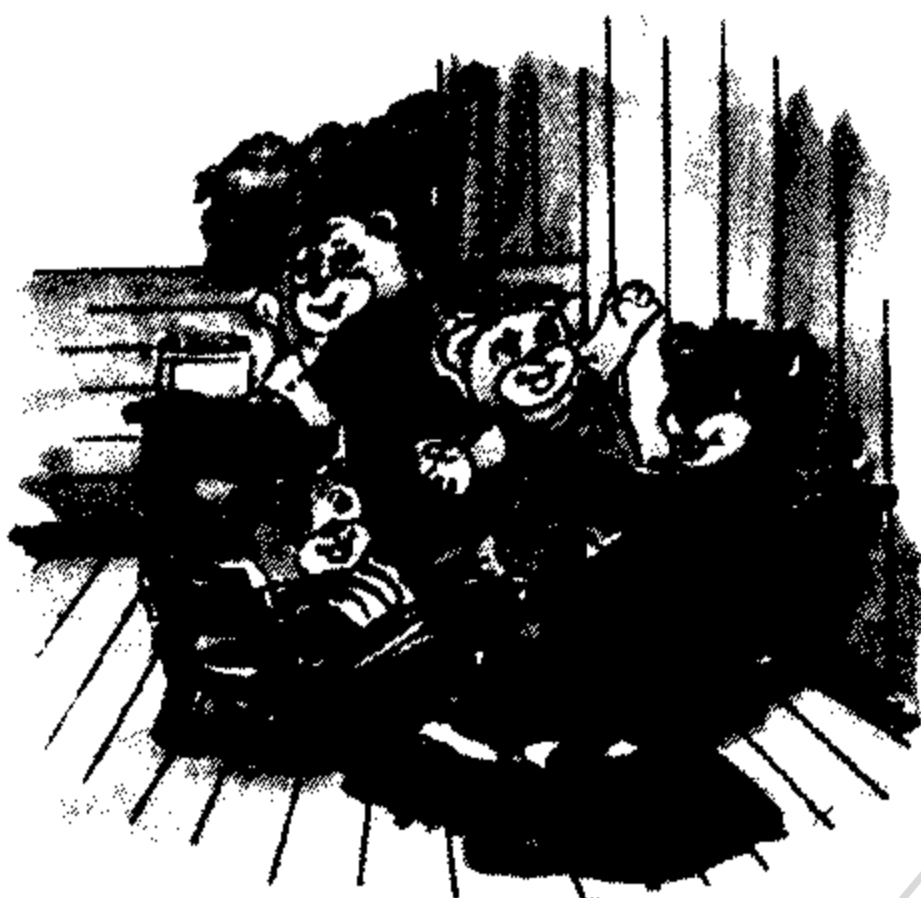

ทำตัวอย่างประชาชน บอกเล่าขานอย่างจริงจัง
หมิน้อยสุขสมหวัง เป็นตัวอย่างเด็กดีเอช

หนังสือนิทานร้อยกรอง

เรื่อง

หมีน้องกลับใจ

ชวีย์ พวงเชษานนท์ ...เรื่อง
วินัย วงศ์อุทวาร ...ภาพ

หนังสือนิทานร้อยกรองเล่มนี้ ผู้เขียนจัดทำขึ้น เพื่อ
ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดย
ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรใช้ควบคู่ไปกับแผนการจัดประสบการณ์
เพื่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้ผลสำเร็จด้วยดี

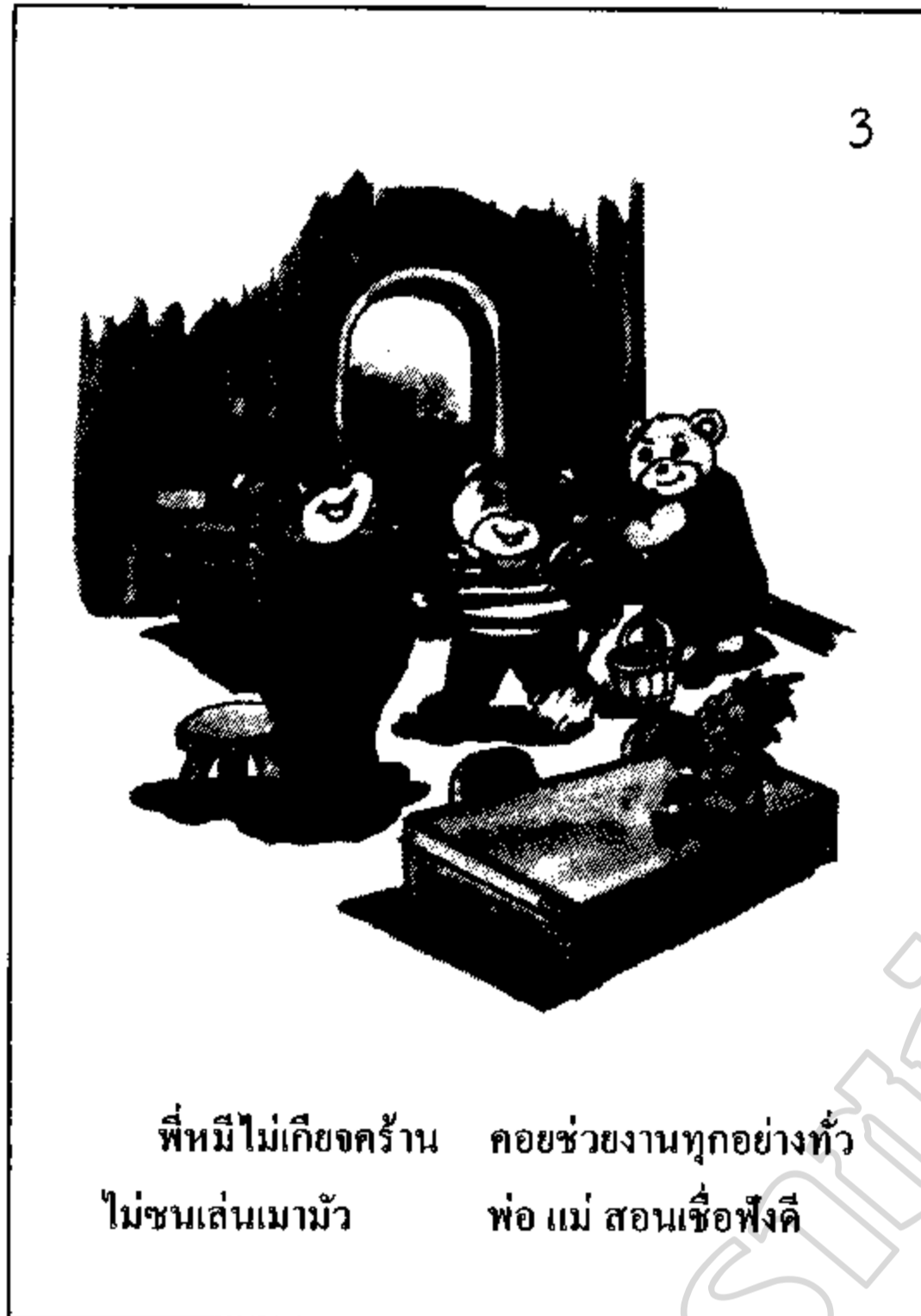
ชวีย์ พวงเชษานนท์

นานมา ณ ป่าใหญ่ มวลแมกไม้มากสีเขียว
ฝูงสัตว์ล้วนปราศเปรี้ยว อยู่อาศัยเพลินใจดี

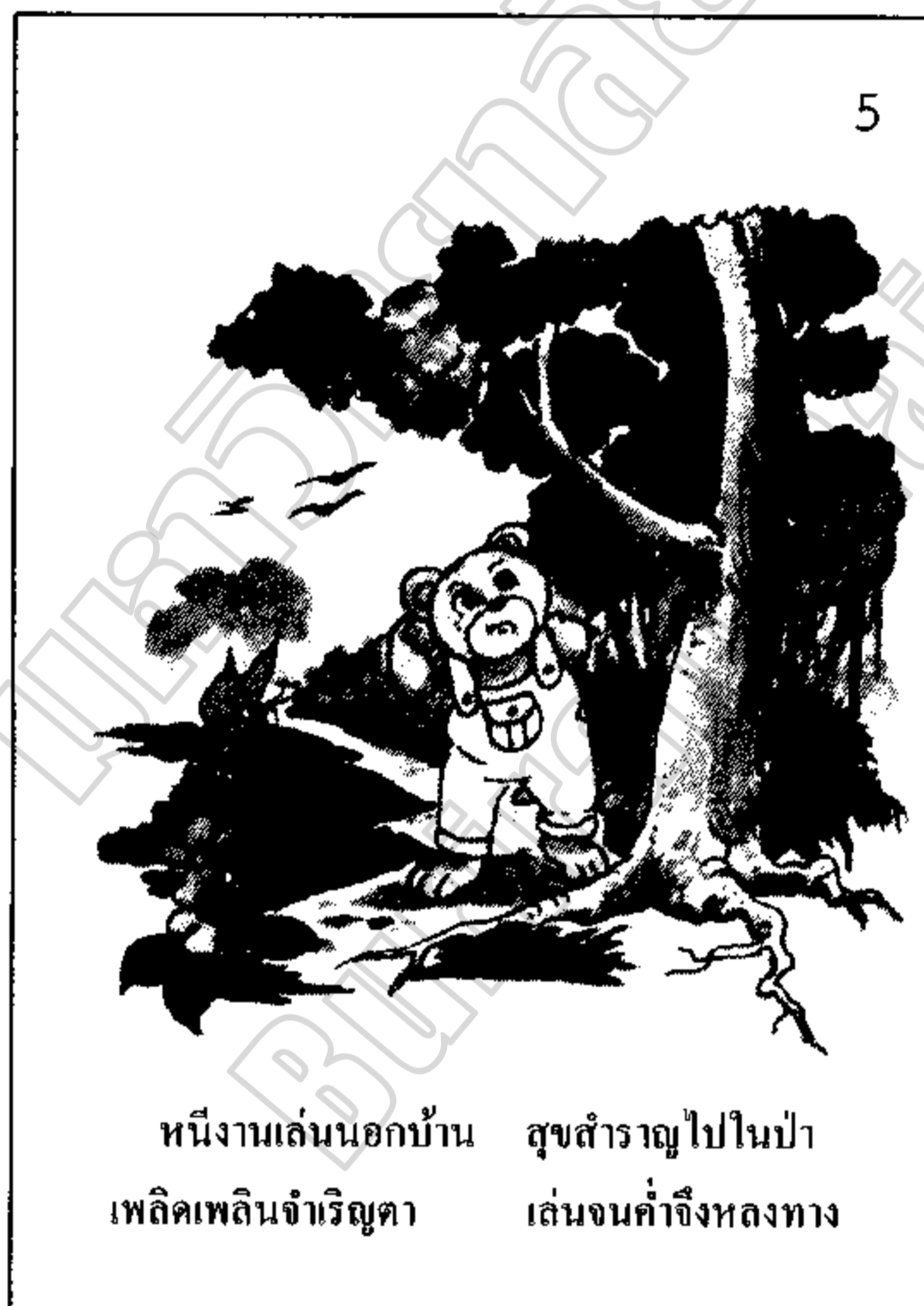
บ้านเล็กกลางป่าใหญ่ สุขสดใสครอบครัวยุคใหม่
พ่อแม่แสนใจดี ทั้งคู่มีลูกสองตัว

3
 พี่หมีไม่เกียจคร้าน คอยช่วยงานทุกอย่างทั่ว
 ไม่ชวนเล่นเมามัว พ่อแม่ สอนเชื่อฟังดี

4
 น้องหมีเอาแต่เล่น ทุกเข้าเย็นไม่ช่วยพี่
 หน้าที่ในบ้านมี ชอบหลบหนีทุกเวลา

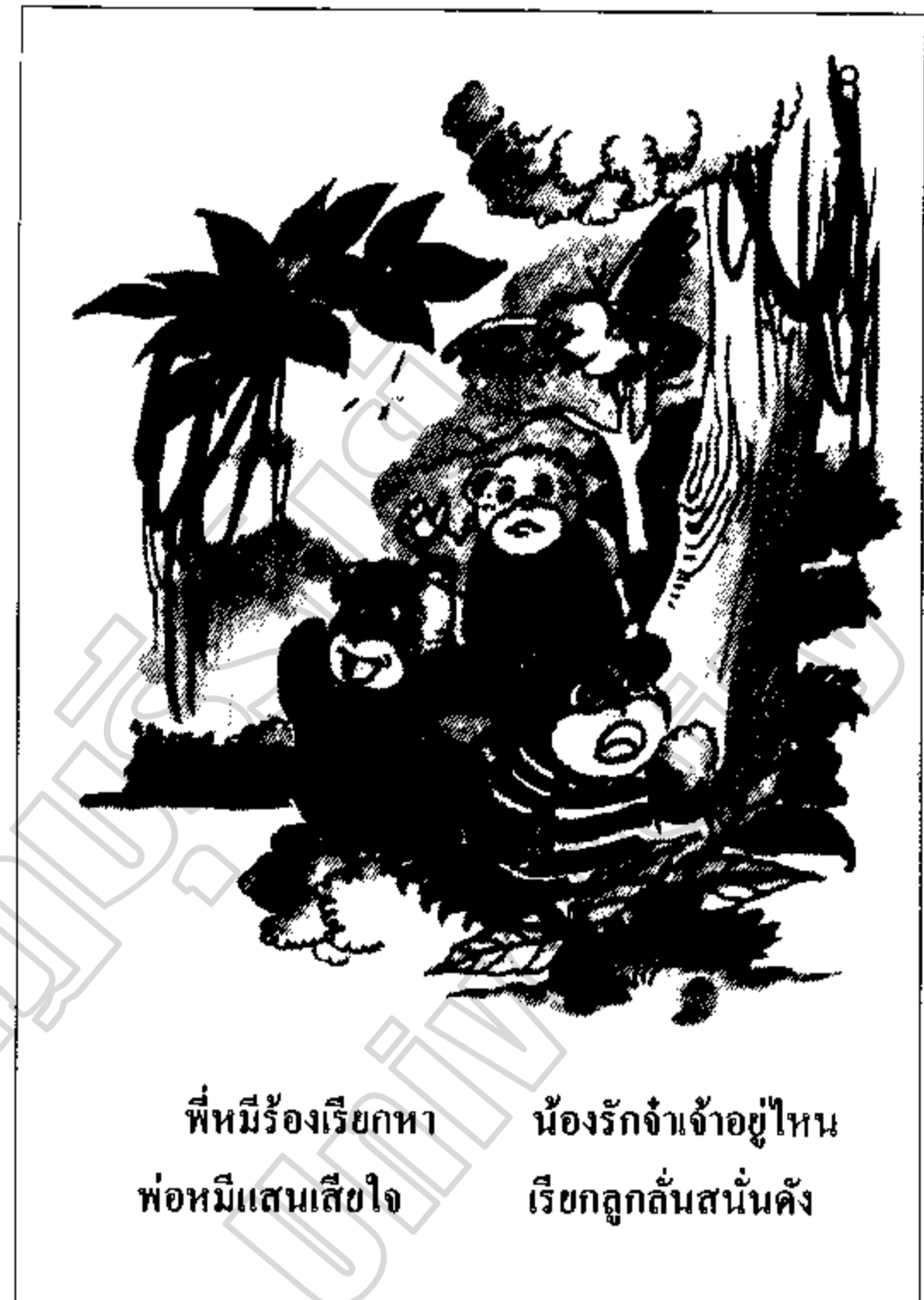
5
 หนึ่งงานเล่นนอกบ้าน สุขตำราญไปในป่า
 เพลิดเพลินจำเริญตา เล่นจนค่ำจึงหลงทาง

6
 กลับบ้านก็ไม่ถูก ลูกหมีทุกข์สุดอ้างว้าง
 เหนื่อยหิวร้องครวญคราง เสียงสัตว์ร้ายก็น่ากลัว

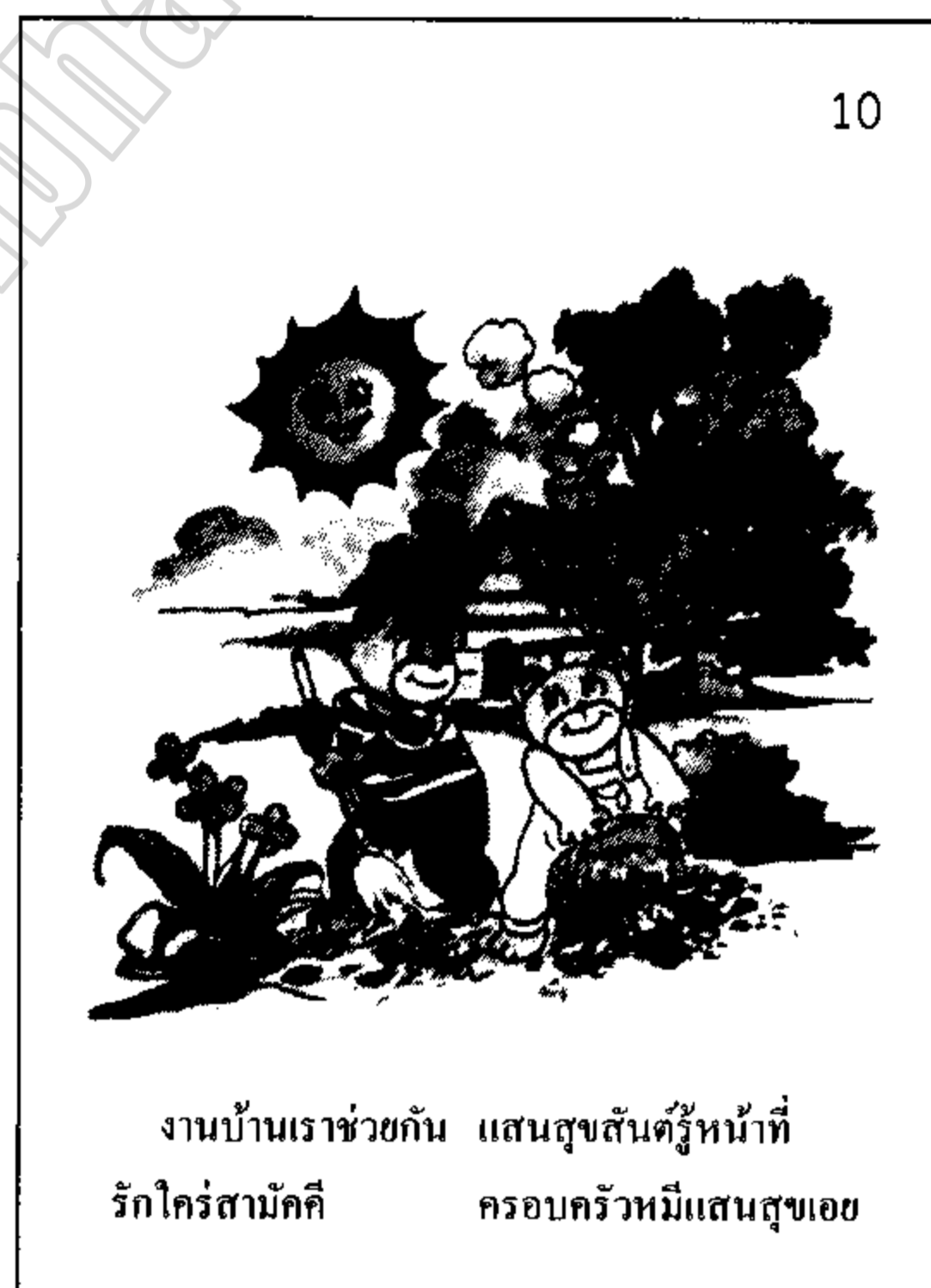
ครอบครัวหมีดั้นดั้น ต่างช่วยกันค้นหาหัว
แม่หมีใจสั้นร้ว เกรงลูกรักจกมีภัย

พี่หมีร้องเรียกหา น้องรักจ่าเจ้าอยู่ไหน
พ่อหมีแสนเสียใจ เรือกลูกถล่มสนั่นดัง

หมีน้อยรีบมาไว พบกันได้สมใจหวัง
ต่อไปจะเชื่อฟัง จึงกลับใจเป็นเด็กดี

งานบ้านเราช่วยกัน แสนสุขสันต์รู้หน้าที่
รักใคร่สามัคคี ครอบครัวหมีแสนสุขเอย

ภาคผนวก ค

แผนการจัดประสบการณ์การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย ร่างกายของเรา
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามทีละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - ลูกฟักมีนิสัยอย่างไร
 - จากนิสัยที่ไม่ดูแลความสะอาดร่างกายทำให้ลูกฟักเป็นอย่างไร
 - ถ้าเด็กๆเป็นลูกฟักเด็กๆจะทำอย่างไร
 - เด็กๆมีวิธีรักษาความสะอาดของร่างกายอย่างไรบ้าง
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นกิจกรรมหลังอ่าน (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2

แผนการจัดประสบการณ์	การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 1	(ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย ร่างกายของเรา
ชื่อกิจกรรม	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....		เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพที่หน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือ โดยถามเด็กๆ ว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า
ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่ละหน้าจนจบ
2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่ละหน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติอาการของคนเป็นโรคต่างๆ แล้วให้

เพื่อนทายว่าเป็นอาการของโรคอะไร

- คนปวดท้อง
- คันตามผิวหนัง
- ปวดฟัน
- คันศีรษะ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง อาบน้ำ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
2. เพลงอาบน้ำ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 3

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย ร่างกายของเรา
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

จំนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็ก ๆ ว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลเสียของการไม่ดูแลความสะอาดร่างกาย
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ปาก” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ปาก” เช่น ปากมีไว้พูด ครูทาปากสีแดง ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “มือ” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “มือ” เช่น เรามีมือสองมือ เราใช้มือจับสิ่งของ ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “อาบน้ำ” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “อาบน้ำ” เช่น เราอาบน้ำทุกวัน แม่อาบน้ำให้ลูกหมา ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “แปรงฟัน” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “แปรงฟัน” เช่น หนูแปรงฟันทุกเช้า ฯลฯ เราควรแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง อาบน้ำ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
2. บัตรภาพปาก, มือ, อาบน้ำ, แปรงฟัน
3. เพลงอาบน้ำ
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 4

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 (ครั้งที่ 4)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย ร่างกายของเรา
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆ ว่า นิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพุดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่ละหน้าจนจบ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การล้างมืออย่างไรจึงจะสะอาด
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง อาบน้ำ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 1

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ความน้อยใจของอวัยวะ”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงอาบน้ำ
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ

จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำใบงาน

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รูปภาพสำหรับกิจกรรม
เรื่อง ความน้อยใจของอวัยวะ

ปาก

มือ

อาบน้ำ

แปรงฟัน

ใบงานที่ 1

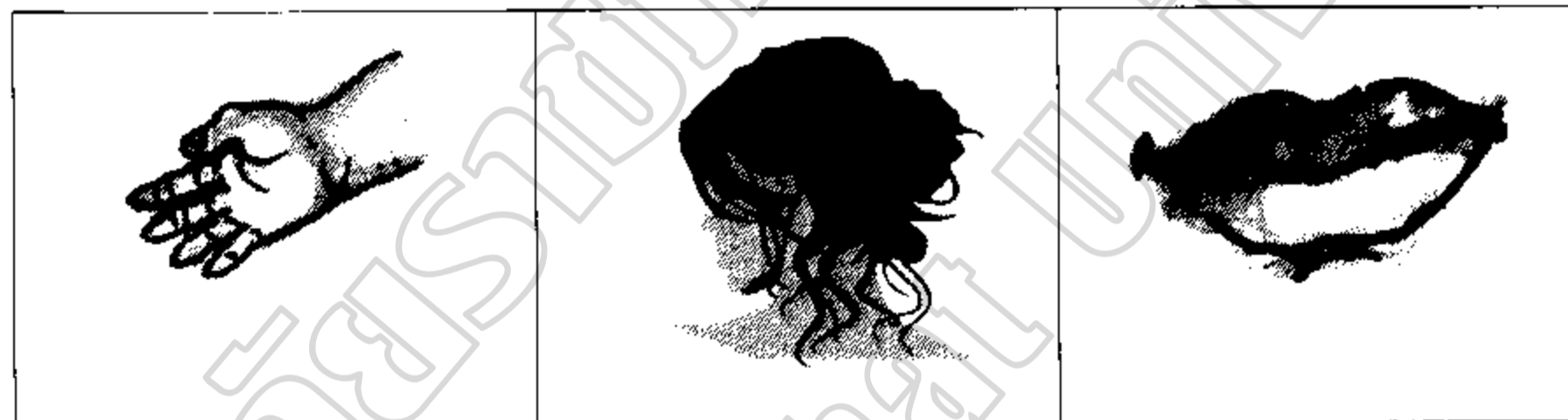
คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) วันนี้ลูกฝึกใช้น้ำไป 2 ถังในการอาบน้ำ

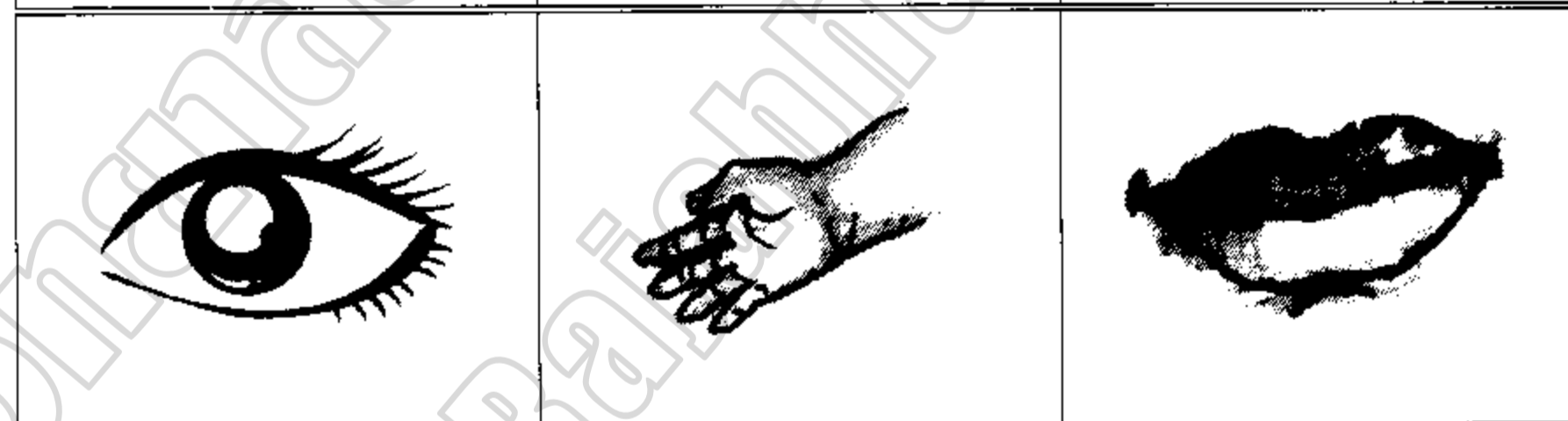

คำสั่ง ข้อ 2-3 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

2.) “ปาก”

3.) “มือ”

คำสั่ง ข้อ 4-5 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

4.)	แปรงฟัน	 แมลงวัน	 แปรงฟัน	 แข่งขัน
5.)	อาบน้ำ	 ดื่มน้ำ	 รดน้ำ	 อาบน้ำ

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจใน การฟัง		การตอบ คำถาม		การแสดง ความคิดเห็น		การรู้ ความหมาย		การเล่า เรื่องราว			
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		(5)
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน
นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม	ใบงาน	คะแนนรวม
		การเรียนรู้	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 2 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย หนูทำได้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยคนเก่ง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามทีละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - นิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง
 - เพราะเหตุใดลูกหมีจึงถูกเลือกเป็นประธานนักเรียน
 - เด็กๆจะปฏิบัติตนเป็นเด็กดี จะต้องทำอะไรบ้าง
 - เด็กๆสามารถช่วยเหลือคุณครูทำอะไรได้บ้าง
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมีน้อยคนเก่ง”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงย้อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย้อย

วันที่.....เดือน.....พ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 6

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 2 (ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย หนูทำได้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยคนเก่ง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพที่ละหน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยถามเด็กๆว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า
ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่ละหน้าจนจบ
2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่หน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติท่าทางของการทำงานต่างๆ แล้วให้เพื่อนทายว่าเป็นท่าทางคนทำงานอะไร
 - กวาดบ้าน
 - ซักผ้า
 - ล้างจาน
 - รดน้ำต้นไม้

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง โรงเรียน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
2. เพลงโรงเรียน
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเคษานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 7

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 2 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย หนูทำได้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยคนเก่ง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็ก ๆ ว่า จำนิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังช้าๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์ที่ตนเองเคยทำความดีที่โรงเรียน
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ช่าง” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ช่าง” เช่น ช่างมีดวงยามมาก หนูเคยลอดท้องช่าง ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “หมี” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “หมี” เช่น หมีชอบกินผึ้ง เราดูหมีที่สวนสัตว์ ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “กระต่าย” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “กระต่าย” เช่น หนูเลี้ยงกระต่ายไว้สองตัว กระต่ายมีหูยาว ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “โรงเรียน” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “โรงเรียน” เช่น ที่โรงเรียนมีเสาธง หนูไปโรงเรียนทุกวัน ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง โรงเรียน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
2. บัตรภาพช่าง, หมี, กระต่าย, โรงเรียน
3. เพลงโรงเรียน
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 8

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 2 (ครั้งที่ 4)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ชื่อหน่วย หนูทำได้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยคนเก่ง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆ ว่า जानิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆทีละหน้าจนจบ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การช่วยครูทำงาน
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง โรงเรียน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 2

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยคนเก่ง”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงโรงเรียน
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ

จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย้อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำใบงาน

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย้อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รูปภาพสำหรับกิจกรรม

เรื่อง หนูน้อยคนเก่ง

โรงเรียน

ข้าง

หมี

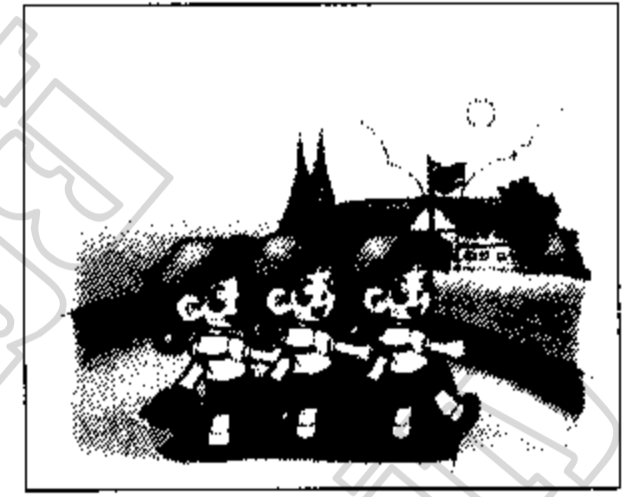
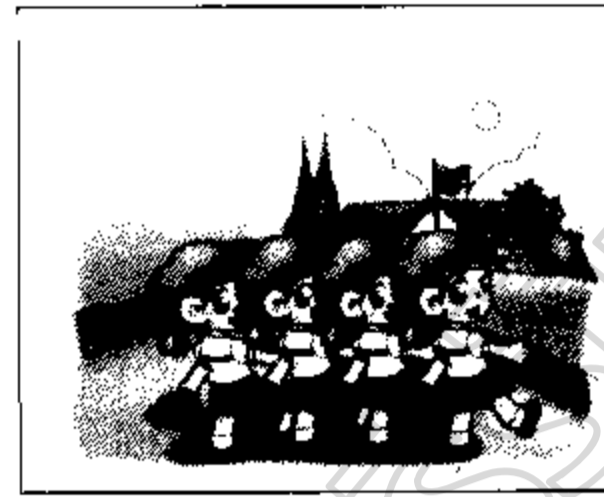

กระต่าย

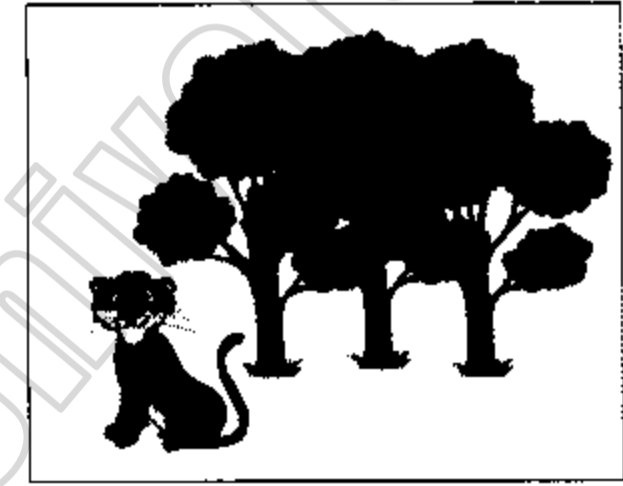
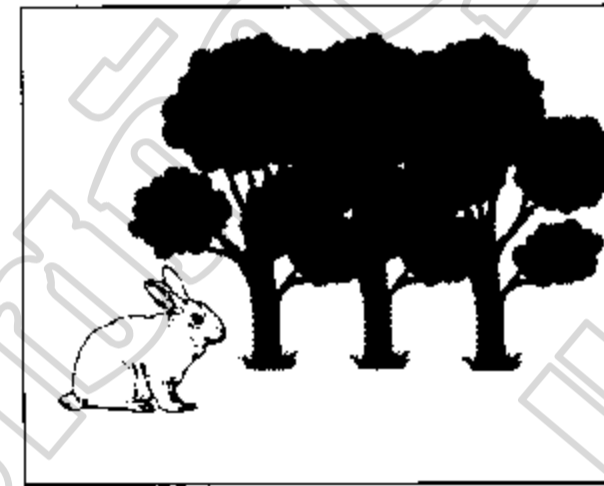
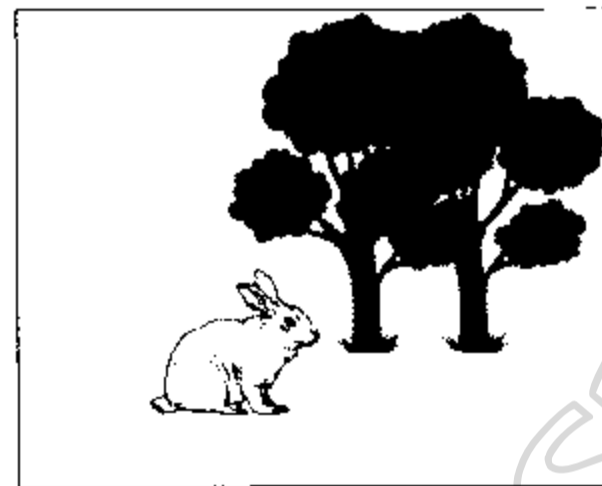
ใบงานที่ 2

คำสั่ง ข้อ 1-2 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) มีเด็กๆ 4 คนกำลังเดินทางไปโรงเรียน

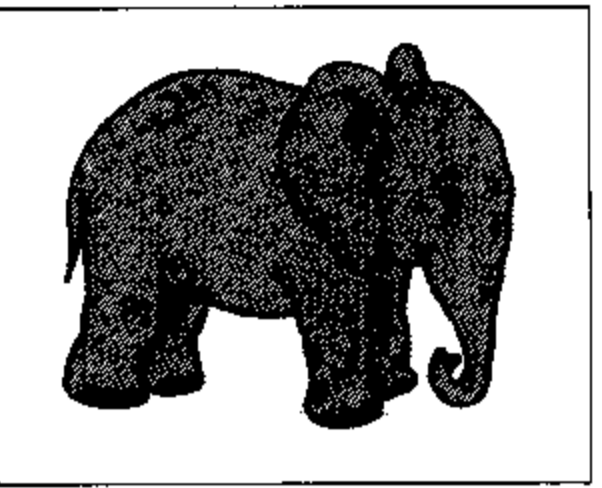
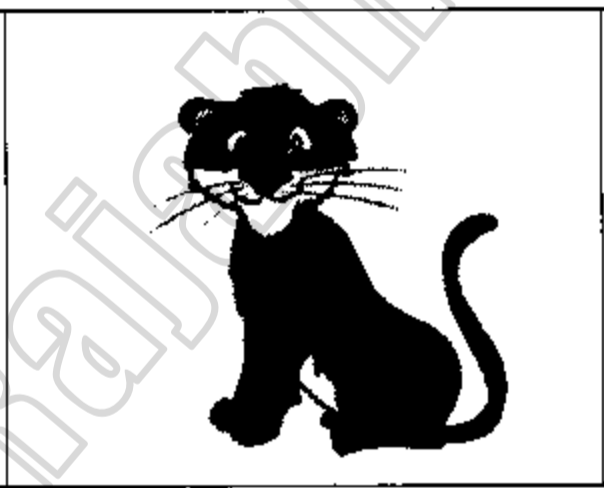
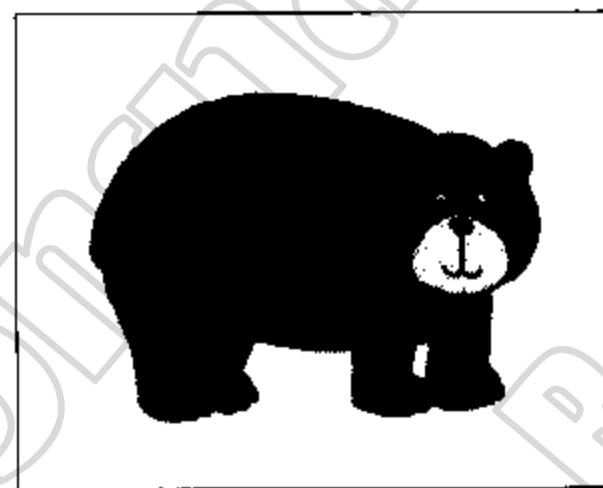

2.) กระจ่างน้อยนอนอยู่ใต้ต้นไม้ 3 ต้น

คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

3.) “ช้าง”

คำสั่ง ข้อ 4-5 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

4.)	โรงเรียน	 วงเวียน	 วาดเขียน	 โรงเรียน
5.)	หมี	 หมี	 หวี	 ปลี

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจใน การฟัง		การตอบ คำถาม		การแสดง ความคิดเห็น		การรู้ ความหมาย		การเล่า เรื่องราว			(5)
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน
นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้	ใบงาน	คะแนนรวม
		(5)	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 9

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 3 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชื่อหน่วย ครอบครั้ว
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยกลับใจ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามทีละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - ในนิทานเรื่องนี้ใครบ้าง
 - พี่หมีกับน้องหมีมีนิสัยแตกต่างกันอย่างไร
 - เด็กๆคิดว่าการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่จะต้องทำอย่างไร
 - ถ้าเด็กๆหลงทางจะมีวิธีแก้ปัญหาวางไรบ้าง
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมีน้อยกลับใจ”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเคชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 10

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 3 (ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชื่อหน่วย ครอบครัว
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยกลับใจ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพที่ละหน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยถามเด็กว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า
ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่หน้าจอนจบ
 2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่หน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
 3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
 4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติหน้าที่ของคนในบ้าน แล้วให้เพื่อนทายว่าเป็นหน้าที่ของใคร
- พ่อ
 - แม่
 - ลูก

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง บ้านของฉัน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
2. เพลงบ้านของฉัน
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ
 จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 11

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 3 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชื่อหน่วย ครอบครัว
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยกลับใจ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็ก ได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

จំนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็ก ๆ ว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังช้าๆทีละหน้าจนจบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลเสียของการไม่เชื่อฟังพ่อแม่
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “หมีน้อยกลับใจ”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “พ่อ” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “พ่อ” เช่น หนูรักพ่อ พ่อซื้อรถคันใหม่ ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “แม่” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “แม่” เช่น แม่เลี้ยงน่องอยู่บ้าน แม่หนูทำอาหารเก่ง ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “พี่” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ผม” เช่น พี่ของหนูเป็นผู้ชาย พี่ไปโรงเรียน ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “น้อง” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ผม” เช่น หนูชอบเลี้ยงน่อง น่องหนูยังเดินไม่ได้ ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง บ้านของฉัน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมีน้อยกลับใจ”
2. บัตรภาพพ่อ, แม่, พี่, น้อง
3. เพลงบ้านของฉัน
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัตศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเคชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 12

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง		ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 3 (ครั้งที่ 4)		ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชื่อหน่วย ครอบครั้ว
ชื่อกิจกรรม	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง หมिन้อยกลับใจ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....		เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กว่าจำนิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพุดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจบบ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การทำความดีจนได้รับคำชม
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง บ้านของฉัน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 3

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “หมिन้อยกลับใจ”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงบ้านของฉัน
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ

จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัตศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำใบงาน

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

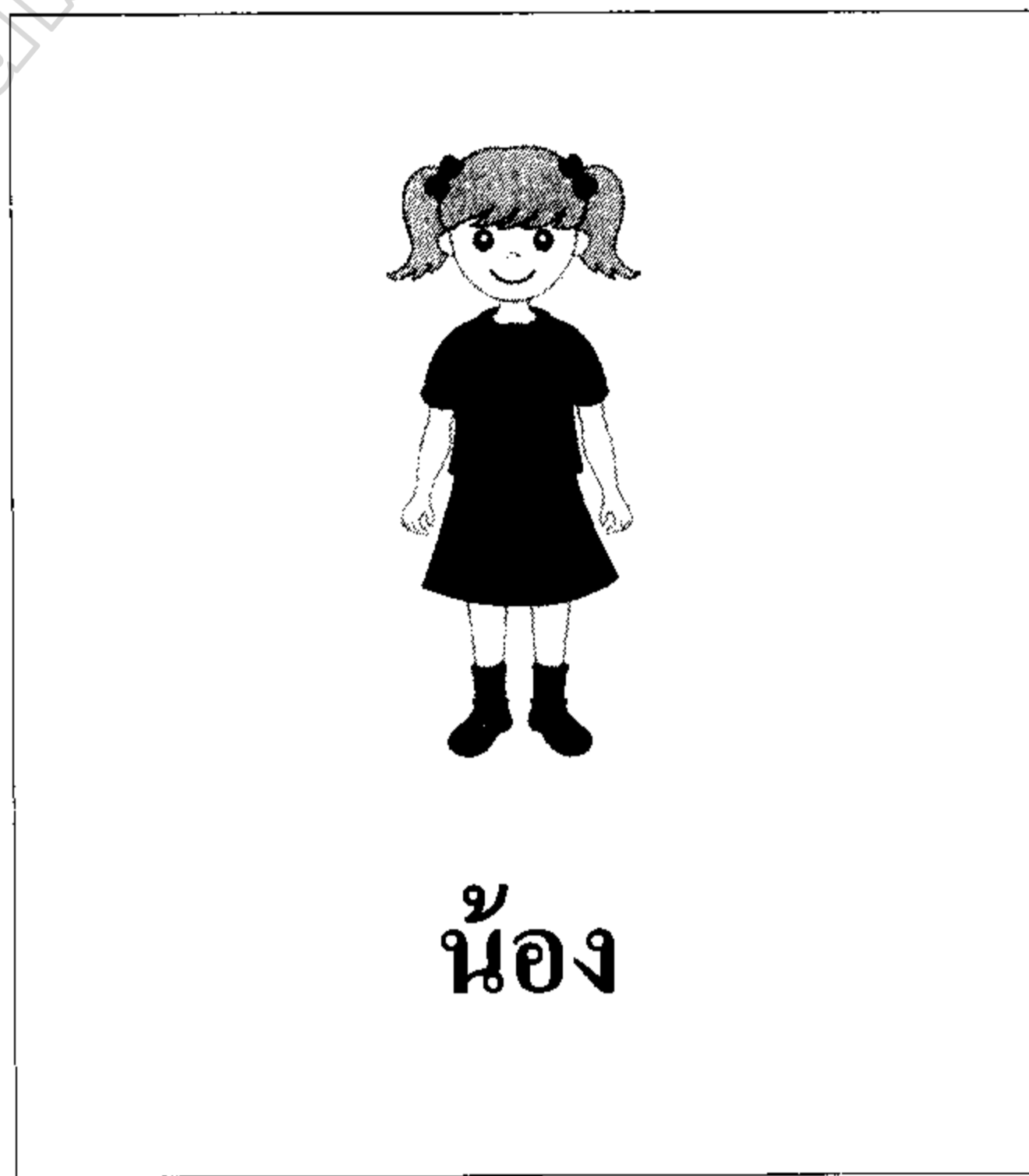
ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

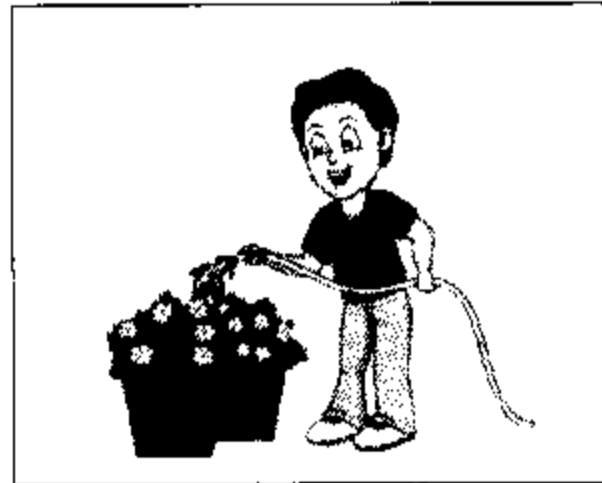
รูปภาพสำหรับกิจกรรม
เรื่อง หมिन้อยกลับบ้าน

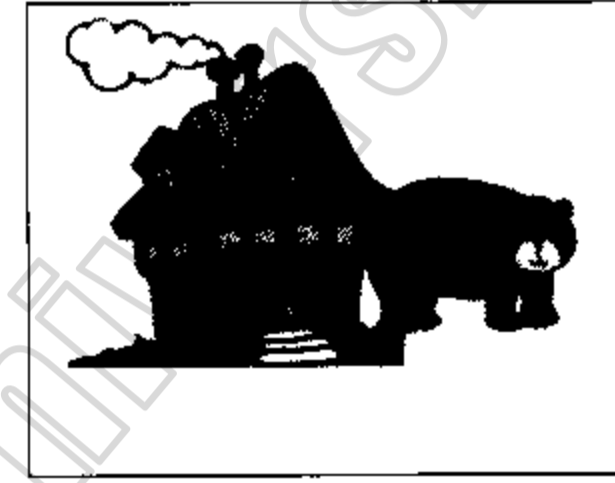
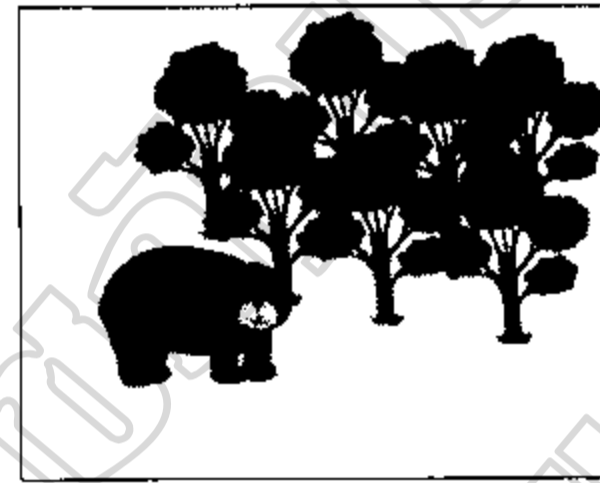
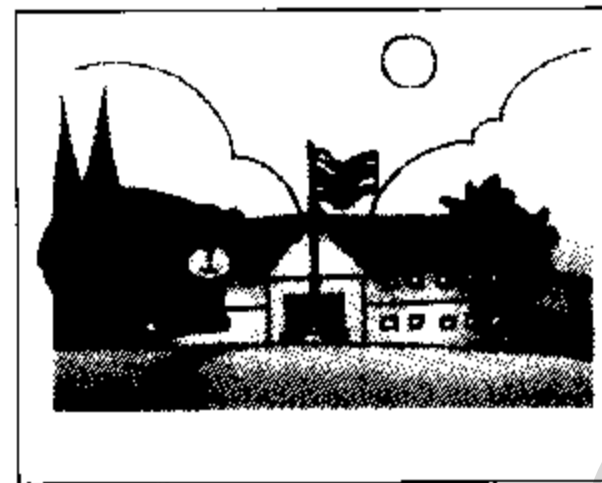
ใบงานที่ 3

คำสั่ง ข้อ 1-2 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) พ่อและแม่กำลังช่วยกันรดน้ำต้นไม้

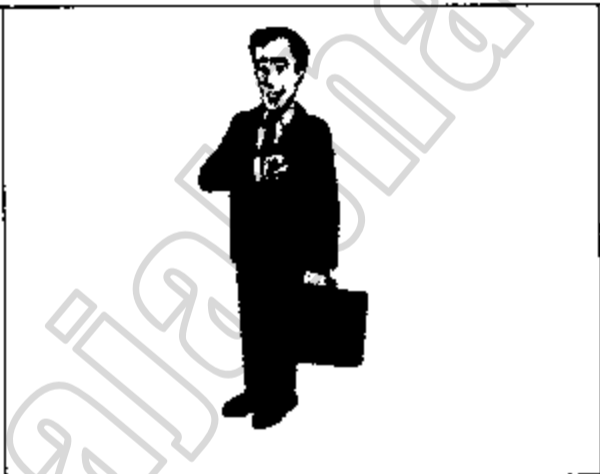

2.) หมิน้อยไปเที่ยวในป่าที่มีแต่ต้นไม้

คำสั่ง ข้อ 3-4 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

3.) “พ่อ”

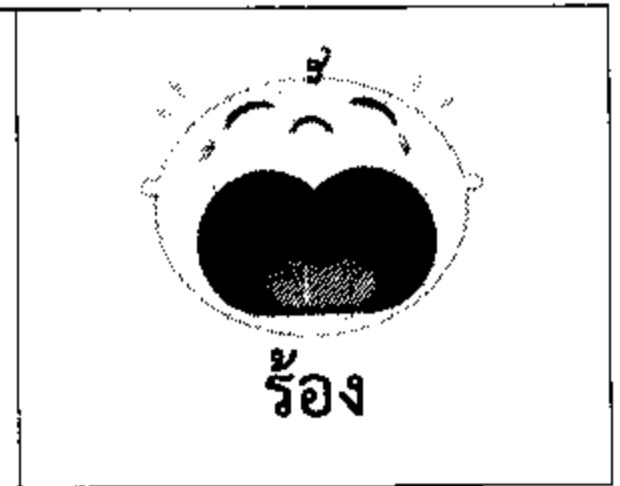
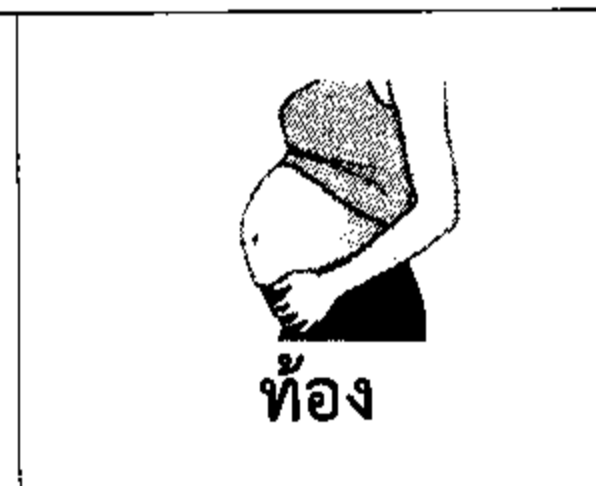
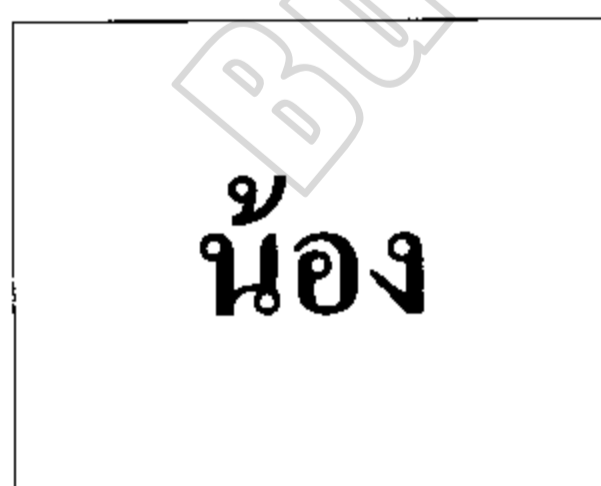

4.) “แม่”

คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

5.)

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจใน การฟัง		การตอบ คำถาม		การแสดง ความคิดเห็น		การรู้ ความหมาย		การเล่า เรื่องราว			(5)
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน

นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้	ใบงาน	คะแนนรวม
		(5)	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 13

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 4 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ของเล่นของใช้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือ โดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามทีละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - ในนิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง
 - การที่ลูกเอาแต่ใจตนเองจะเป็นอย่างไร
 - ถ้าเด็กๆเป็นกระต่ายน้อยจะปฏิบัติตนอย่างไร เพราะอะไร
 - ของเล่นที่เด็กๆรู้จักมีอะไรบ้าง เมื่อเล่นเสร็จแล้วควรทำอย่างไร
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงย่อ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 14

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 4 (ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ของเล่นของใช้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพที่ละหน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยถามเด็กๆว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่หน้าจอนจบ
2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่หน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติการเล่นของเล่นชนิดต่างๆ แล้วให้เพื่อนทายว่ากำลังเล่นของเล่นอะไร เช่น
 - กระดานสั้น
 - ตุ๊กตา
 - เกมกด

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง เก็บของ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
2. เพลงเก็บของ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ
 จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 15

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 4 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ของเล่นของใช้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังช้าๆทีละหน้าจนจบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์ที่เป็นผลเสียของการเล่นทั้งวันจนลืมทำอย่างอื่น
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “ของเล่นใหม่”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ต้นไม้” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ต้นไม้” เช่น วันนี้หนูปลูกต้นไม้, พ่อซื้อต้นไม้มาสองต้น ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ดอกไม้” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ดอกไม้” เช่น หน้าบ้านมีดอกไม้หลายชนิด ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ของเล่น” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ของเล่น” เช่น พี่แบ่งของเล่นให้หนูเล่นด้วย ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ร้องไห้” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ร้องไห้” เช่น สุคนั่งร้องไห้คนเดียว ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง เก็บของ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
2. บัตรภาพต้นไม้, ดอกไม้, ของเล่น, ร้องไห้
3. เพลงเก็บของ
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 16

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 4 (ครั้งที่ 4)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ของเล่นของใช้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ของเล่นใหม่
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

จំนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆว่า จำนิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังช้าๆทีละหน้าจนจบ
2. ครูเปิด โอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การเล่นของเล่นที่ตนชอบ
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง เก็บของ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 4

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ของเล่นใหม่”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงเก็บของ
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ

จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัดศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำใบงาน

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

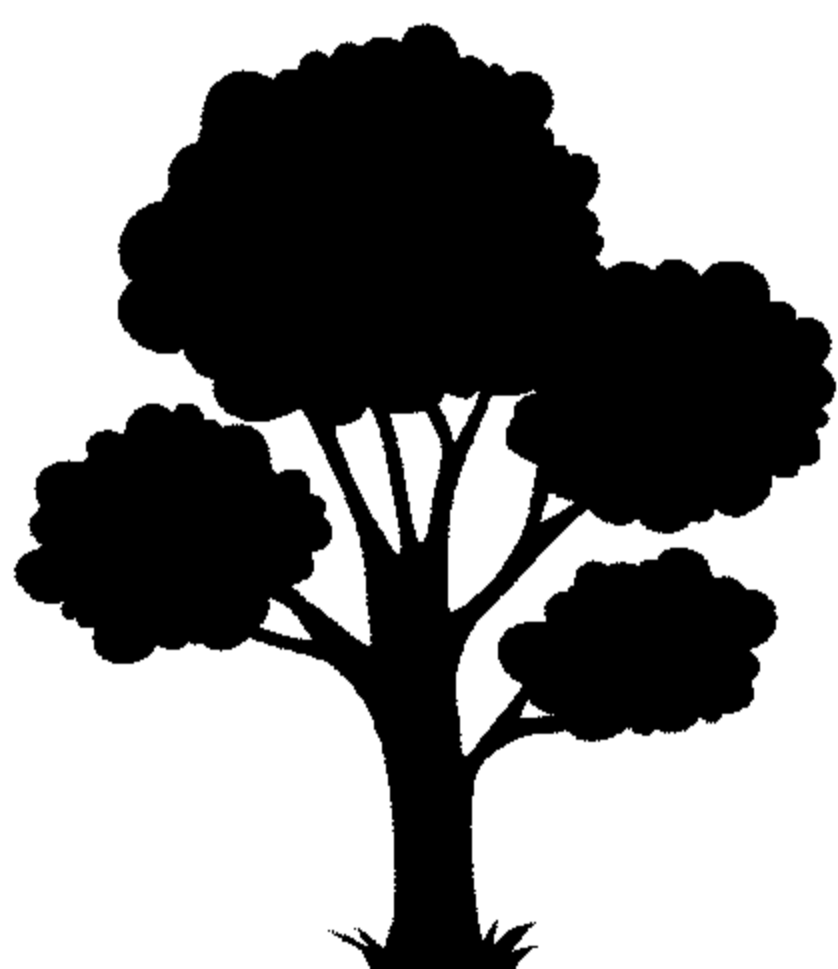
ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รูปภาพสำหรับกิจกรรม
เรื่อง ของเล่นใหม่

ต้นไม้

ดอกไม้

ร้องไห้

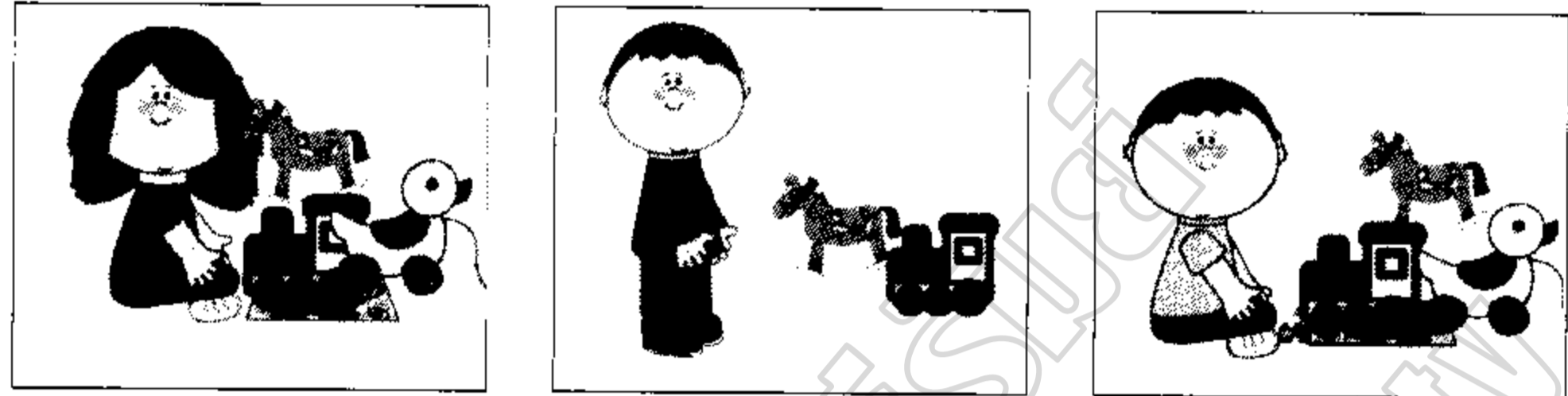

ของเล่น

ใบงานที่ 4

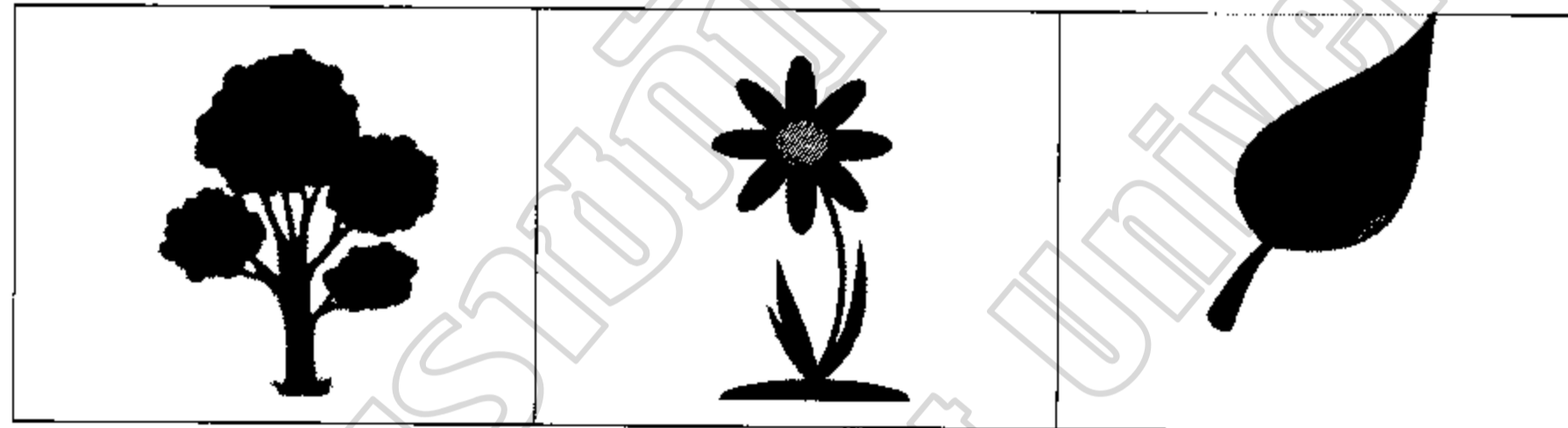
คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) เด็กผู้ชายกำลังนั่งอยู่ใกล้ของเล่น 3 ชิ้น

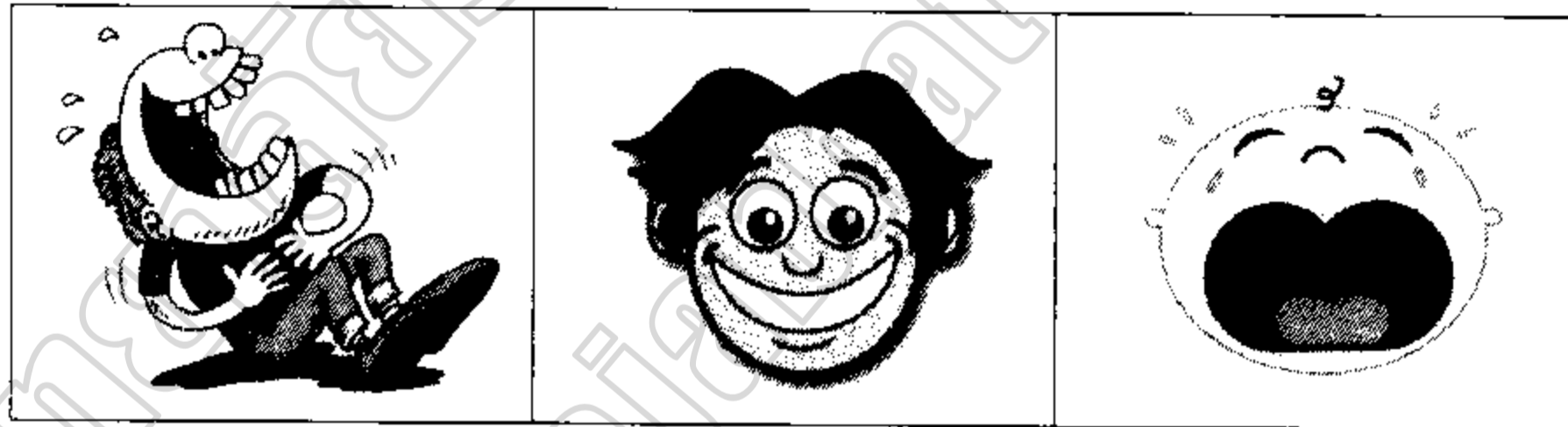

คำสั่ง ข้อ 2-3 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

2.) “ต้นไม้”

3.) “ร้องไห้”

คำสั่ง ข้อ 4-5 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

4.)

<p>ดอกไม้</p>	 ใบไม้	 ดอกไม้	 ตอไม้
<p>ของเล่น</p>	 ของเล่น	 กลองเพล	 มองเห็น

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจในการฟัง		การตอบคำถาม		การแสดงความคิดเห็น		การรู้ความหมาย		การเล่าเรื่องราว			
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		(5)
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน
นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้	ใบงาน	คะแนนรวม
		(5)	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 17

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 5 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัว	ชื่อหน่วย ผลไม้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามทีละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - ในนิทานเรื่องนี้ใครบ้าง
 - การที่ข้าวจีช่วยพ่อแม่ทำสวน เด็กๆคิดว่าพ่อแม่จะรู้สึกอย่างไรบ้าง
 - ผลไม้ที่เด็กๆรู้จักมีอะไรบ้าง
 - การรับประทานผลไม้มีผลดีต่อร่างกายอย่างไรบ้าง
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 18

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 5 (ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัว	ชื่อหน่วย ผลไม้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพทีละหน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยถามเด็กๆว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพุดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่หน้าจอนจบ
2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่หน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูเปิด โอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติการทำสวน แล้วให้เพื่อนทายว่าเป็น

การทำอะไร

- ปลุกต้นไม้
- พรวนดิน
- รดน้ำ
- เก็บผลไม้

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง ผลไม้ไทย พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรกบ้าน”
2. เพลงผลไม้ไทย
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ
 จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 19

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 5 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัว	ชื่อหน่วย ผลไม้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกชื่อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์การช่วยพ่อแม่ทำสวน
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ส้ม” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ส้ม” เช่น ในตะกร้ามีส้มสามผล ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “แดงโม” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “แดงโม” เช่น แม่ซื้อแดงโมมารับประทาน ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “กล้วย” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “กล้วย” เช่น หลังบ้านเรามีต้นกล้วย ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “มะขาม” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “มะขาม” เช่น หนูชอบกินมะขามหวาน ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง ผลไม้ไทย พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
2. บัตรภาพส้ม, แดงโม, กล้วย, มะขาม
3. เพลงผลไม้ไทย
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 20

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 5 (ครั้งที่ 4)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัว	ชื่อหน่วย ผลไม้
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ข้าวจีรักบ้าน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆ ว่า นิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจบบ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นกิจกรรมหลังอ่าน (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การรับประทานผลไม้
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง ผลไม้ไทย พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 5

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ข้าวจีรักบ้าน”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงผลไม้ไทย
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ

จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัตศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำใบงาน

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชาพันธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

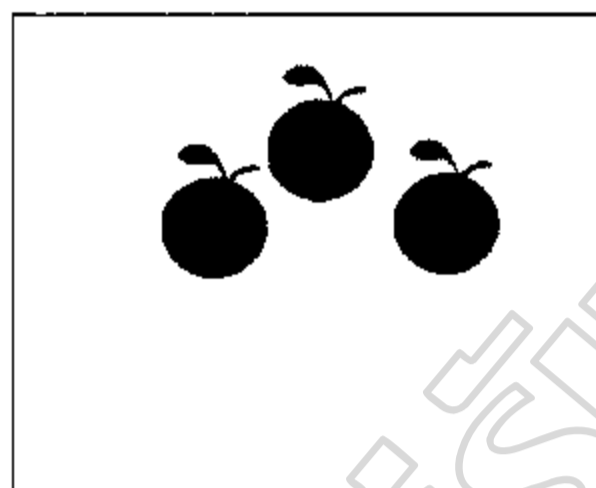
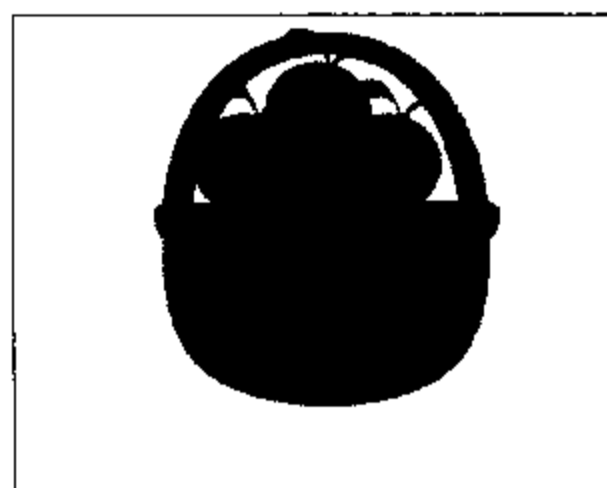
รูปภาพสำหรับกิจกรรม
เรื่อง ข้าวจีรักบ้าน

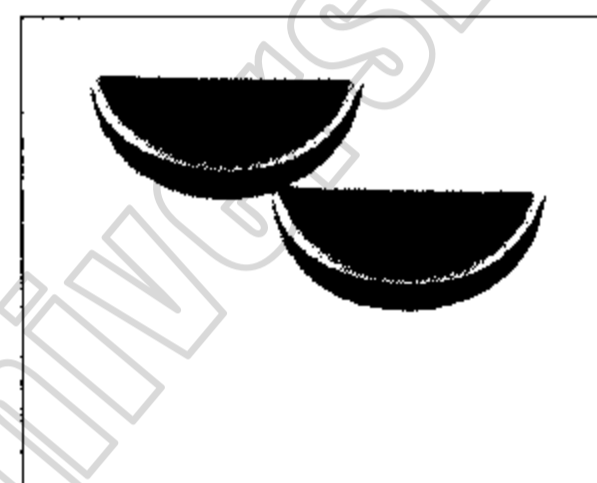
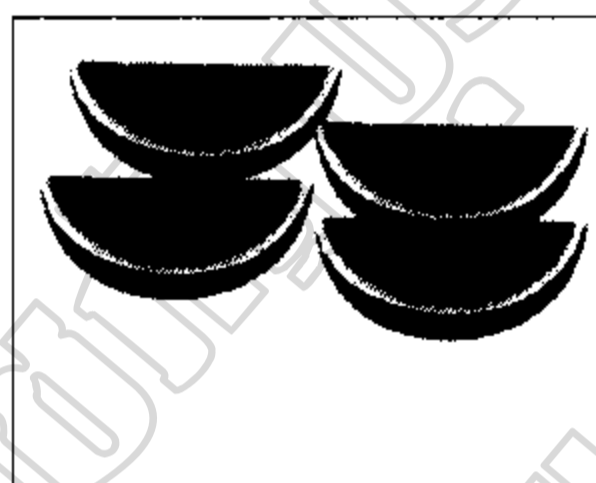
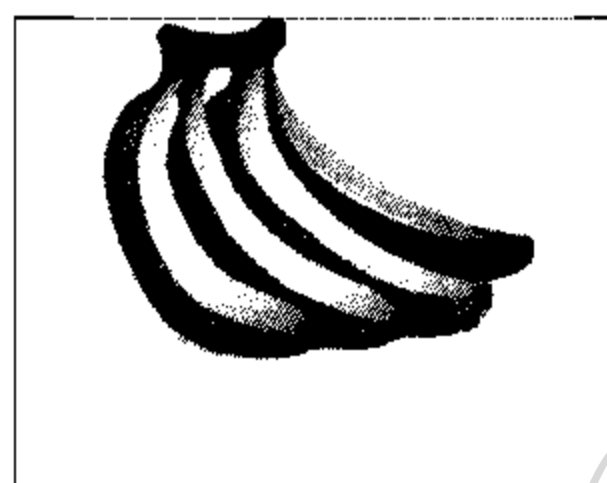
ใบงานที่ 5

คำสั่ง ข้อ 1-2 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) มีส้ม 3 ผลวางอยู่ในตะกร้า

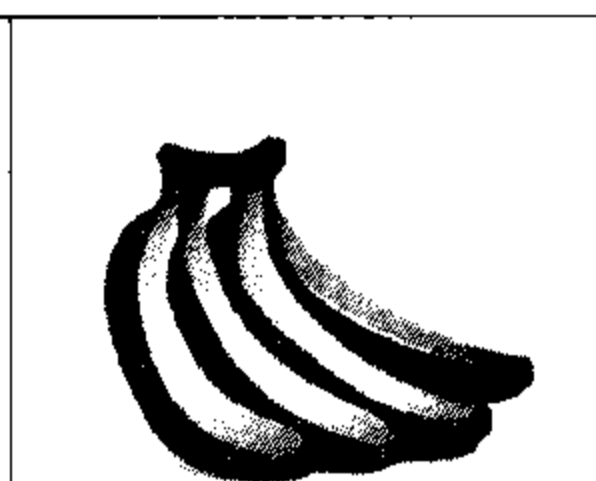
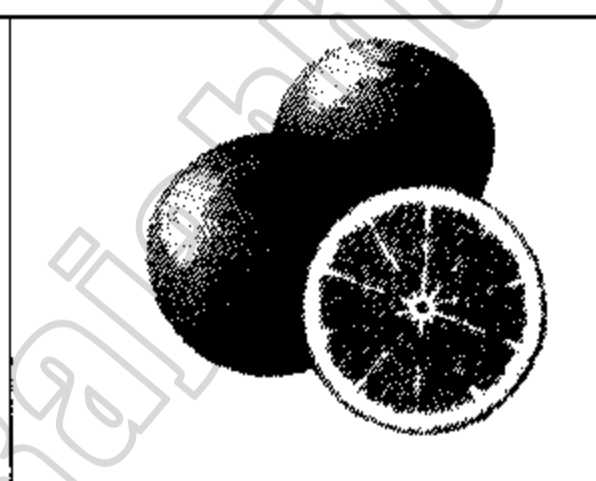
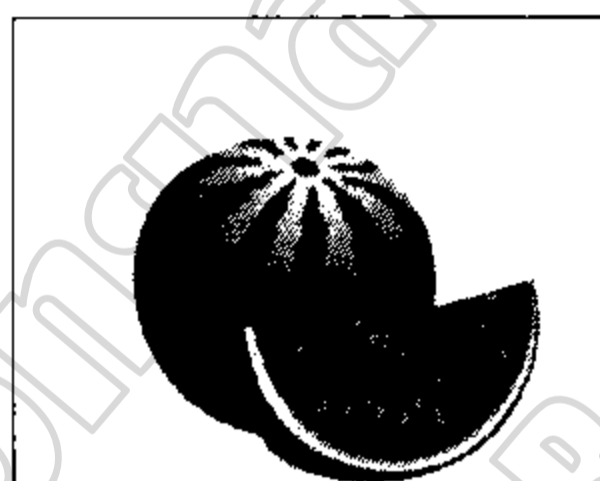

2.) แม่ผ่าแตงโมออกเป็น 4 ชิ้น

คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

3.) “กล้วย”

คำสั่ง ข้อ 4-5 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

4.)

มะขาม

5.)

แตงโม

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจใน การฟัง		การตอบ คำถาม		การแสดง ความคิดเห็น		การรู้ ความหมาย		การเล่า เรื่องราว			
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		(5)
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน
นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม	ใบงาน	คะแนนรวม
		การเรียนรู้		
		(5)	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 21

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 1)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ไข่
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กพูดบทร้อยกรองตามครูได้
3. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การพูดบทร้อยกรองตามครู
- การพูดแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก และให้ทายว่าน่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นตอนกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเริ่มเปิดหนังสือนิทานใหม่อีกหนึ่งรอบ โดยครูอ่านแล้วให้เด็กอ่านบทร้อยกรองตามที่ละประโยค ตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูใช้หุ่นนิ้วมือทักทายเด็กๆ แล้วถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้
 - ในนิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง
 - เพราะอะไร ไข่น้อยจึงหนีออกจากบ้าน และไปพบใครบ้าง
 - เด็กๆควรหนีพ่อแม่ไปเล่นคนเดียวหรือไม่ เพราะอะไร
 - อาหารอะไรบ้างที่ทำจากไข่
4. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มปรึกษากันเพื่อเล่าเรื่องราวในนิทาน
 - แต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าเรื่องราวในนิทานเท่าที่จำได้
 - ครูให้การเสริมแรง เพื่อเป็นกำลังใจให้เด็ก
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
2. หุ่นนิ้วมือ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ความสนใจในการฟังนิทาน
2. การตอบคำถาม

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการแสดงออกและการตอบคำถาม ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. ความสนใจในการฟังนิทาน

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การตอบคำถาม

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 22

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 2)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ไข่
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวประกอบหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การเล่าเรื่องราวตามรูปภาพที่หน้าประกอบหนังสือนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยถามเด็กๆว่าจำหนังสือนิทานเรื่องนี้ได้หรือเปล่า
ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพุดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้เด็กๆ ฟังซ้ำๆ ที่ละหน้าจนจบ
2. ให้เด็กๆ ช่วยกันเล่านิทานจากรูปภาพนิทานที่ละหน้าตามความเข้าใจตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กที่เป็นอาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติการทำอาหารจากไข่ แล้วให้เพื่อน

ทายว่าเป็นอาหารอะไร

- ไข่ดาว
- ไข่เจียว
- ไข่ต้ม

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆ ร่วมกันร้องเพลง แม่ไก่ออกไข่ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกตประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
2. เพลงแม่ไก่ออกไข่
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ
 จนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การแสดงความคิดเห็น

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 23

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 3)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ใจ
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ใจน้อยหาเพื่อน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กบอกชื่อภาพที่ครูกำหนดได้
4. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรองเรื่อง “ใจน้อยหาเพื่อน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรองเรื่อง “ใจน้อยหาเพื่อน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรองเรื่อง “ใจน้อยหาเพื่อน”
- การพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีที่มีความหมายจากบัตรภาพที่ครูกำหนด

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม
3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพูดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ

ขั้นดำเนินการกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังช้าๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูให้เด็กๆเล่าประสบการณ์การรับประทานอาหารที่ทำจากไข่ที่ตนชอบ
3. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
4. ครูให้เด็กบอกชื่อภาพจากบัตรภาพคำที่มีในนิทานเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
5. ครูให้เด็กๆพูดประโยค หรือวลีจากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ดังนี้
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ไก่” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ไก่” เช่น แม่ไก่เขี่ยหาอาหาร ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ไข่” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ไข่” เช่น มีไข่ห้าฟองอยู่ในตะกร้า ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “ม้า” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “ม้า” เช่น หนูชอบขี่ม้า ฯลฯ
 - ครูพูดพร้อมกับยกบัตรคำที่มีรูปภาพคำว่า “หมู” ให้เด็กๆพูดตาม จากนั้นให้เด็กพูดประโยคหรือวลีที่มีคำว่า “หมู” เช่น พ่อเลี้ยงหมูไว้ในคอก ฯลฯ
6. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
7. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง แม่ไก่ออกไข่ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
2. สังเกต ประเมินผล

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
2. บัตรภาพไก่, ไข่, ม้า, หมู
3. เพลงแม่ไก่ออกไข่
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการพูดชื่อภาพ และพูดเป็นประโยคหรือวลีของเด็ก ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การรู้ความหมาย / แต่งประโยค

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเคชานนท์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 24

แผนการจัดประสบการณ์ การใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง	ชั้นอนุบาลปีที่ 2
สัปดาห์ที่ 6 (ครั้งที่ 4)	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัว	ชื่อหน่วย ไข่
ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเสริมประสบการณ์	นิทานร้อยกรองเรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....	เวลา 09.30 น. – 10.00 น. (30 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองจัดประสบการณ์กับเด็ก จะช่วยให้เด็กได้ฝึกการพูด และฝึกการฟัง ซึ่งจะทำให้เด็กมีพื้นฐานความพร้อมด้านภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กฟังเรื่องราวด้วยความสนใจ
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการพูด การตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้
3. เพื่อให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

นิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”

ประสบการณ์สำคัญ

- การฟังนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานร้อยกรอง เรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การวาดภาพจากนิทานร้อยกรองเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
- การเล่าเรื่องราวจากภาพที่วาด
- การทำใบงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสร้างความสนใจในหนังสือโดยชักชวนให้เด็กดูภาพจากหน้าปก แล้วถามเด็กๆว่า จานิทานเรื่องนี้ได้หรือไม่ นิทานเรื่องนี้ชื่อเรื่องอะไร
2. ครูบอกชื่อเรื่อง ให้เด็กพูดตาม

3. ให้อาสาสมัครบอกข้อปฏิบัติในการฟัง และพุดขณะที่ฟังครูอ่านหนังสือ
ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที)

1. ครูอ่านนิทานในหนังสือให้นักเรียนฟังซ้ำๆที่หน้าจอนจบ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้เด็กๆแบ่งกลุ่มวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน และช่วยกันเล่าเรื่องราวจากรูป

ที่วาด

4. ครูให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ

ขั้นสรุปกิจกรรม (5 นาที)

1. ครูขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การรับประทานอาหารที่ทำจากไข่
2. ครูและเด็กๆร่วมกันร้องเพลง แม่ไก่ออกไข่ พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเพลง
3. สังเกตประเมินผล
4. เด็กทำใบงานที่ 6

สื่อประกอบกิจกรรม

1. หนังสือนิทานร้อยกรองเรื่อง “ไข่น้อยหาเพื่อน”
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. สีเทียน
5. เพลงแม่ไก่ออกไข่
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

สังเกตและบันทึกพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. การเล่าเรื่องราว
2. การทำใบงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

ในการเลือกใช้อาสาสมัคร ครูควรพยายามจูงใจให้เด็กได้แสดงออกหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสุนันท์ ประนัคศรี)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดประสบการณ์

1. การเล่าเรื่องราว

ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ปฏิบัติ.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

2. การทำแบบฝึก

คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

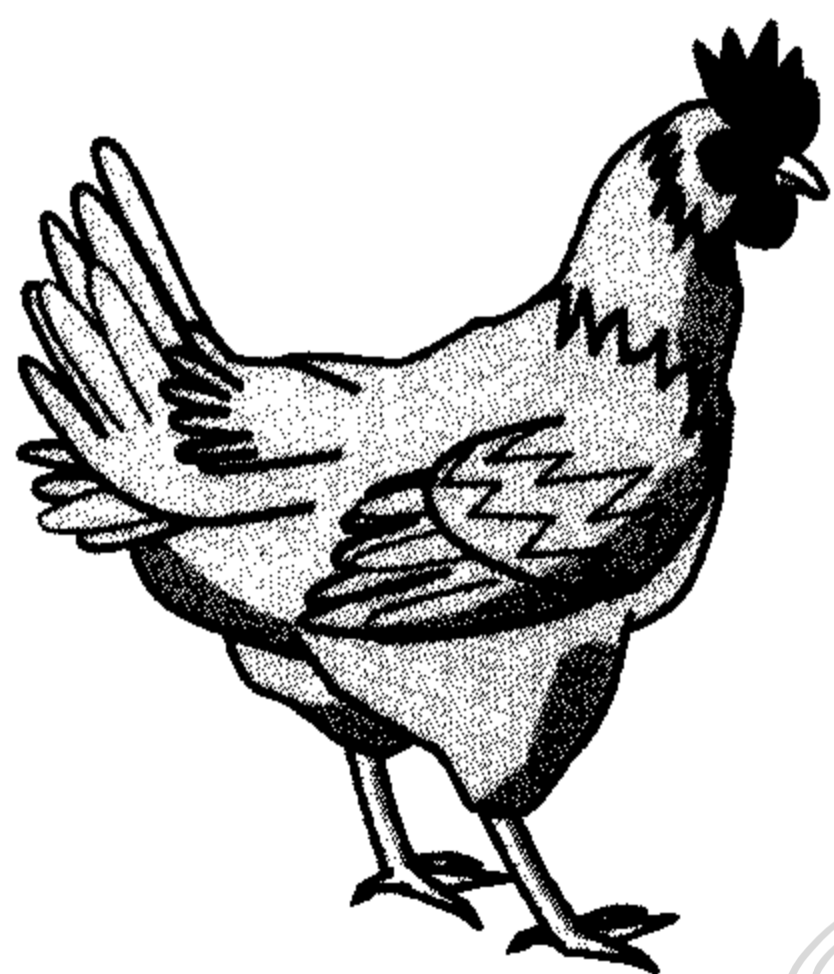
ลงชื่อ.....ครูผู้จัดประสบการณ์

(นางสรวิทย์ พวงเคชานนท์)

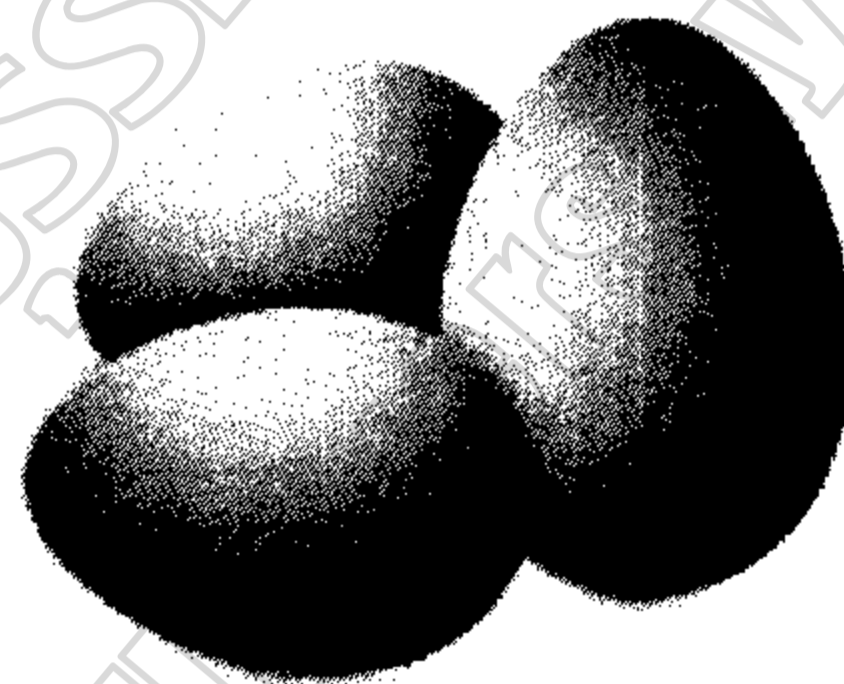
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงข่อย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

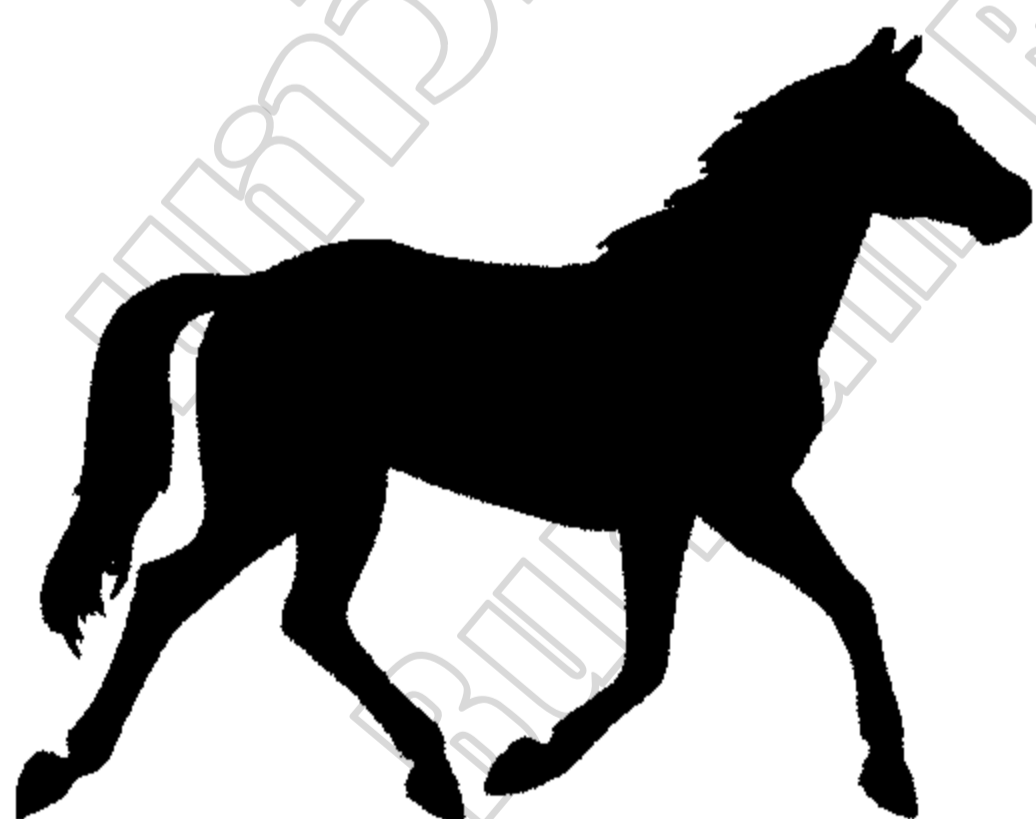
รูปภาพสำหรับกิจกรรม
เรื่อง ไข่น้อยหาเพื่อน

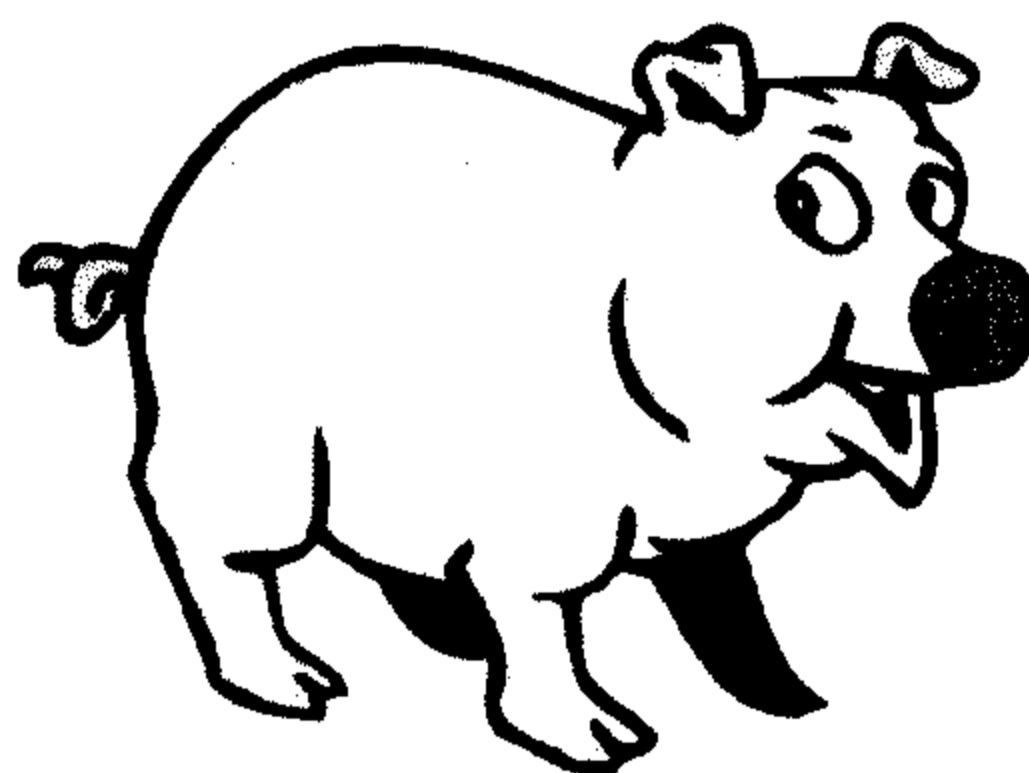
ไก่

ไข่

ม้า

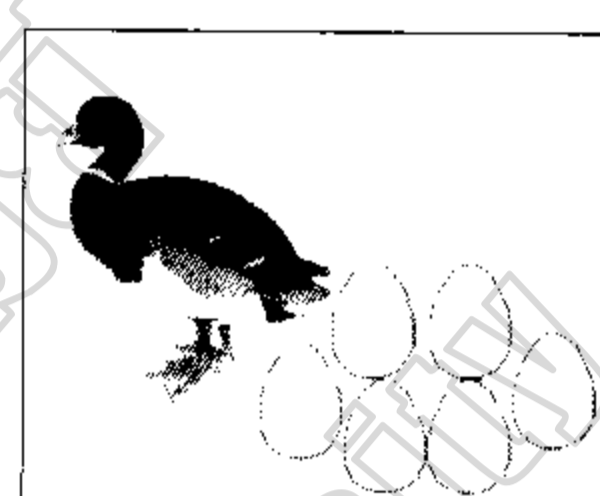
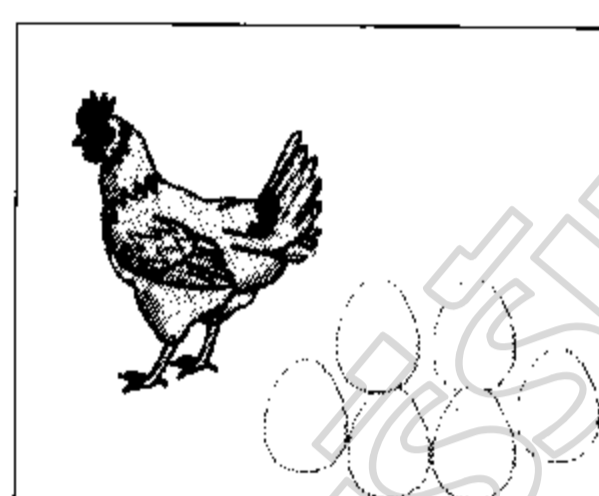
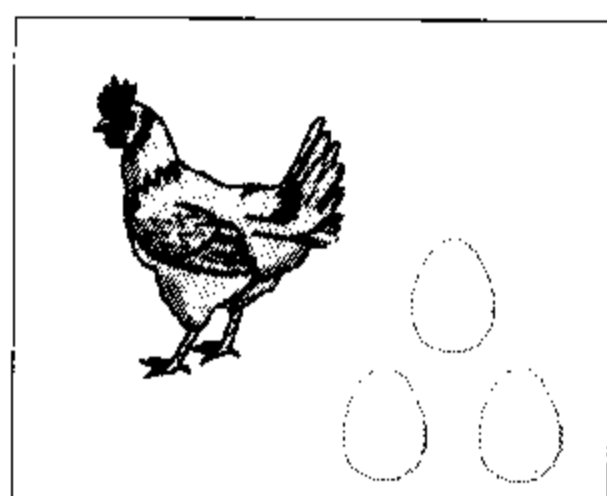

หมู

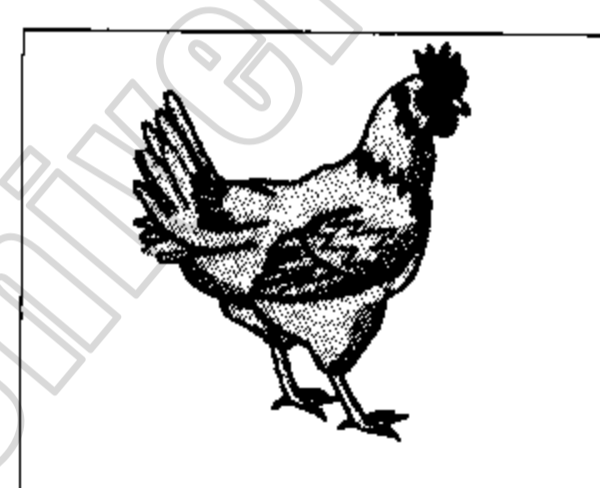
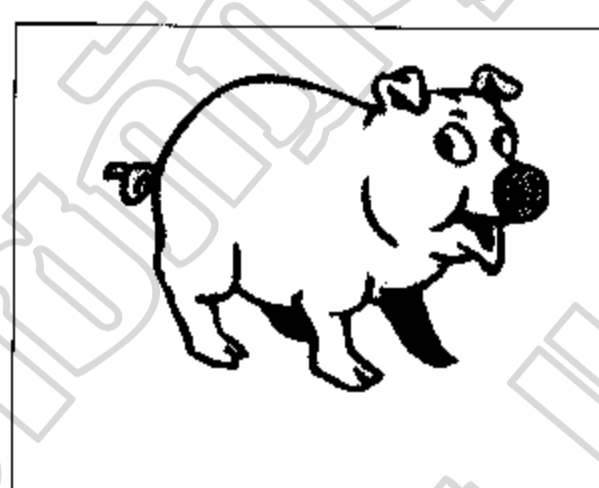
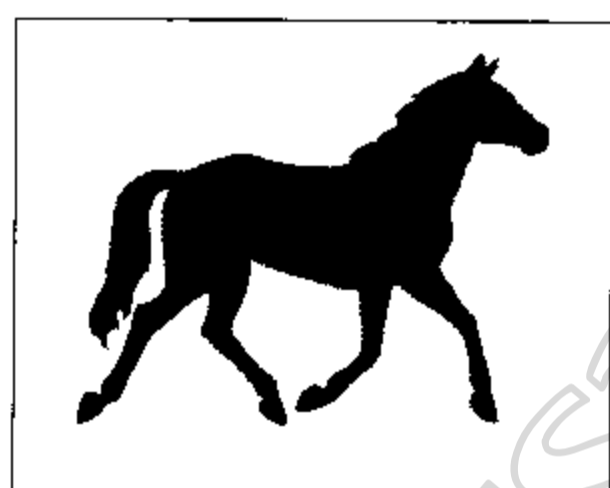
ใบงานที่ 6

คำสั่ง ข้อ 1-2 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) แม่ไก่ออกไข่มา 6 ฟอง

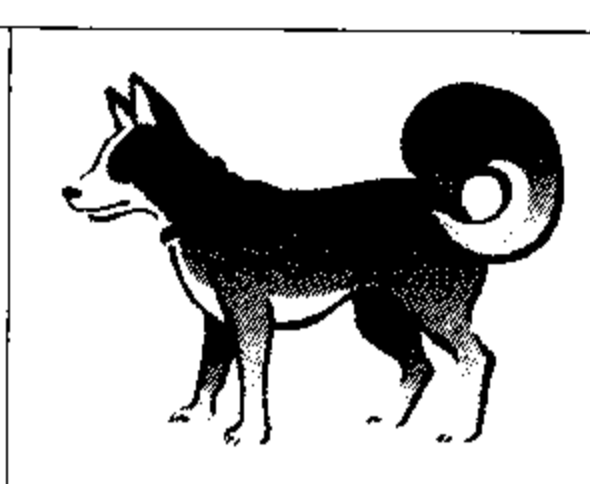
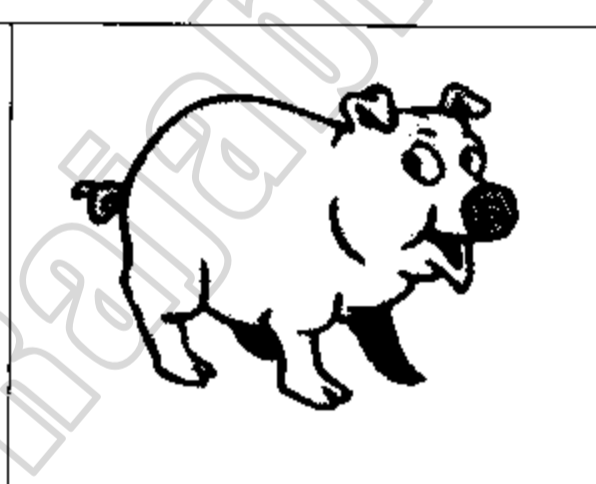
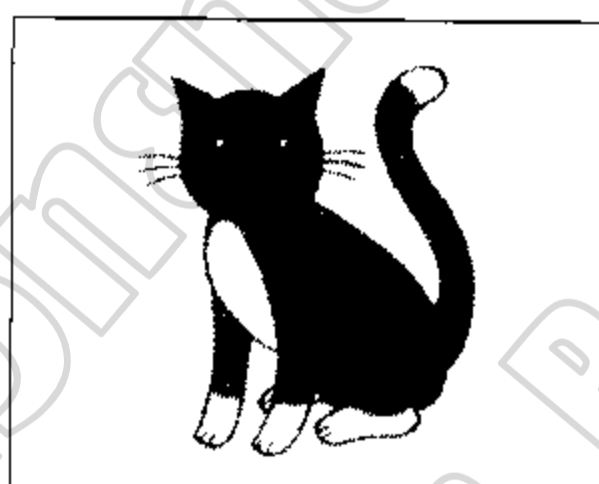

2.) ม้าเดินเร็วกว่าหมู หมูเดินเร็วกว่าไก่ สัตว์ชนิดใดเดินเร็วที่สุด

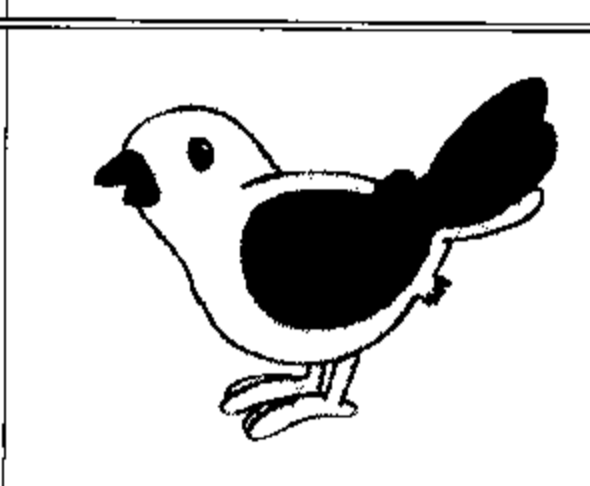
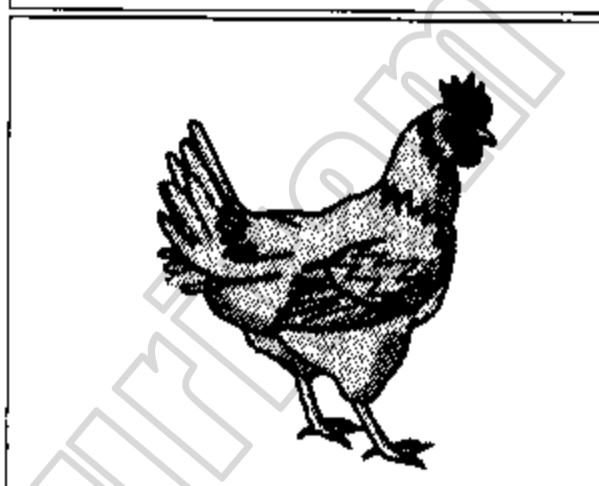

คำสั่ง ข้อ 3-4 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

3.) “หมู”

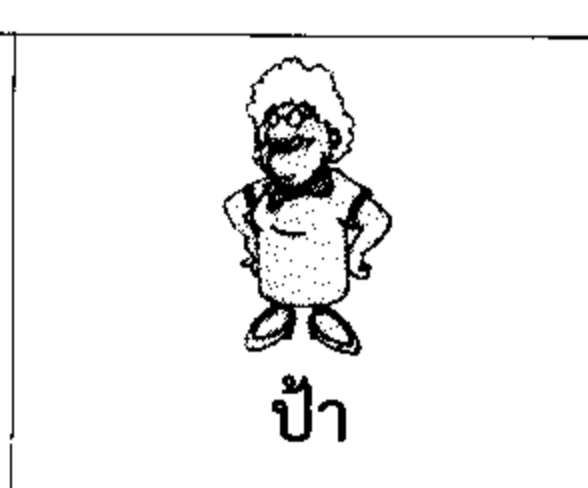
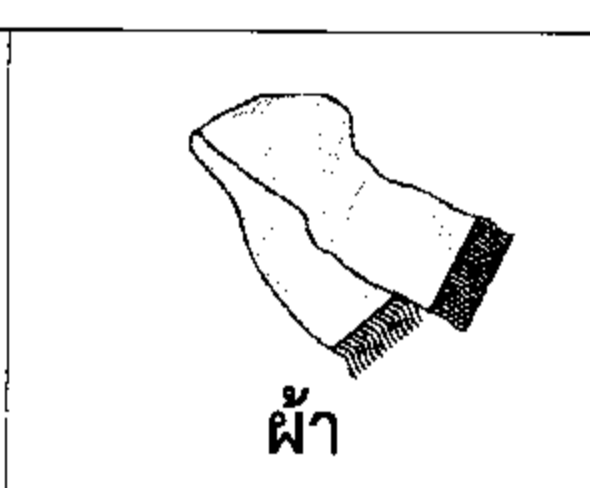
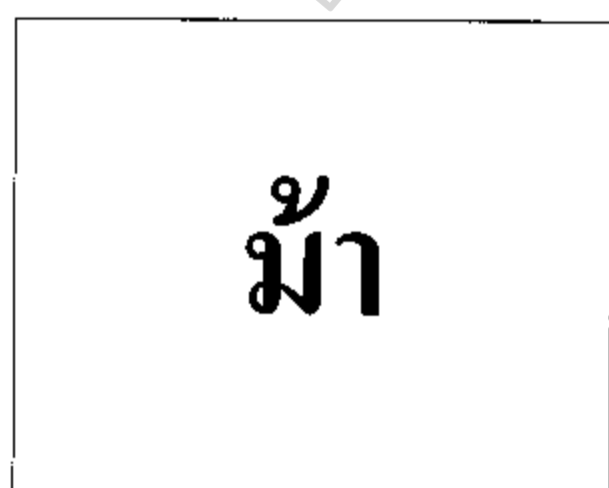

4.) “ไก่”

คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

5.)

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2

นิทานเรื่อง.....

ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละด้าน

ที่	พฤติกรรมการเรียนรู้										รวม คะแนน	
	ความสนใจใน การฟัง		การตอบ คำถาม		การแสดง ความคิดเห็น		การรู้ ความหมาย		การเล่า เรื่องราว			
	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)	(1)	(0)		(5)
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
รวม												
เฉลี่ย												
ร้อยละ												

หมายเหตุ

คะแนน

1

หมายถึง

ปฏิบัติ

คะแนน

0

หมายถึง

ไม่ปฏิบัติ

แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน

นิทานเรื่อง

ที่	ชื่อ - สกุล	ด้านพฤติกรรม การเรียนรู้	ใบงาน	คะแนนรวม
		(5)	(5)	(10)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
	รวม			
	เฉลี่ย			
	ร้อยละ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา

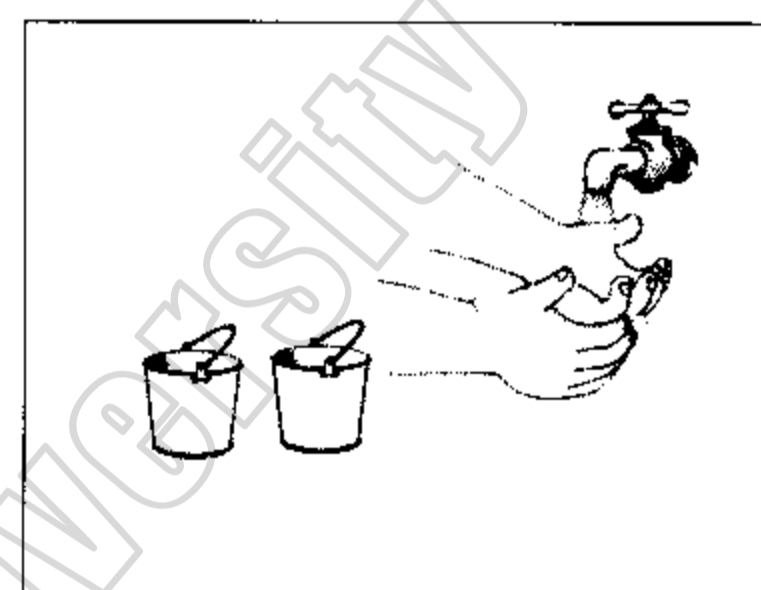
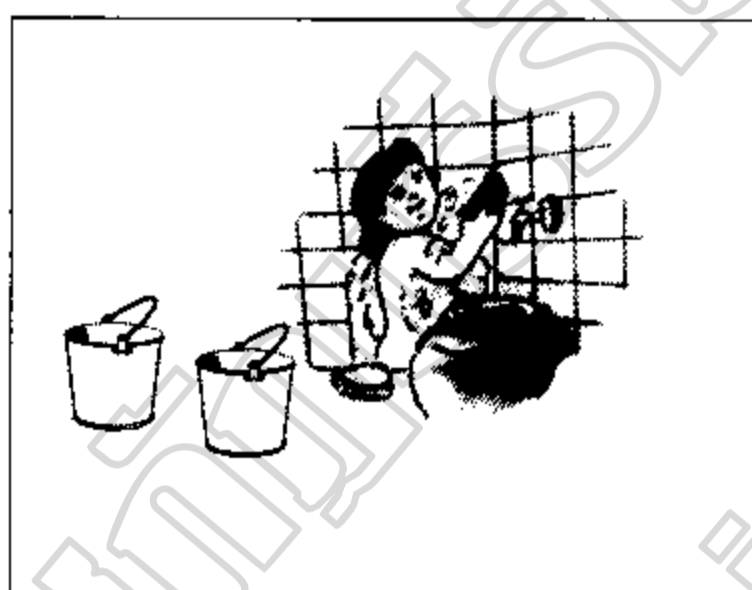
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2

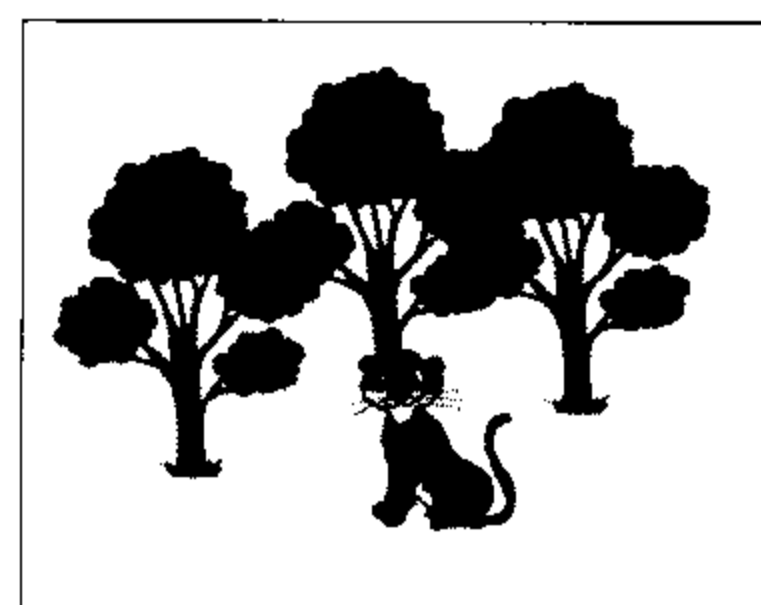
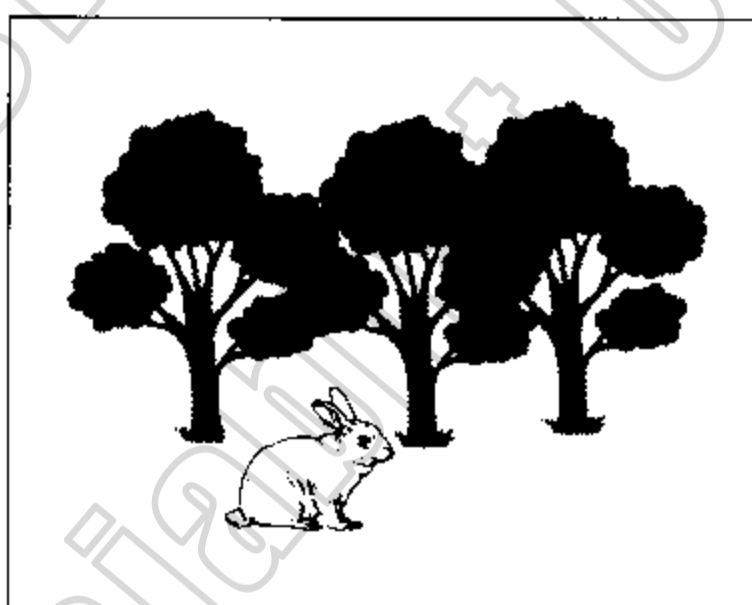
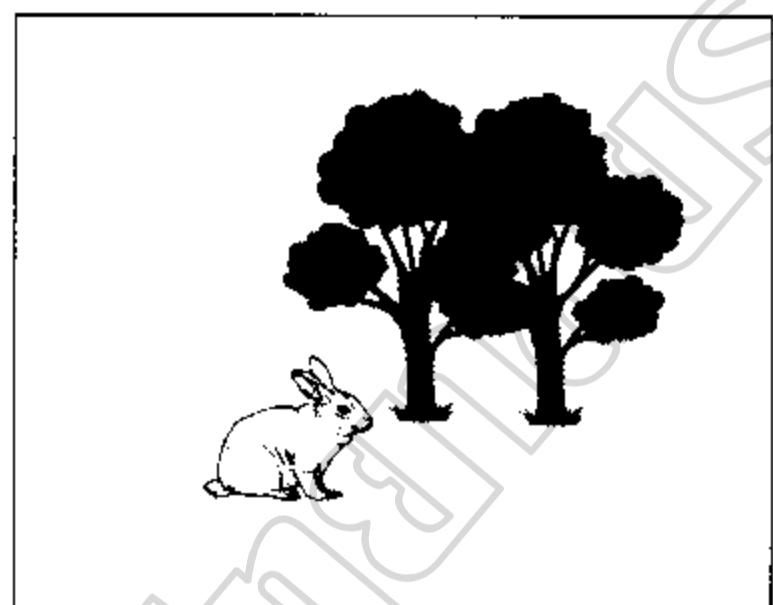
ชื่อ.....เลขที่.....คะแนน.....

คำสั่ง ข้อ 1-10 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง (ความเข้าใจในการฟัง)

1.) วันนี้ลูกพี่ใช้น้ำไป 2 ถังในการอาบน้ำ

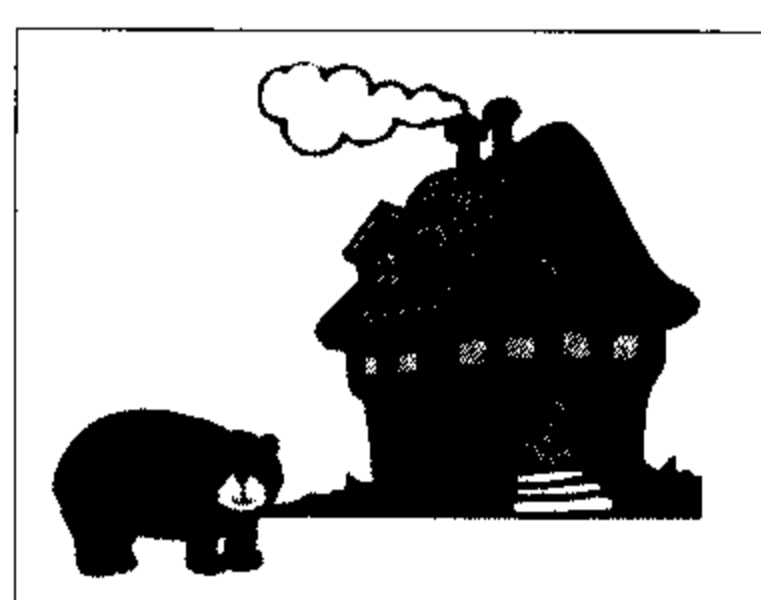
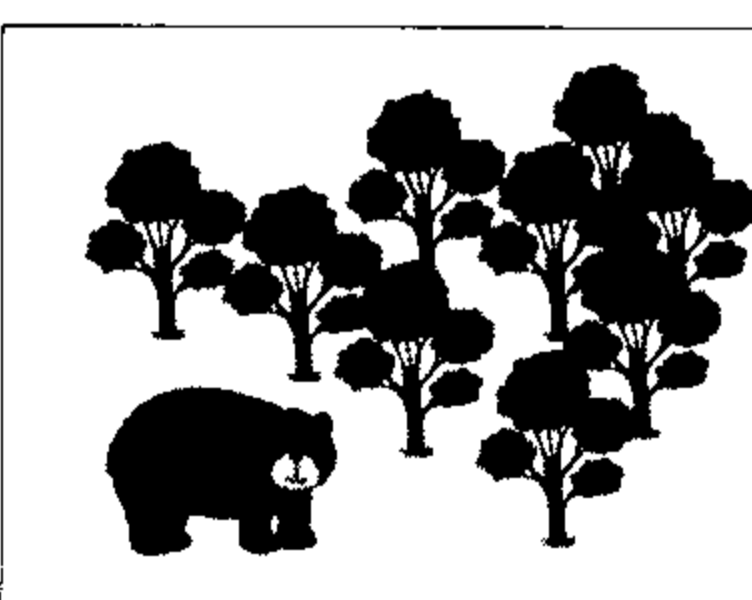
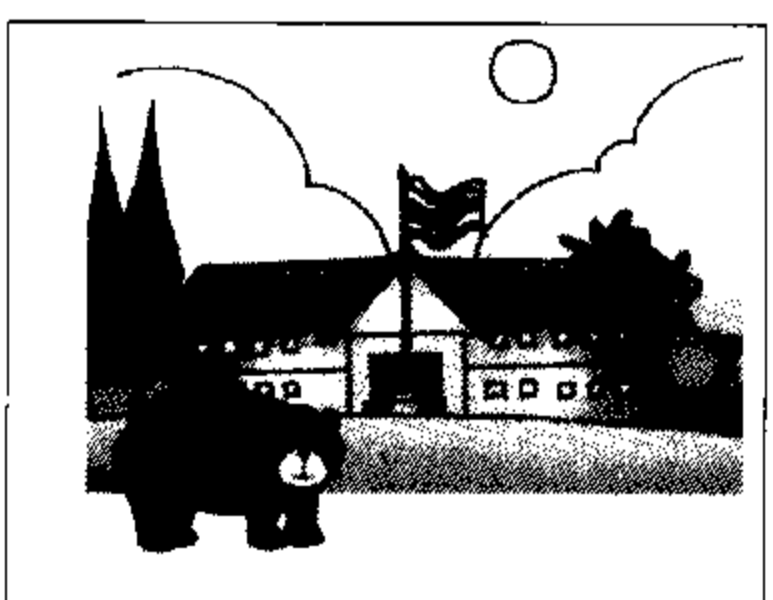
2.) กระต่ายน้อยนอนอยู่ใต้ต้นไม้ 3 ต้น

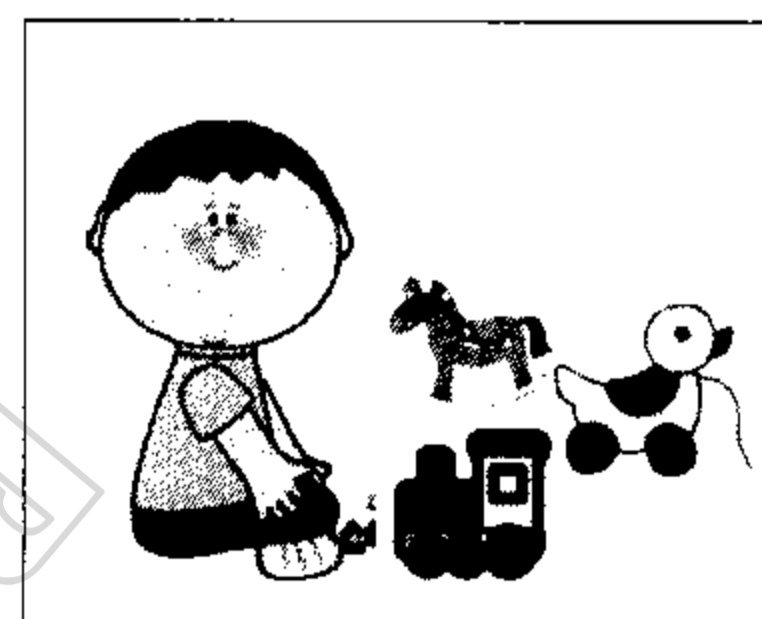
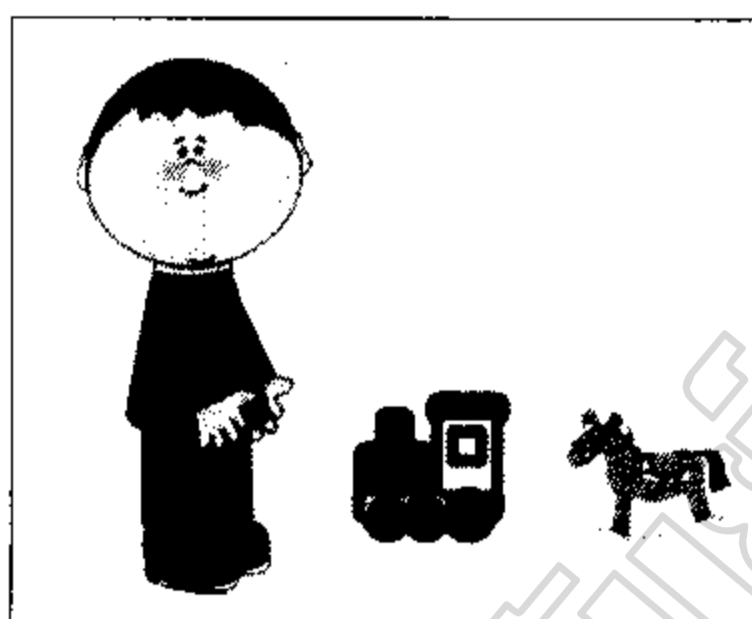
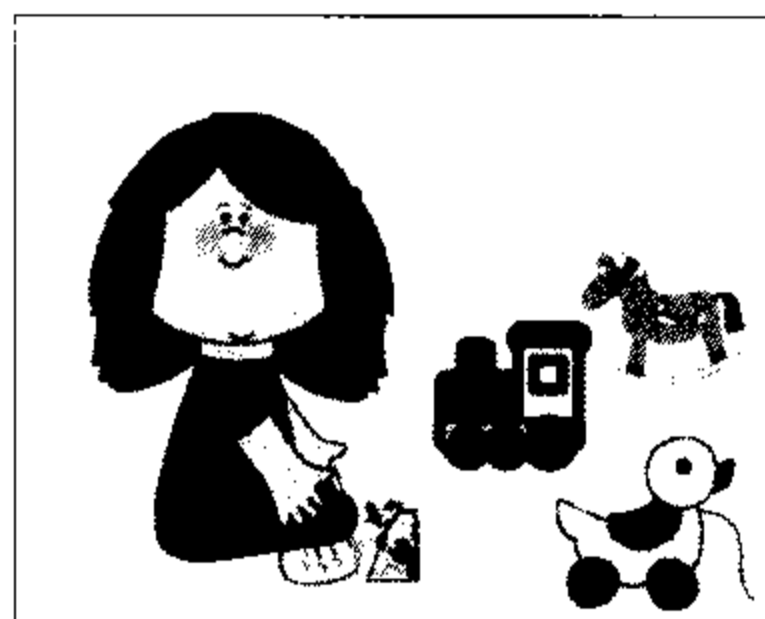
3.) พ่อและแม่กำลังช่วยกันรดน้ำต้นไม้

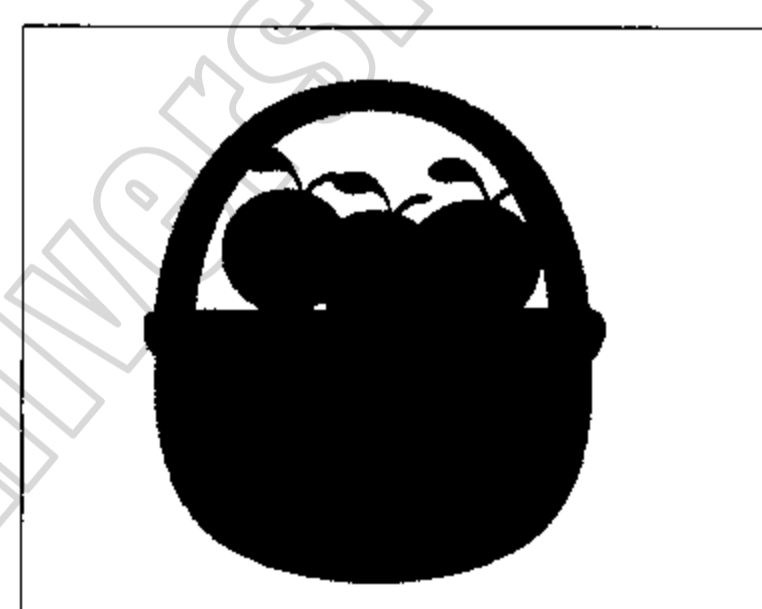
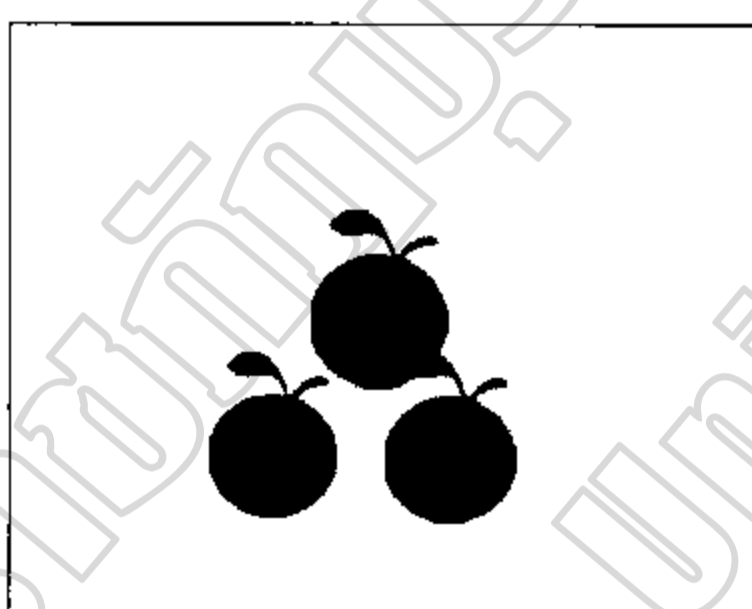
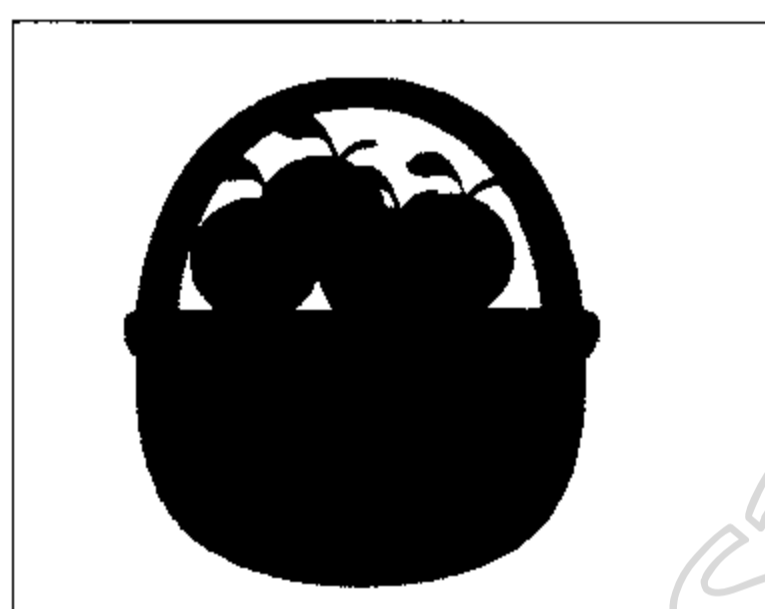
4.) หมิน้อยไปเที่ยวในป่าที่มีแต่ต้นไม้

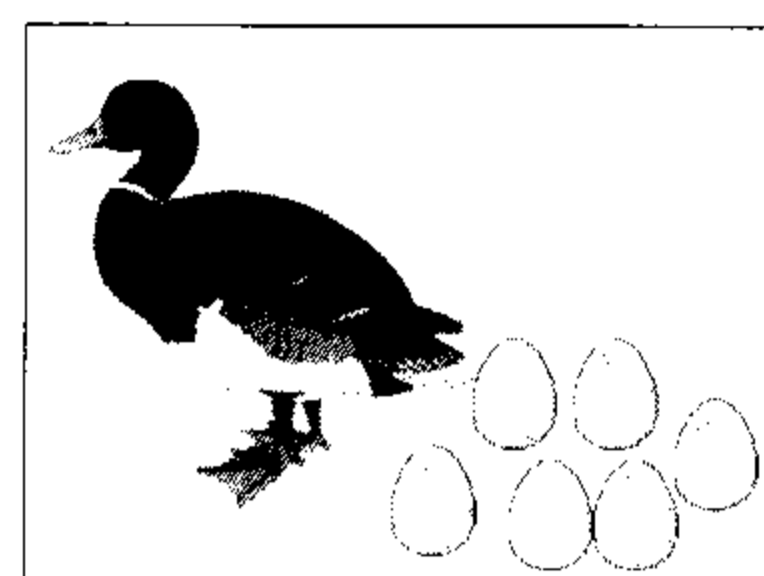
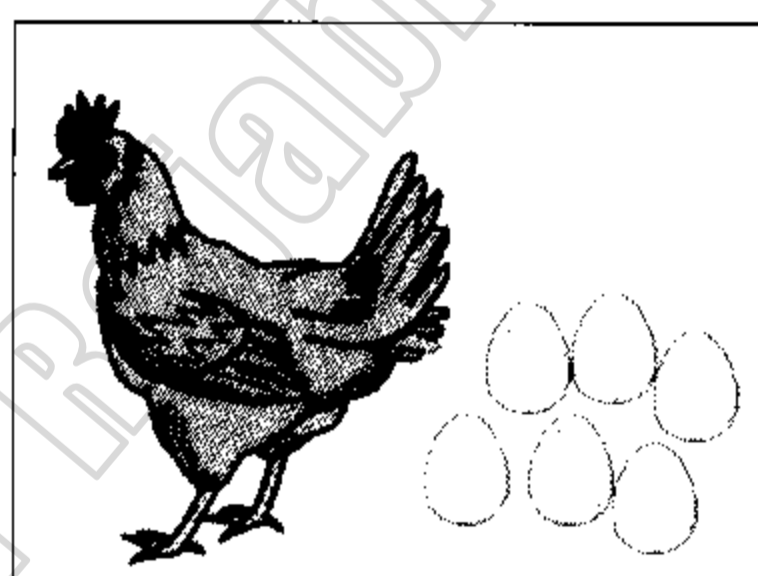
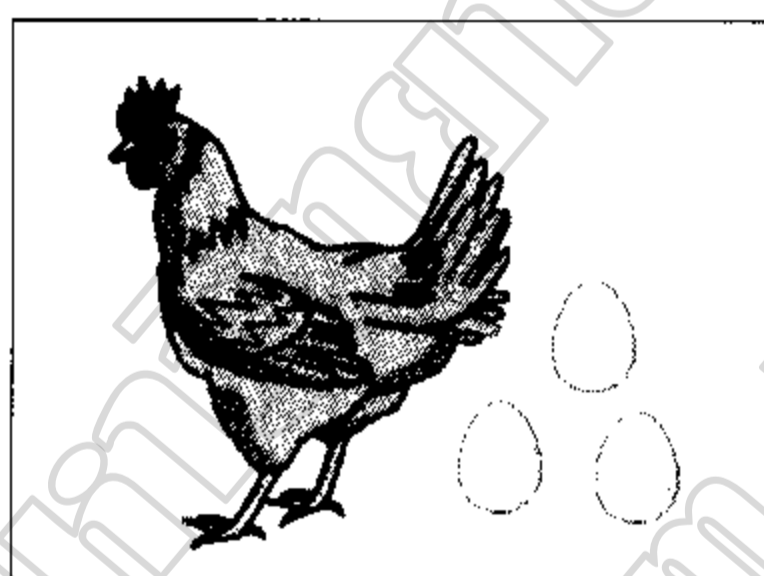
5.) เด็กผู้ชายกำลังนั่งอยู่ใกล้ของเล่น 3 ชิ้น

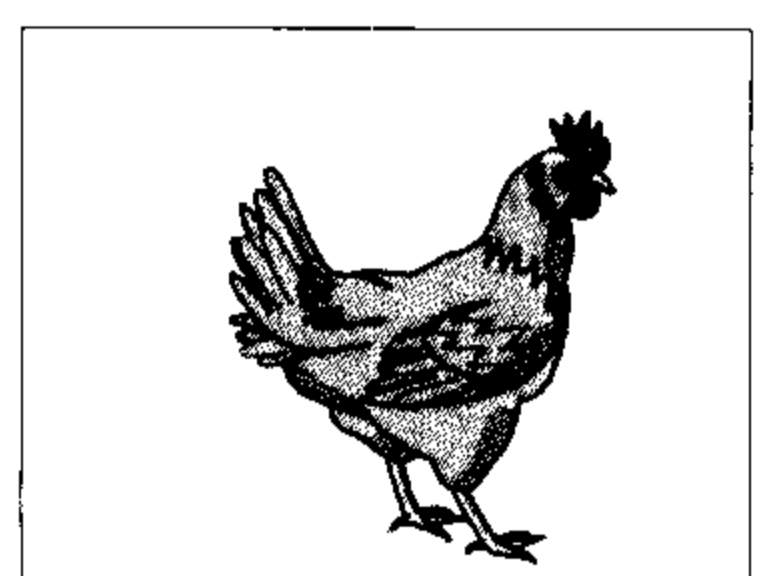
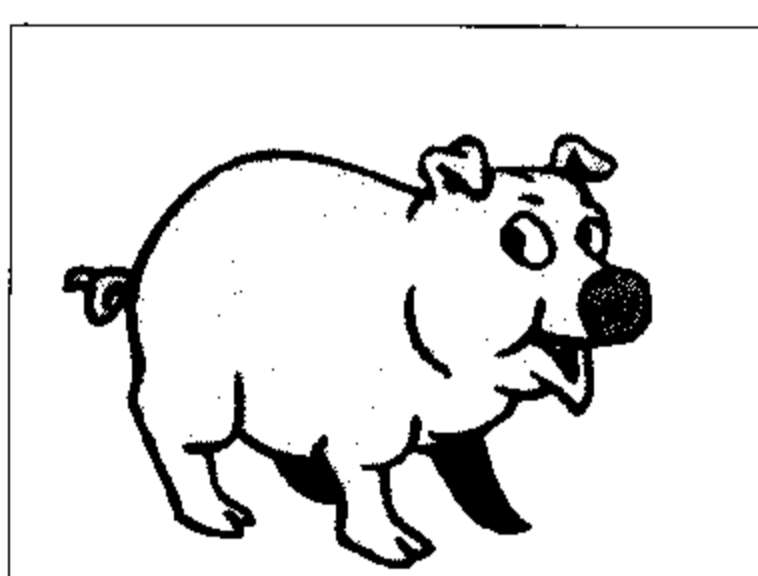
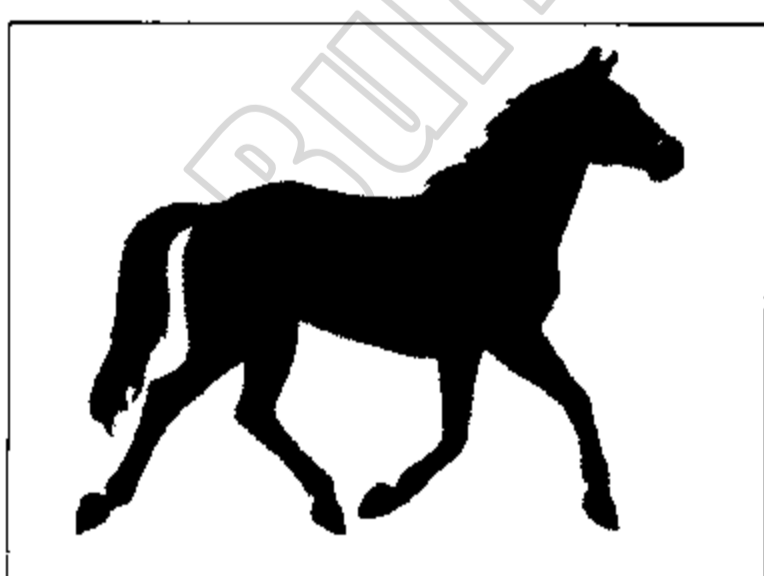
6.) มีส้ม 3 ผลวางอยู่ในตะกร้า

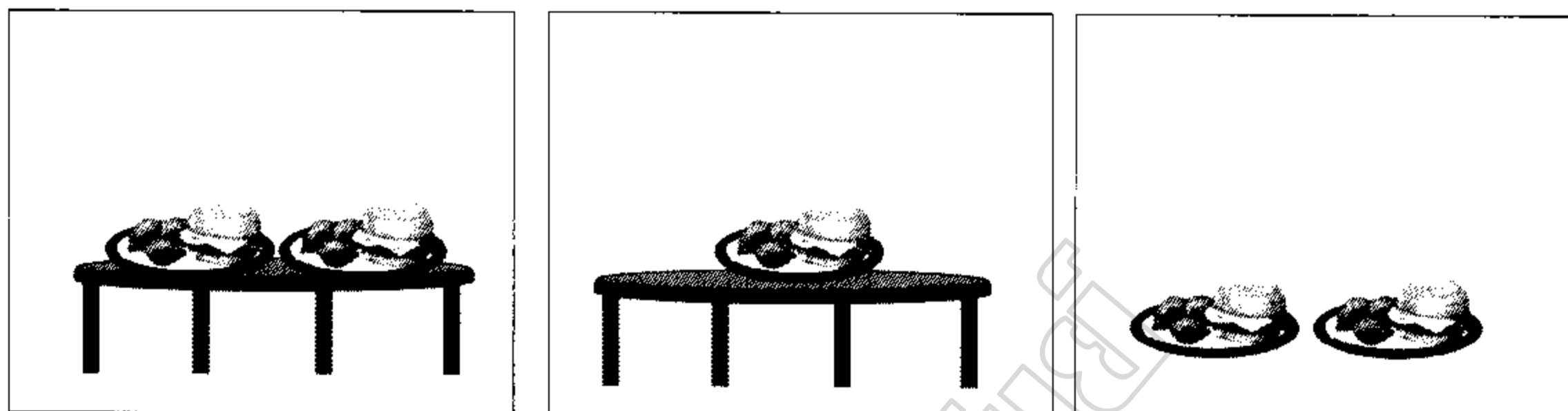
7.) แม่ไก่ออกไข่มา 6 ฟอง

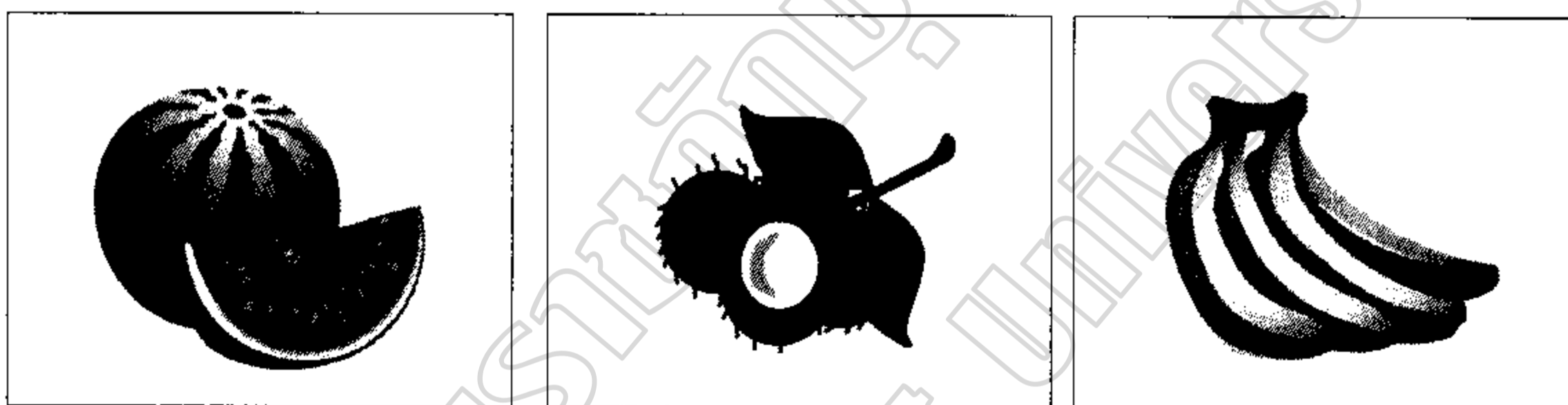
8.) ม้าเดินเร็วกว่าหมู หมูเดินเร็วกว่าไก่ สัตว์ชนิดใดเดินเร็วที่สุด

9.) แม่ทำอาหาร 2 จานวางไว้บนโต๊ะ

10.) กล้วยหวานกว่าแตงโม เงาะหวานกว่ากล้วย ผลไม้ชนิดใดหวานที่สุด

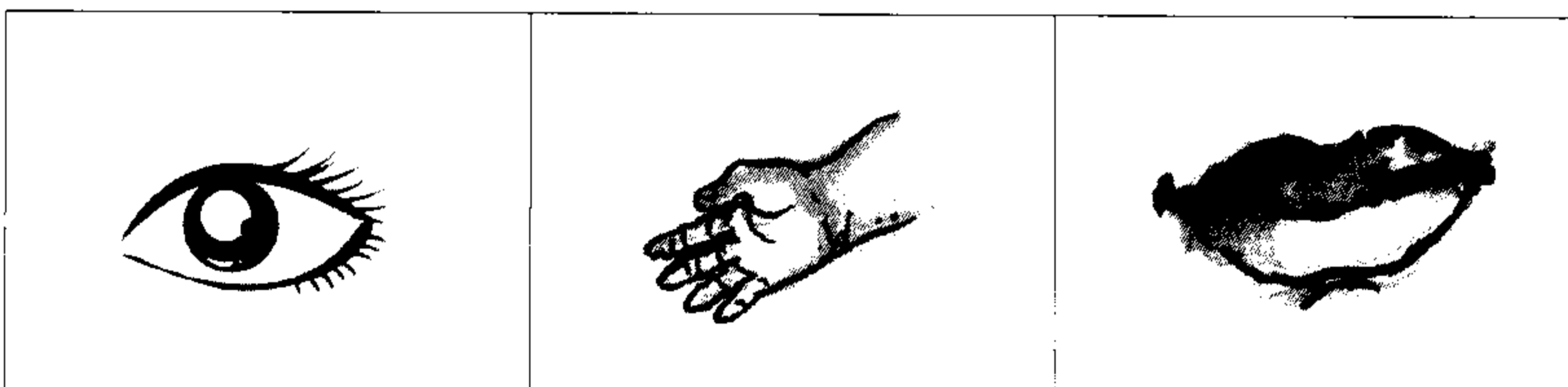

คำตั้ง ข้อ 11-20 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม (การรู้ความหมายของคำศัพท์)

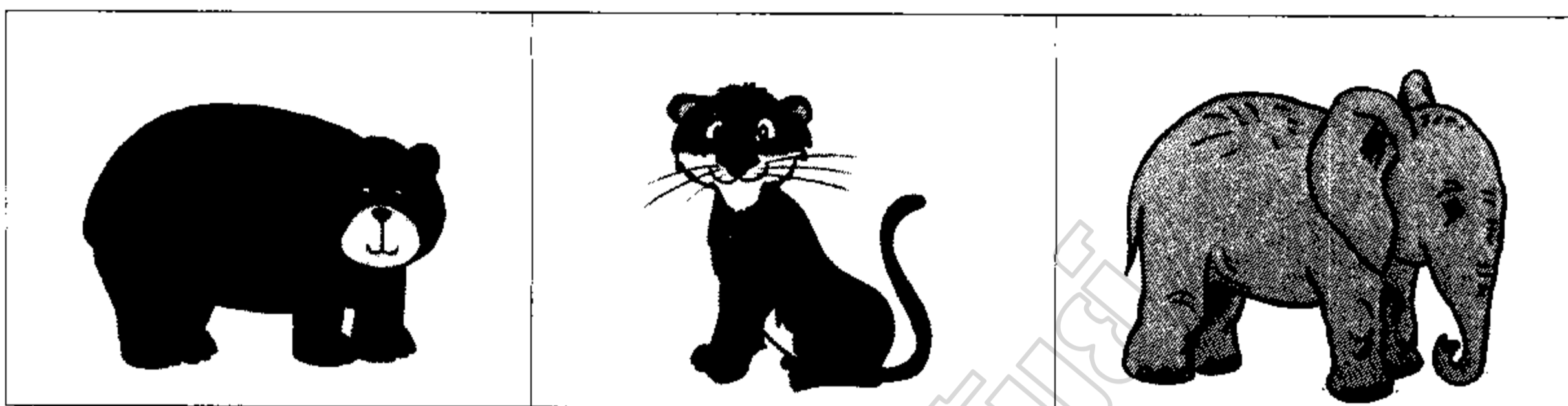
11.) “ปาก”

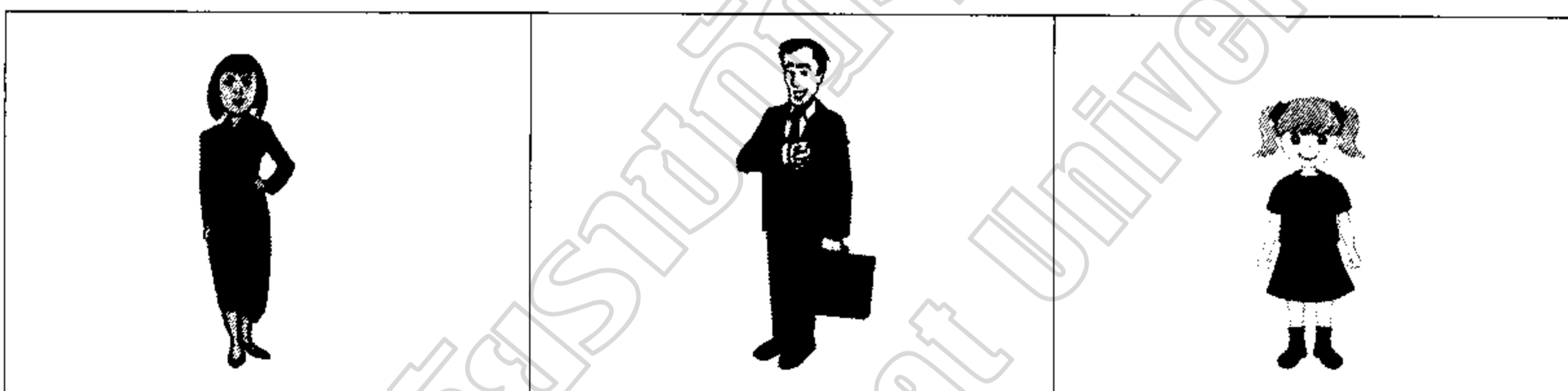
12.) “มือ”

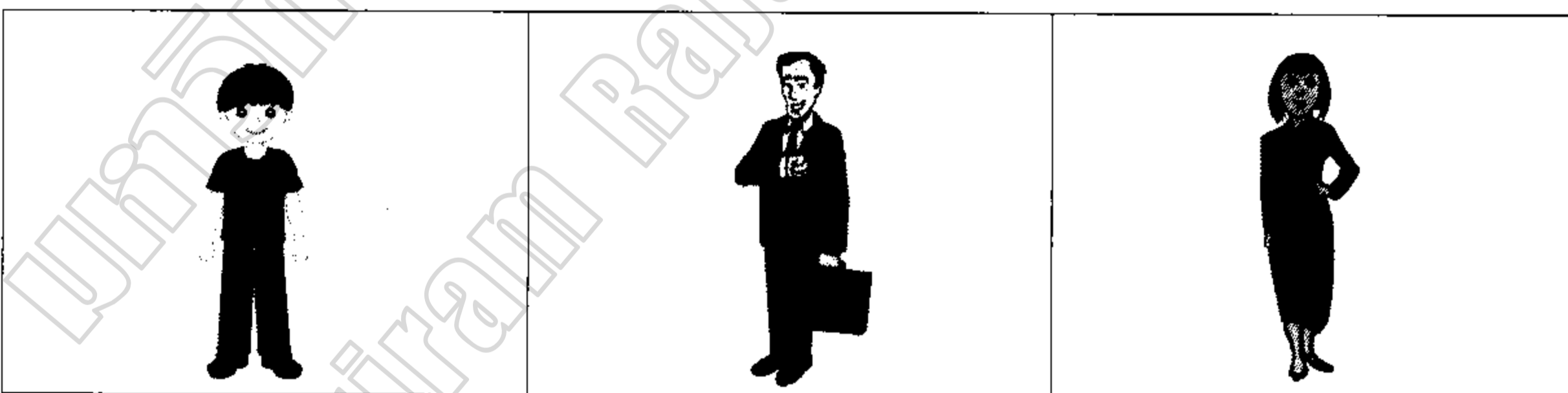
13.) “ช้าง”

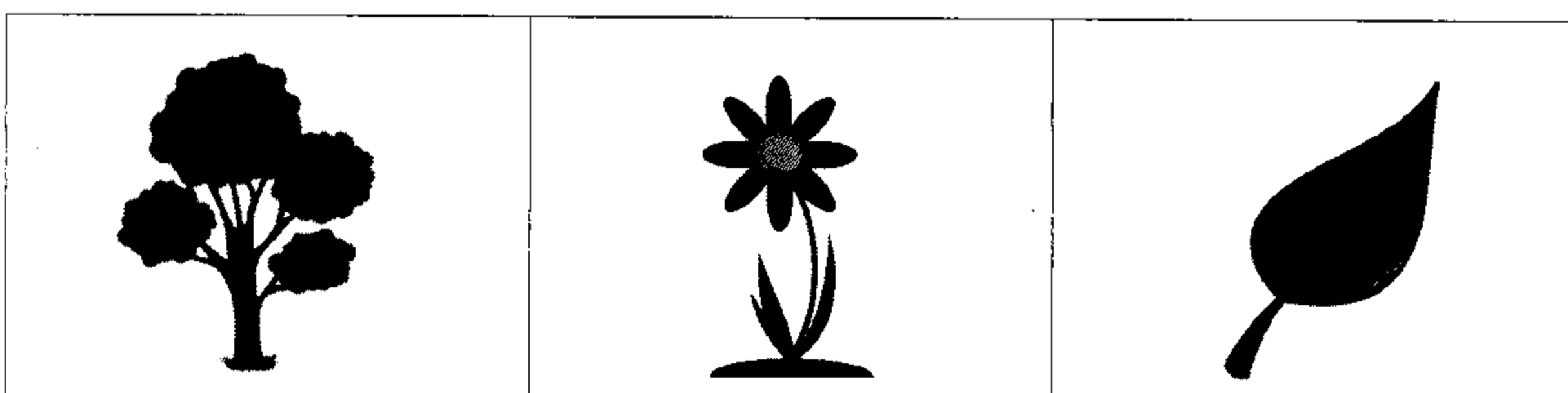
14.) “พ่อ”

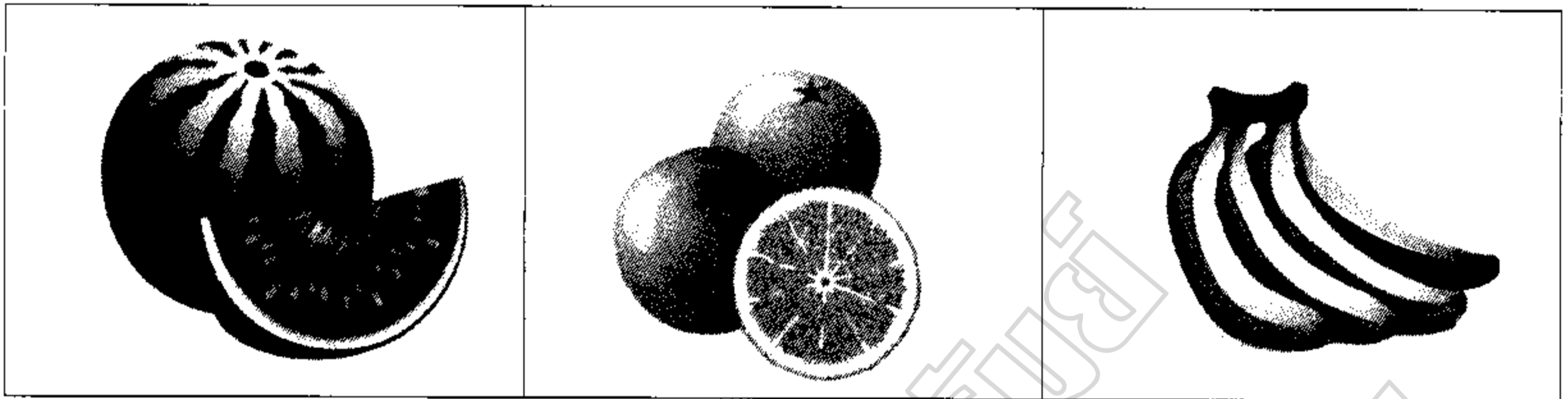
15.) “แม่”

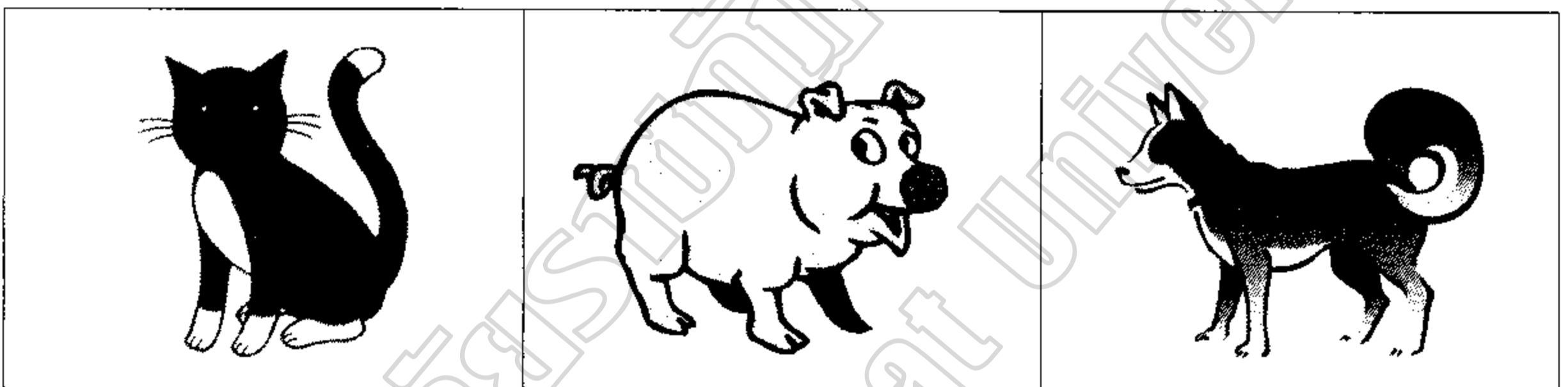
16.) “ต้นไม้”

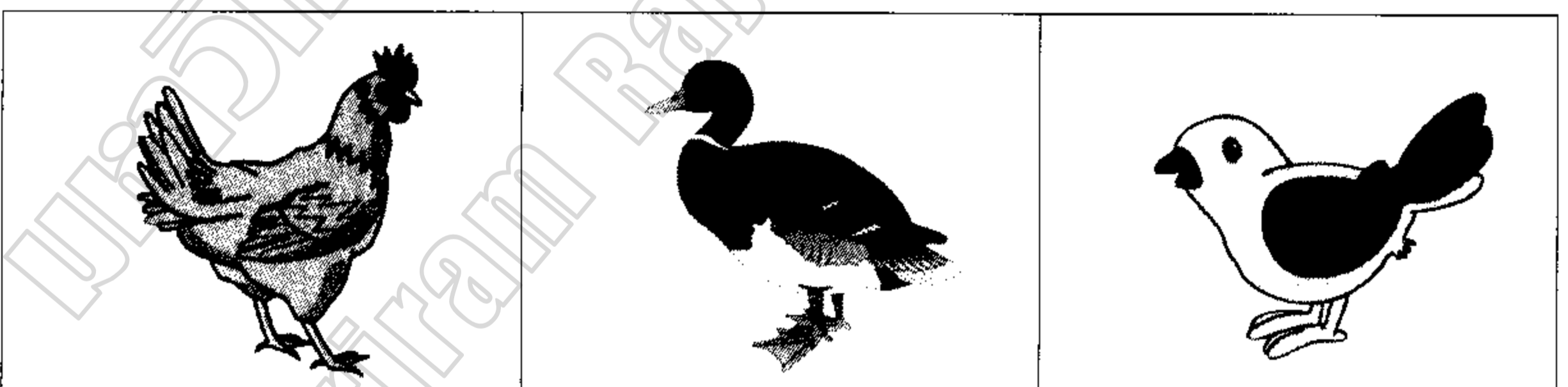
17.) “กล้วย”

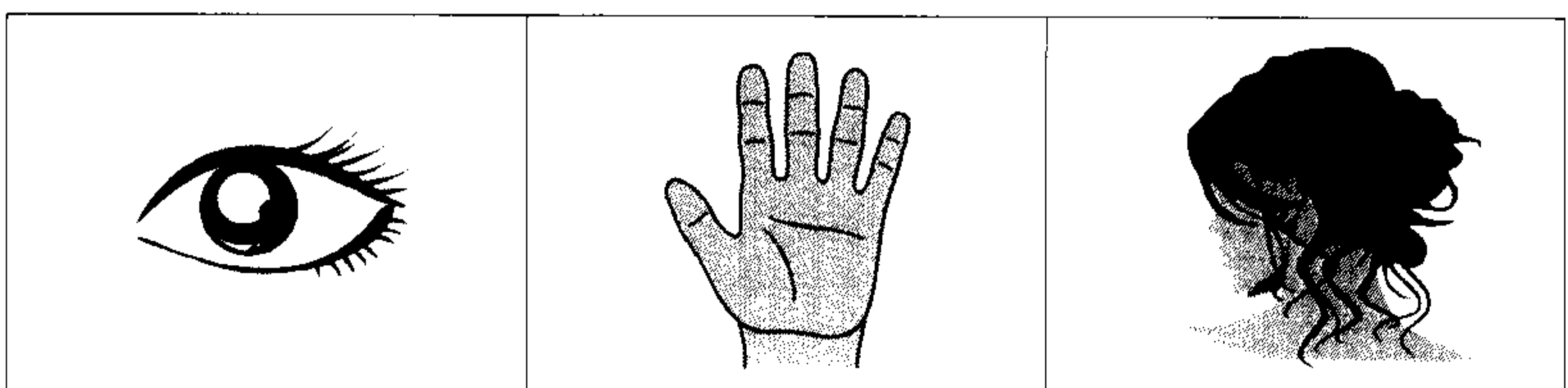
18.) “หมู”

19.) “ไก่”

20.) “ผม”

คำสั่ง ข้อ 21-30 ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ (ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์)

- 21.)
แปรงฟัน
แมลงวัน |
แปรงฟัน |
แข่งขัน |
|----------------|--|--|--|
- 22.)
อาบน้ำ
ดื่มน้ำ |
รดน้ำ |
อาบน้ำ |
|---------------|--|--|---|
- 23.)
หมี
หมี |
หวี |
ปลี |
|------------|---|--|--|
- 24.)
ดอกไม้
ใบไม้ |
ดอกไม้ |
ตอไม้ |
|---------------|--|---|--|
- 25.)
มะขาม
มะยม |
มะขาม |
มะนาว |
|--------------|---|--|--|

26.)

<p>แตงโม</p>	 แตงโม	 ส้มโอ	 ตาโต
--------------	---	--	---

27.)

<p>ม้า</p>	 ม้า	 ผ้า	 ป้า
------------	--	---	---

28.)

<p>ตา</p>	 กา	 ตา	 ฝา
-----------	--	---	---

29.)

<p>นอน</p>	 สอน	 หมอน	 นอน
------------	---	---	--

30.)

<p>เกาะ</p>	 เกาะ	 เบาะ	 เงาะ
-------------	--	---	---

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย
ที่เรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็น
ของนักเรียน

เกณฑ์การประเมินมีดังนี้

3 หมายถึงพอใจมาก

2 หมายถึงพอใจปานกลาง

1 หมายถึงพอใจน้อย

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
1. หนังสือนิทาน			
1.1 ขนาด (หนูจับหนังสือได้เหมาะสมไหม)			
1.2 รูปภาพ (รูปภาพสวยงามไหม)			
2. เนื้อเรื่อง			
2.1 สนุกน่าสนใจ (หนูชอบนิทานที่ครูเล่าไหม)			
2.2 ภาษาเหมาะสม (หนูฟังนิทานแล้วเข้าใจไหม)			
2.3 ข้อคิด (หนูได้ข้อคิดดี ๆ จากนิทานไหม)			
3. การเล่านิทาน			
3.1 ลีลาการเล่า (ครูเล่าสนุกไหม)			
3.2 น้ำเสียง (ชอบเสียงที่ครูเล่าไหม)			
3.3 เวลา (ครูใช้เวลาเล่านิทานเหมาะสมไหม)			
4. กิจกรรมหลังการเล่า			
4.1 การปฏิบัติกิจกรรม (ชอบกิจกรรมหลังจากฟังนิทานไหม)			
4.2 การประเมินผล (หนูปฏิบัติกิจกรรมได้หรือไม่)			
รวม			

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานร้อยกรอง

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา

**แบบประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานร้อยกรอง
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2**

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยให้ระดับค่าคะแนน
การประเมินดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ	3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. รูปเล่ม					
1.1 ขนาด					
1.2 การเย็บเล่ม					
1.3 จำนวนหน้า					
2. ภาพประกอบ					
2.1 ขนาดของภาพ					
2.2 ความชัดเจนสวยงาม					
2.3 ความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
2.4 เหมาะสมกับวัย					
3. เนื้อเรื่อง					
3.1 เข้าโครงเรื่องสนุกสนานสนใจ					
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย					
3.3 ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์					
4. คุณค่าด้านการพัฒนาทางภาษา					
4.1 พัฒนาพฤติกรรมด้านการฟังและการพูด					
4.2 พัฒนาความรู้ด้านความหมายของคำ					

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

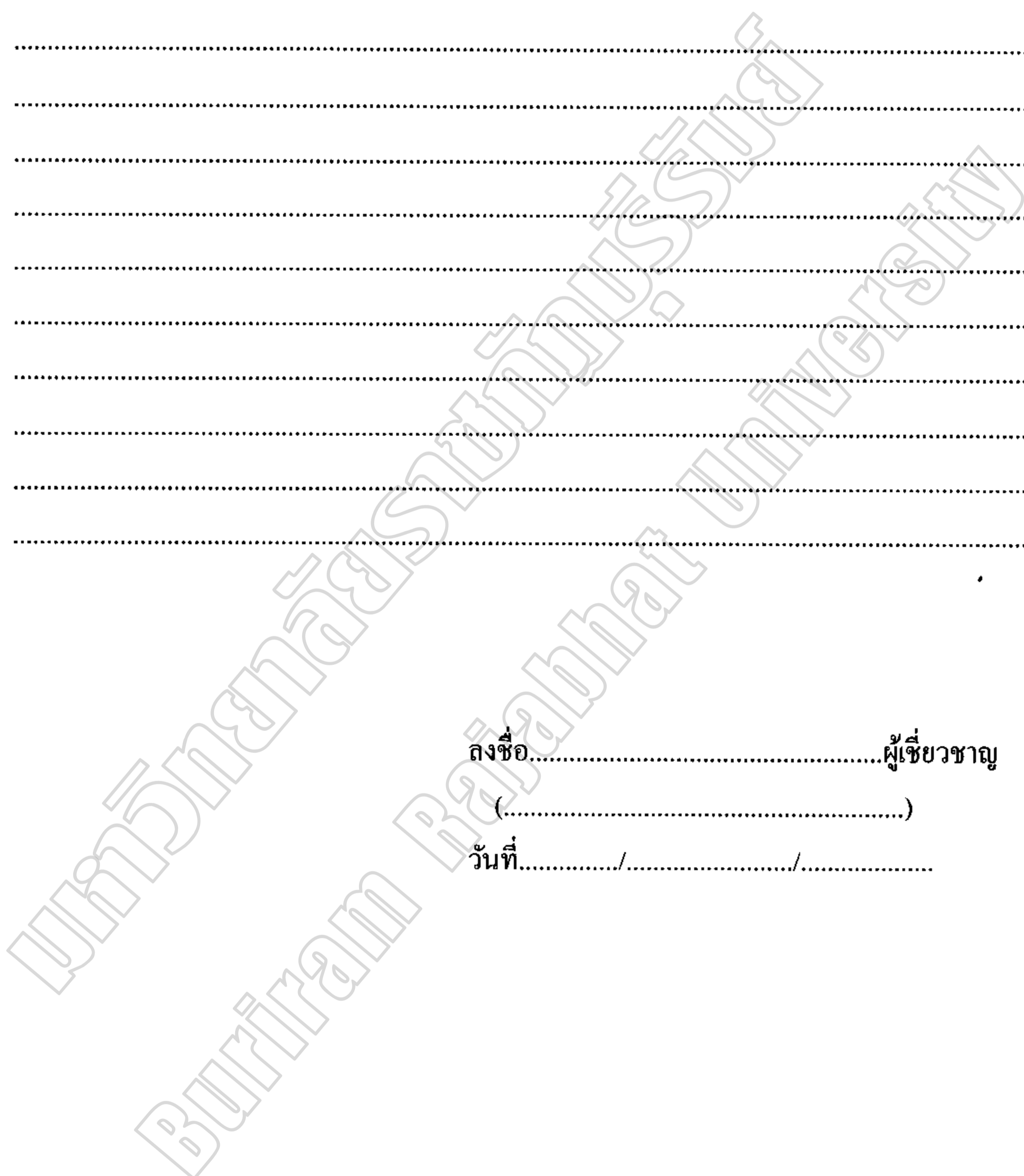
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)
วันที่...../...../.....

**ผลการประเมินความเหมาะสมของหนังสือนิทานร้อยกรอง
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2**

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				การแปลความหมาย
	1	2	3	\bar{x}	
1. รูปเล่ม					
1.1 ขนาด	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
1.2 การเย็บเล่ม	5	4	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
1.3 จำนวนหน้า	4	4	3	3.67	เหมาะสมในระดับมาก
2. ภาพประกอบ					
2.1 ขนาดของภาพ	4	5	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
2.2 ความชัดเจนสวยงาม	5	4	5	4.67	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
2.3 ความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
2.4 เหมาะสมกับวัย	3	5	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
3. เนื้อเรื่อง					
3.1 คำโครงเรื่องสนุกสนานสนใจ	4	4	5	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
3.2 ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย	4	3	4	3.67	เหมาะสมในระดับมาก
3.3 ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์	5	5	4	4.67	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4. คุณค่าด้านการพัฒนาทางภาษา					
4.1 พัฒนาพฤติกรรมด้านการฟังและการพูด	4	5	5	4.67	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4.2 พัฒนาความรู้ด้านความหมายของคำ	3	4	4	3.67	เหมาะสมในระดับมาก
รวม	49	51	50	50.01	
\bar{x}	4.08	4.25	4.17	4.16	เหมาะสมในระดับมาก
S.D.	0.67	0.62	0.58	0.38	
เฉลี่ยร้อยละ	81.7	85	83.3	83.3	

**แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2**

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยให้ระดับค่าคะแนน
การประเมินดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ	3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สาระสำคัญ					
1.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
1.3 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2.2 สามารถประเมินได้					
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.3 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน					
4. วิธีดำเนินกิจกรรม					
4.1 เหมาะสมกับเวลาเรียน					
4.2 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน					
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. สื่อประกอบ					
5.1 ได้รับความสนใจผู้เรียน					
5.2 ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน					
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6.2 วิธีการวัดเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
 (.....)
 วันที่...../...../.....

**ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2**

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				การแปลความหมาย
	1	2	3	\bar{x}	
1. สารสำคัญ					
1.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
1.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
1.3 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	4	3	4	3.67	เหมาะสมในระดับมาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
2.2 สามารถประเมินได้	4	4	3	3.67	เหมาะสมในระดับมาก
3. สารการเรียนรู้					
3.1 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3	4	5	4	เหมาะสมในระดับมาก
3.3 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
4. วิธีดำเนินกิจกรรม					
4.1 เหมาะสมกับเวลาเรียน	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
4.2 สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	4	5	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	4	5	5	4.67	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
5. สื่อประกอบ					
5.1 ได้รับความสนใจผู้เรียน	5	4	4	4.33	เหมาะสมในระดับมาก
5.2 ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน	4	5	4	4.33	

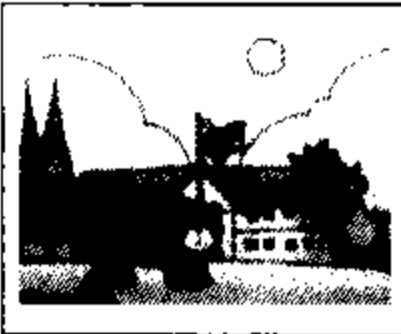

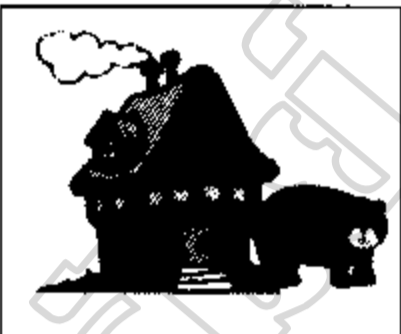

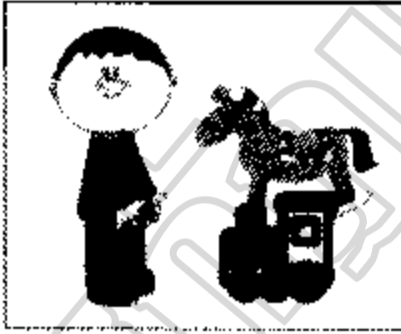
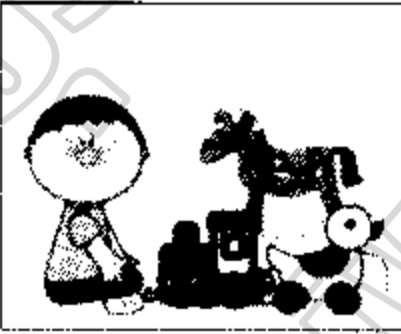

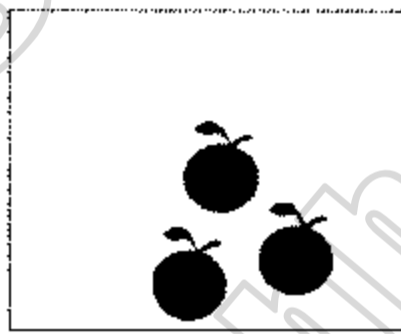
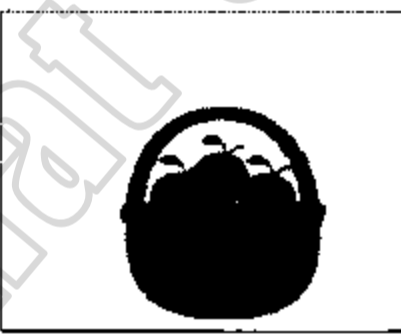

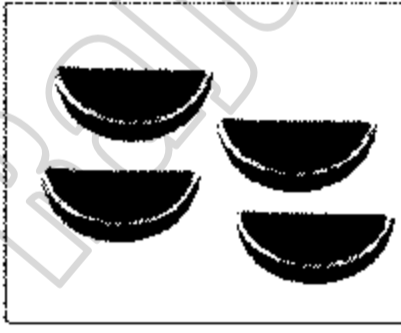
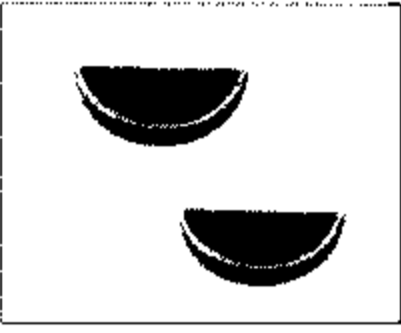

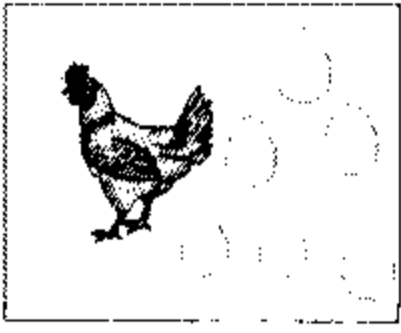
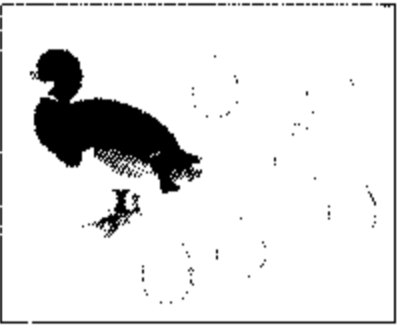

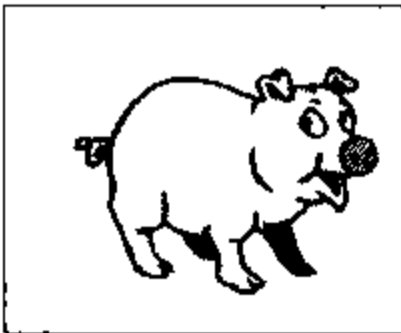
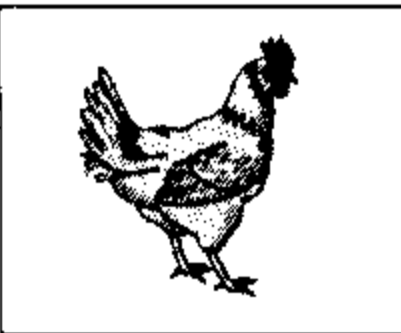
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่				การแปลความหมาย
	1	2	3	\bar{x}	
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
6.2 วิธีการวัดเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	4	4	เหมาะสมในระดับมาก
รวม	62	64	62	62.6	
\bar{x}	4.13	4.27	4.13	4.17	เหมาะสมในระดับมาก
S.D.	0.52	0.59	0.52	0.38	
เฉลี่ยร้อยละ	82.7	85.3	82.7	83.47	

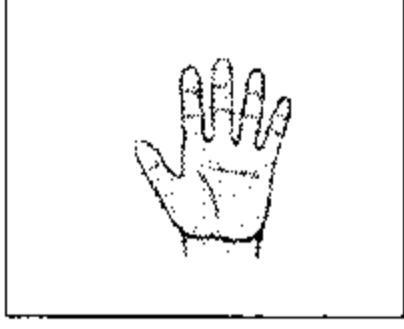
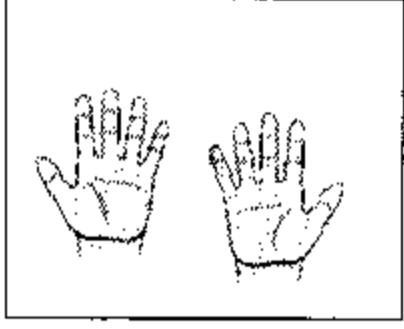
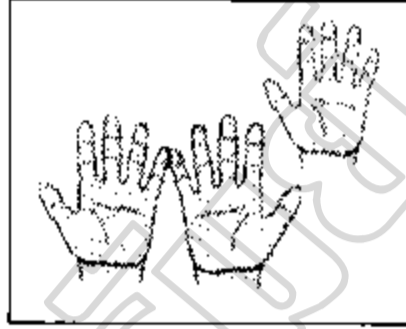
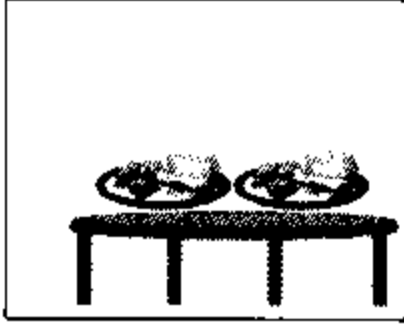
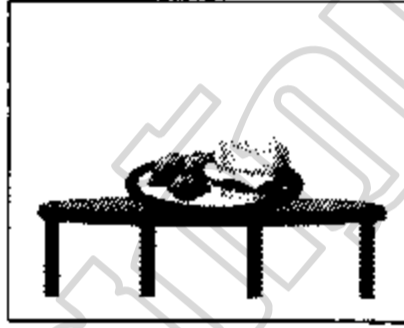

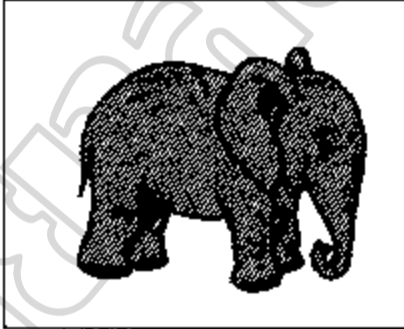

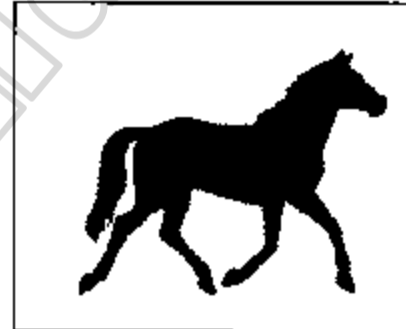

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบ
กับพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2**

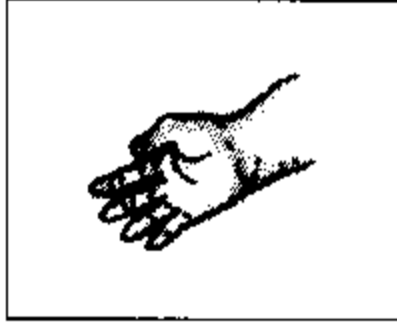

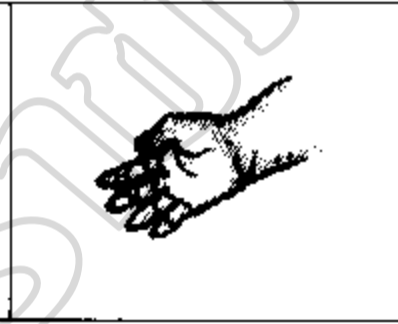

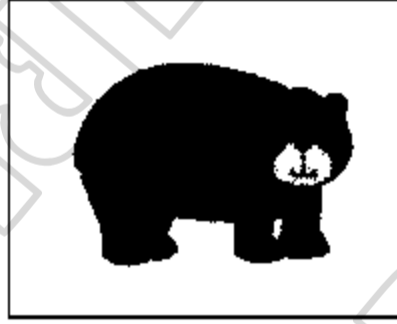

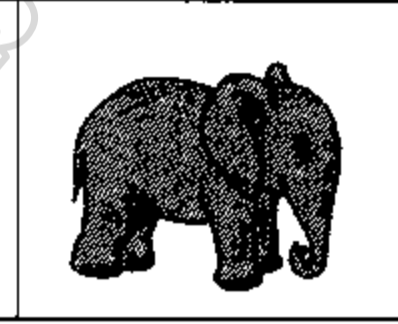

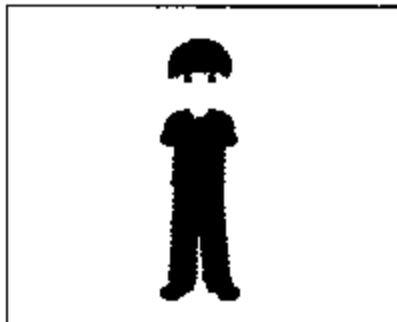

.....
คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

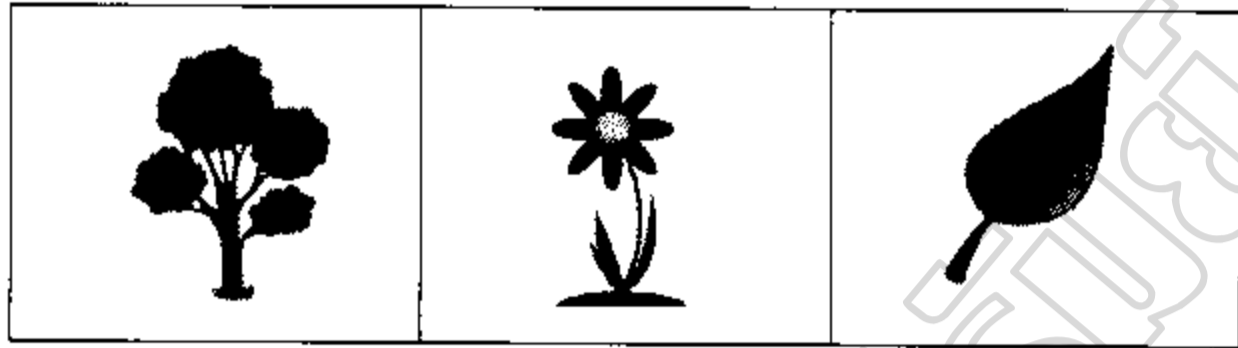
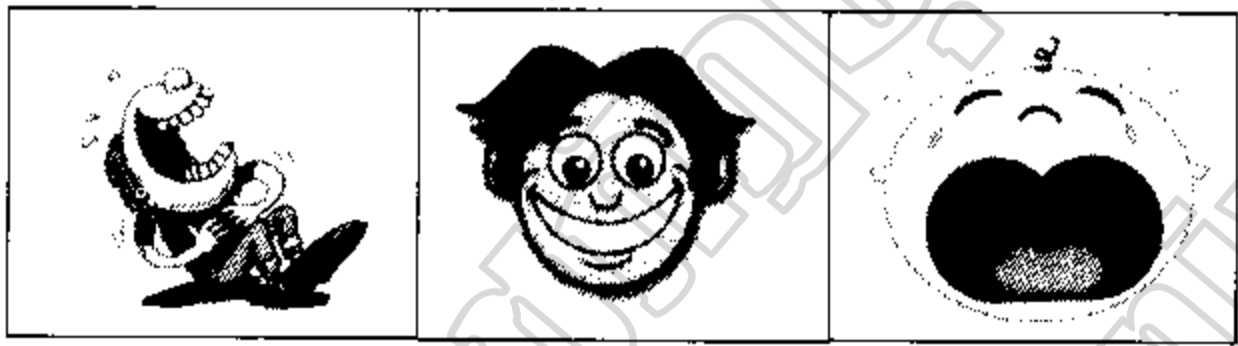
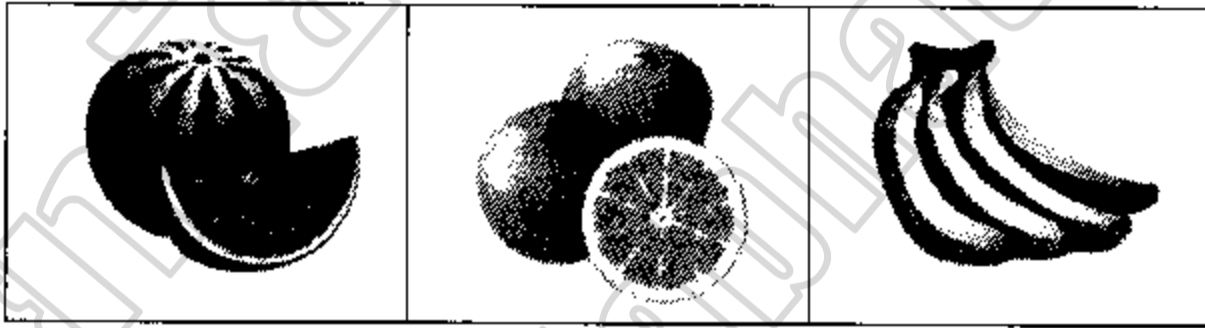

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามพัฒนาการทางภาษา
0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามพัฒนาการทางภาษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามพัฒนาการทางภาษา

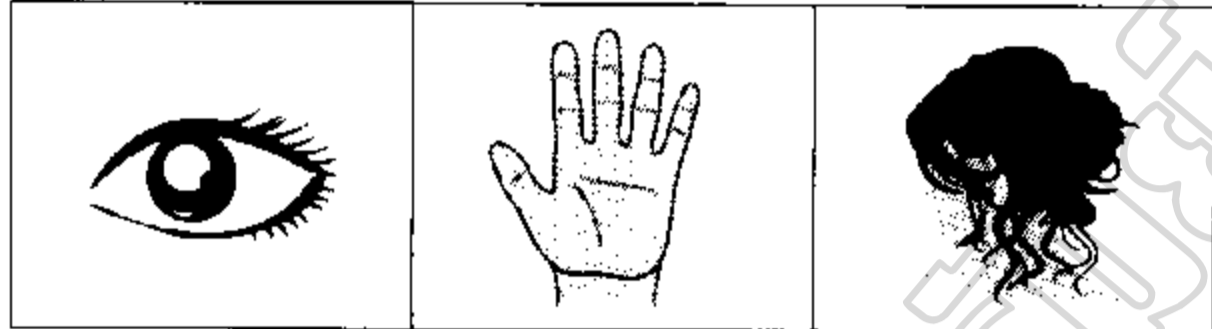
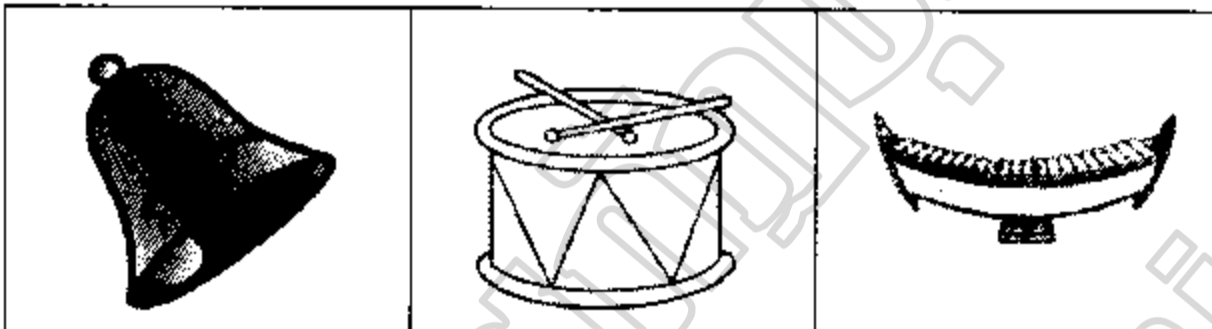

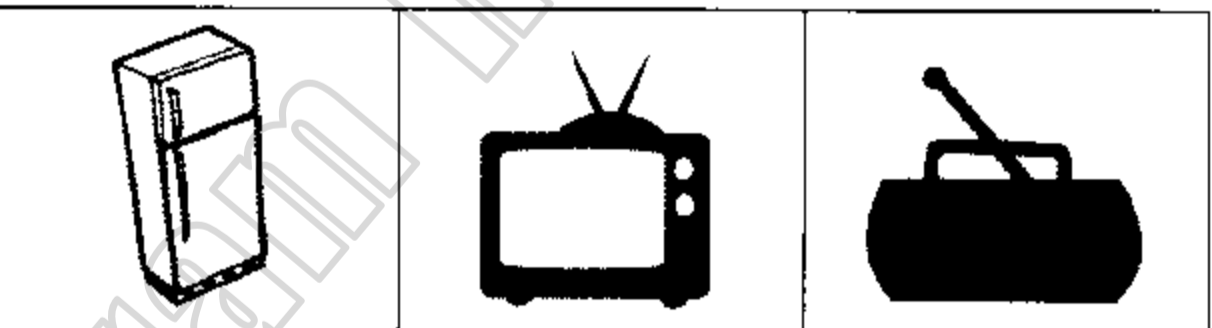

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		1	0	-1	
ด้านความ เข้าใจในการ ฟัง	คำสั่ง ให้ขีด ✓ ทับภาพที่สอดคล้องกับข้อความที่ได้ฟัง				
	1.) วันนี้ลูกพี่ใช้ผ้าไป 2 ถังในการอาบน้ำ 				
	2.) มีเด็กๆ 4 คนกำลังเดินทางไปโรงเรียน 				
	3.) กระจ่างน้อยนอนอยู่ใต้ต้นไม้ 3 ต้น 				
	4.) พ่อและแม่กำลังช่วยกันรดน้ำต้นไม้ 				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ			
		1	0	-1				
ด้านความเข้าใจในการฟัง(ต่อ)	5.) หมิน้อยไปเที่ยวในป่าที่มีแต่ต้นไม้							
	6.) เด็กผู้ชายกำลังนั่งอยู่ใกล้ของเล่น 3 ชิ้น							
	7.) มีส้ม 3 ผลวางอยู่ในตะกร้า							
	8.) แม่ผ่าแตงโมออกเป็น 4 ชิ้น							
	9.) แม่ไก่ออกไข่มา 6 ฟอง							
	10.) ม้าเดินเร็วกว่าหมู หมูเดินเร็วกว่าไก่ สัตว์ชนิดใดเดินเร็วที่สุด							

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ	
		1	0	-1		
ด้านความ เข้าใจในการ ฟัง(ต่อ)	11.) เรามีมือ 2 มือ และมีนิ้วมือ 10 นิ้ว					
	12.) แม่ทำอาหาร 2 จานวางไว้บนโต๊ะ					
	13.) ม้าวิ่งเร็วกว่าลิง ลิงวิ่งเร็วกว่าช้าง สัตว์ชนิดใดวิ่งเร็วที่สุด					
	14.) บ้านหลังหนึ่งปลูกต้นไม้ไว้ 3 ต้น					
	15.) กล้วยหวานกว่าแตงโม เงาะหวานกว่ากล้วย ผลไม้ชนิดใดหวานที่สุด					

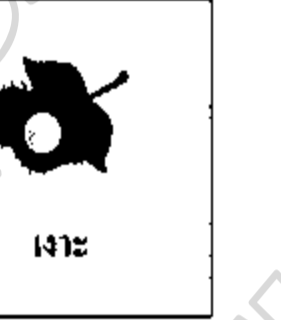

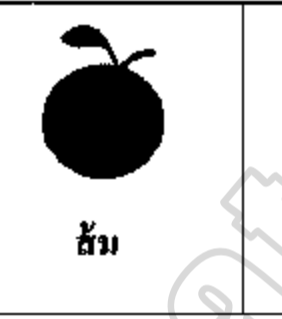
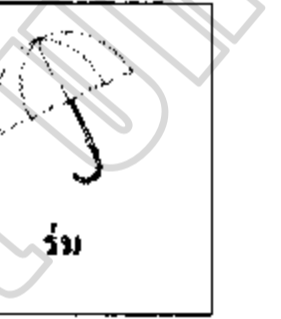
ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		1	0	-1	
ด้านการรู้ ความหมาย ของคำศัพท์	คำสั่งให้ขีด ✓ ทับภาพที่ตรงกับคำหรือประโยคที่ครูพูด และเด็กพูดตาม				
	16.) “ปาก” <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>				
	17.) “มือ” <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>				
	18.) “ช้าง” <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>				
	19.) “พ่อ” <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>				
	20.) “แม่” <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		1	0	-1	
ด้านการรู้ ความหมาย ของคำศัพท์ (ต่อ)	21.) “ต้นไม้” 				
	22.) “ร้องไห้” 				
	23.) “กล้วย” 				
	24.) “หมู” 				
	25.) “ไก่” 				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		1	0	-1	
	26.) “ผม” 				
	27.) “ระฆัง” 				
	28.) “บ้าน” 				
	29.) “โทรทัศน์” 				
	30.) “อาหาร” 				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ	
		1	0	-1		
ด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างภาพ กับสัญลักษณ์	31.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">แปรงฟัน</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> แมลงวัน </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> แปรงฟัน </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> แข่งขัน </div>				
	32.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">อาบน้ำ</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ตีน้ำ </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> รดน้ำ </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> อาบน้ำ </div>				
	33.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">โรงเรียน</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> วงเวียน </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> วาดเขียน </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> โรงเรียน </div>				
	34.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">หมี</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> หมี </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> หวี </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ปลี </div>				
	35.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">น้อง</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> น้อง </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ท้อง </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ร้อง </div>				
	36.)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">ดอกไม้</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ใบไม้ </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ดอกไม้ </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-left: 10px;"> ตขไม้ </div>				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ
		1	0	-1	
ด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างภาพ กับสัญลักษณ์ (ต่อ)	37.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ของเล่น </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ของเล่น </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> กอองเพด </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> มองเท็น </div> </div>				
	38.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> มะขาม </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> มะขม </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> มะขาม </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> มะนาว </div> </div>				
	39.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> แดงโม </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> แดงโม </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ซัมโอ </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ตาโต </div> </div>				
	40.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ม้า </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ม้า </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ผ้า </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ป้า </div> </div>				
	41.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ตา </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> กา </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ตา </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ฟา </div> </div>				
	42.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> นอน </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ฮอน </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ทนอน </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> นอน </div> </div>				

ความสามารถ	แบบทดสอบข้อที่	ความ สอดคล้อง			หมายเหตุ				
		1	0	-1					
ด้าน ความสัมพันธ์ ระหว่างภาพ กับสัญลักษณ์ (ต่อ)	43.)		 ตะกร้า	 ตะเกียง	 ตะหลิว				
	44.)		 เกาะ	 มะพร้าว	 เงาะ				
	45.)		 นม	 ส้ม	 ร่ม				

ลงชื่อ.....(ผู้เชี่ยวชาญ)

(.....)

วันที่...../...../.....

**ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2**

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ผลการวิเคราะห์	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	0	1	1	1	0.67	ใช้ได้	
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
8	1	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
13	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
14	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
16	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
19	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
22	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
23	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน (ΣR)	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ผลการวิเคราะห์	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
24	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
27	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
28	0	1	1	1	0.67	ใช้ได้	
29	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
30	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
31	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
32	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
33	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้	
34	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
35	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
36	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
37	1	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
38	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
39	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
40	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
41	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
42	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
43	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้	
44	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
45	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
รวม	38	35	41	110	38.07	ใช้ได้	
\bar{x}	0.84	0.78	0.91	2.44	0.84	ใช้ได้	
S.D.	0.37	0.42	0.29	0.66	0.17	ใช้ได้	
ร้อยละ	84.44	77.78	91.11	244.44	84.6	ใช้ได้	

ภาคผนวก ช

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษา

ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาของเด็ก
ปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.47	0.53	16	0.53	0.28
2	0.50	0.61	17	0.63	0.24
3	0.50	0.34	18	0.63	0.38
4	0.50	0.34	19	0.37	0.30
5	0.47	0.26	20	0.57	0.36
6	0.40	0.38	21	0.53	0.28
7	0.47	0.40	22	0.47	0.40
8	0.40	0.52	23	0.40	0.38
9	0.63	0.24	24	0.50	0.34
10	0.57	0.36	25	0.50	0.61
11	0.50	0.48	26	0.47	0.26
12	0.50	0.61	27	0.47	0.26
13	0.60	0.43	28	0.33	0.36
14	0.63	0.38	29	0.47	0.53
15	0.57	0.49	30	0.47	0.53

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ

คนที่	X_i	X_i^2	$X_i - C$	$(X_i - C)^2$
1	20	400	5	25
2	23	529	8	64
3	25	625	10	100
4	23	529	8	64
5	22	484	7	49
6	24	576	9	81
7	26	676	11	121
8	23	529	8	64
9	24	576	9	81
10	25	625	10	100
11	30	900	15	225
12	30	900	15	225
13	25	625	10	100
14	26	676	11	121
15	28	784	13	169
16	27	729	12	144
17	29	841	14	196
18	27	729	12	144
19	25	625	10	100
20	24	576	9	81
21	24	576	9	81
22	26	676	11	121
23	22	484	7	49
24	25	625	10	100
25	29	841	14	196
26	24	576	9	81

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ (ต่อ)

คนที่	X_i	X_i^2	$X_i - C$	$(X_i - C)^2$
27	27	729	12	144
28	28	784	13	169
29	25	625	10	100
30	24	576	9	81
รวม	760	19426	310	3376

ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ใช้สูตรของโลเวท (Lovett) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
จากผลการทดสอบครั้งเดียว

$$\text{สูตร } r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ เท่ากับ 15 ($C = 15$)

$$\text{จะได้ } r_{cc} = 1 - \frac{((30 \times 760) - 19426)}{((30 - 1) \times 3376)}$$

$$r_{cc} = 0.9655$$

ดังนั้นค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9655

ภาคผนวก ข

ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรอง (1:100)

ประสิทธิภาพของกระบวนการของคะแนนระหว่างเรียน

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของคะแนนสอบหลังเรียน

คะแนนทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนและหลังเรียน

สรุปประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรอง

คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย

**ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 (1 : 100)**

ลำดับที่	คะแนนหนังสือนิทาน (60)	คะแนนแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาหลังเรียน (30)
1	43	20
2	45	23
3	50	25
4	44	23
5	48	22
6	52	24
7	45	26
8	49	23
9	48	24
10	51	25
11	55	30
12	57	30
13	52	25
14	52	26
15	51	28
16	48	27
17	53	29
18	52	27
19	52	25
20	54	24

**ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 (1 : 100) (ต่อ)**

ลำดับที่	คะแนนหนังสือนิทาน (60)	คะแนนแบบทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาหลังเรียน (30)
21	40	24
22	43	26
23	41	22
24	40	25
25	50	29
26	48	24
27	50	27
27	52	28
29	45	25
30	42	24
Σx	1452	760
ร้อยละ	80.66	84.44

$$E_1/E_2 = 80.66 / 84.44$$

**ประสิทธิภาพของกระบวนการของคะแนนระหว่างเรียนด้วยการใช้
หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2**

คนที่	เล่ม 1 (10)	เล่ม 2 (10)	เล่ม 3 (10)	เล่ม 4 (10)	เล่ม 5 (10)	เล่ม 6 (10)	รวม (60)
1	9	8	9	7	9	8	50
2	7	8	9	7	9	8	48
3	8	9	7	9	8	9	50
4	10	9	9	7	9	8	52
5	7	8	7	9	7	7	45
6	9	9	8	7	8	8	49
7	7	9	8	8	9	7	48
8	9	9	9	8	8	8	51
9	10	9	10	9	8	9	55
10	10	8	10	10	9	10	57
11	9	9	9	8	9	8	52
12	8	8	9	9	8	9	51
13	7	8	8	7	8	10	48
14	9	9	8	9	9	9	53
15	10	8	7	9	9	9	52
16	9	9	9	9	8	8	52
17	10	8	8	9	9	10	54
18	8	7	8	10	8	9	50
รวม	156	152	152	151	152	154	917
\bar{x}	8.67	8.44	8.44	8.39	8.44	8.56	50.94
S.D.	1.14	0.62	0.62	1.04	0.62	0.92	2.85
ร้อยละ	86.70	84.40	84.40	83.90	84.40	85.60	84.90

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_p) เท่ากับ 84.90

ประสิทธิภาพผลลัพธ์ของคะแนนสอบหลังเรียนด้วยการใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

คนที่	คะแนนหลังเรียน	ร้อยละ
1	26	86.66
2	23	76.66
3	29	96.66
4	25	83.33
5	23	76.66
6	26	86.66
7	24	80
8	26	86.66
9	29	96.66
10	30	100
11	25	83.33
12	27	90
13	25	83.33
14	24	80
15	26	86.66
16	26	86.66
17	27	90
18	25	83.33
รวม	466	1553.26
\bar{x}	25.89	86.30
S.D	1.97	-
ร้อยละ	86.30	86.30

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.30

คะแนนทดสอบวัดพัฒนาการทางภาษาก่อนและหลังเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

คนที่	คะแนนเต็ม 30 คะแนน	
	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน
1	17	26
2	14	23
3	20	29
4	15	25
5	14	23
6	14	26
7	13	24
8	11	26
9	22	29
10	20	30
11	14	25
12	15	27
13	14	25
14	15	24
15	17	26
16	16	26
17	18	27
18	16	25
รวม	285	466
\bar{x}	15.83	25.89
S.D	2.77	1.97
ร้อยละ	52.77	86.30

**สรุปประสิทธิภาพของหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2**

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน นิทานร้อยกรอง เรื่องที่ 1 - 6						รวม (60)	คะแนนแบบทดสอบ	
	1 (10)	2 (10)	3 (10)	4 (10)	5 (10)	6 (10)		ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)
1	9	8	9	7	9	8	50	17	26
2	7	8	9	7	9	8	48	14	23
3	8	9	7	9	8	9	50	20	29
4	10	9	9	7	9	8	52	15	25
5	7	8	7	9	7	7	45	14	23
6	9	9	8	7	8	8	49	14	26
7	7	9	8	8	9	7	48	13	24
8	9	9	9	8	8	8	51	11	26
9	10	9	10	9	8	9	55	22	29
10	10	8	10	10	9	10	57	20	30
11	9	9	9	8	9	8	52	14	25
12	8	8	9	9	8	9	51	15	27
13	7	8	8	7	8	10	48	14	25
14	9	9	8	9	9	9	53	15	24
15	10	8	7	9	9	9	52	17	26
16	9	9	9	9	8	8	52	16	26
17	10	8	8	9	9	10	54	18	27
18	8	7	8	10	8	9	50	16	25
รวม	156	152	152	151	152	154	917	285	466
\bar{x}	8.67	8.44	8.44	8.39	8.44	8.56	50.94	15.83	25.89
S.D	1.14	0.62	0.62	1.04	0.62	0.92	2.85	2.77	1.97
ร้อยละ	86.70	84.40	84.40	83.90	84.40	85.60	84.90	52.77	86.30

$$E_1/E_2 = 84.90 / 86.30$$

**คะแนนจากการสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลที่ 2
ที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง**

คนที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	คะแนน เฉลี่ย
1	3	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2.8
2	3	2	3	3	2	3	3	2	3	3	2.7
3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2.8
4	3	2	3	3	2	3	2	2	3	3	2.6
5	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2.8
6	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2.8
7	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2.8
8	2	3	2	3	2	2	2	3	3	3	2.5
9	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2.7
10	3	3	2	2	2	3	3	3	2	3	2.6
11	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2.8
12	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2.7
13	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2.7
14	3	3	3	2	2	3	3	2	3	2	2.6
15	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2.6
16	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2.7
17	3	2	3	3	3	2	2	3	2	3	2.6
18	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2.8
\bar{X}	2.67	2.56	2.78	2.83	2.56	2.83	2.72	2.56	2.78	2.72	2.70
S.D	0.49	0.51	0.43	0.38	0.51	0.38	0.46	0.51	0.43	0.46	0.10

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสรวิทย์ พวงเดชานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	153 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ตำแหน่ง ครู คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านดงข่อย ตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2520 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านคูเมือง- อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2525 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปกศ.สูง) วิชาเอกนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2531 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) วิชาเอกประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์